

(sic parca iussere) petit. ter cardine verso
 Presagæ cecinere fores. ter conscia fati
 Flebile terrificis gemit mugitibus Aetna:
 Nullis illa tamen monstris: nulloq; mouetur
 Prædigiis: comites gressum iunxere sorores.
 Prima dolo gaudens & tantæ conscia furti
 It Venus: & raptus metitur corde futuros,
 Iam durum flexura chaos: iam Dite subactis
 In genti famulos manes ductura triumpho.

CAIANI PARRHASII: IN CLAU-
 DERAPTV PROSERPINAE
 COMMENTARIVS SECVNDVS



Causa nōdū pura crepusculū: q̄ dubia lux
 est: in cōfinio noctis & diei quā aliter Ser-
 uius **C**impulit. nā incūbentibus ponto ra-
 dijs tremulis & coruscis: ipsæ vñ spectan-
 tiū opinione moueri videtur: ad anteluca-
 nos etiā spiritus referri potest: quos orbes
 sol ex auris p̄teat: ex quo dictos a græ-
 cis euros putat Vitruuius. vt ab hancōi v̄-
 tis excitati maris motū sol in quo v̄toge-
 cā ē poeta tribuerit. non fugit hoc doctissimū poetā Catul. cuius
 carmē est hoc. Hiqualis flaru placidū mare matutino Horrificās
 Zephyr⁹ p̄liuas icitat vndas Aurora exoriēte: vagi sub lumina
 sol **C**Fluct⁹ ionios vndas maris Ionij: qđ Adriatici ps ē vt strabo
 docet & pausaniās Ionio nomē dedit Ioni⁹ Dyrrachij fili⁹: quā im-
 prudēter a se occisū ī mare p̄iecit Hercules vt defūcti memoriā p̄-
 pagaret autor Appian⁹ **C**Præmissis lumine p̄fulis radijs. Ardor.
 fulgor sol. aliqñ est⁹ mane nō ē **C**Vibratur tremit. **C**Vndis tre-
 mul⁹ crispantib⁹ q̄les repercusso sole videm⁹ aut quō leuis aura sumas

Euri vnde

Ionij mare

Liber

Ludere
Alludere

Dione
Dionea ve-
nus.:

Ternari⁹ nu-
merus isacr⁹

Aetna ventu-
ri praescia.:

Monstrum.

Prodigium

aquas perstringit. aut est hypallage: & erit ordo **Ardor tremulus.**
 ¶ Errantes vagae. ¶ Ludunt agitantur Catullus in Epithalamio
 Thetidis Fluctus salis alludebat. Cuid. & in alludentibus vndis
 Sūma pedū taloq; tenuis vestigia tinxit. ¶ Audax animi. græca fi-
 gura: in qua frequēs est Lucretius & Silius. sed & Verg. O prestās
 animi iuuenis. Oblita. immemor. ¶ Fidei parētis quā matri de-
 derat. nam recepisse debemus accipere. se per eius absentiam domo
 non egressuram. ¶ Fraude dionæa. dolo veneris. quam Iuppiter
 ex dione suscepit: vt canit Hesiodus vñ venus ipsa Dionæa. Ver.
 Sacra Dioneæ matri Diuisq; ferebā. ¶ Petit. adit. ¶ Saltus. vtrū-
 boribus cōfertissimas sylvas: vbi ferē saliant: & enituntur. ¶ Ri-
 guos perennibus aquis. ¶ (Sic parçē iussere) parenthesis. i. intera-
 positio. ¶ Tunc. exeūte Proserpina. legitur & Ter. de quo statim
 post. ¶ Verso cardine. patefacta ad egressū ianua ¶ Fores. valvæ
 quę foras versus aperiuntur. ¶ Prælagæ. Fatorū consciæ. nam &
 ipsæ fores stridore: vel pedis offensu ventura prænunciāt. Tibul-
 lus Mihi tristia dixi offensum in porta signa dedisse pedē. ¶ Ter-
 tiis numerus i auguriis obseruabatur: & ad sacra pertinet: vt scribit
 Aristotel. in principio de cælo. Aetna mons. ¶ Conscia fati. vēr-
 tute præscia. Manilius. Conscia fati sidera. nam Aetna non unq;
 exuberantibus incendiis ingruentia bella cladesq; significauit: &
 Verg. inter ostenta quæ Cesaris mortem sequuta sunt: addit. Vi-
 dimus vndantem ruptis fornacibus Aetnam Flammaramq; glo-
 bos liquefactaq; voluere saxa. Si facti leges dūtaxat ad præsentē
 Proserpinæ casū referas. ¶ Genuit apposite lugubri verbo vsus
 est. ¶ Flebile adue:biū. ¶ Terrificis mugitib⁹. Horēdis (vt Ver.
 ait) ruinis Mugitus ingenti spiritu missa tauri vox est. ¶ Tamen.
 verū. ¶ Illa. Proserpina. ¶ Non tenetur: quominus incepta pera-
 gat. ¶ Monstris. monstrum (vt Aelio Stiloni placet) a monendo
 dictum est. velut Monestrum: q; futurum monstret: deorum quę
 moneat voluntatem: quod Asinius capito probat. ¶ Prodigium
 q; eadem quæ monstrum: prædicat: vt docet Festus. Vtrūq; poe-
 ta cōiunxit nā mōstrū præsentis significationis est: pdigiū futuræ
 autor; Seruius. ¶ Sorores Diana ven⁹ & Minerua: Iouis & ipsæ
 filię ¶ Iuxeregressū simul pfectę sūt ¶ Prima. q; ceteris alacrior:
 & maiori studio viā capebat. vt illā Maronis. ¶ Prima qd ad
 troiam pro charis gesserat argis. ¶ It incedit. Gaudens dolo. q;
 insidiæ quibus proserpinā captabat ex animi sentētia succederēt.

¶ Furti raptus. ¶ Metitur corde præsumit animo. Futuros raptus. vt supra. ¶ Iam tandē. Flexura. quæ pelliciet ad amandum. ¶ Durū chaos Indomitos ad eā vsq; diē manes. ¶ Ductura triūpho. hoc ex antiquo Romanorū more: apud quos parta victoria duces: urbē triūphantes: in quadrigijs ingrediebantur: & añ currum deuictos hostes agebant. ¶ Ingenti. Claro: ¶ Famulos. nā romani bello captos sub corona vendebant. & ij seruij dicebantur q; belli iure trucidari quō possent incolumes Seruarentur. vt apd iureconsultos Pōpo. scribit. eosdē Clau. idē significante vocabulo famulos appellauit.

Serui.

Illī multiplicis crinis variatur in orbes

Idalia diuisus acu: sudata marito

Fibula: purpureos gemma suspendit amictus:

Candida Parrhasij post hanc Regina Lycæi:

¶ Illic describit habitū dearū: & imprimis ipsius Veneris. ¶ Crinis. Capillus: qd̄ elegantius est: q̄ numero multitudinis. nā frequēter Capillū dicit Cicero. ¶ Variatur. antiquus codex legi: sinuatur vtrūq; recte. In orbes. eosdē Iuuenalis appellat cincinnos. & alibi de ueneris ornatu Claud. Largos hæc nectaris hymbres irrigat: Hæc morſu numerosi dentis eburno multimodū discrimen arat. Sed tertia retro dat varios nex⁹: & iusto diuidit orbes ordine: ne glectā partē studiosa relinquens. Diuisus. discretus. vñ discriminē ¶ Idalia. gratiarū quæ Veneris famulæ sūt: & deā comūt. Claud. i Epithalamio Honorij De cultu Veneris Dextra læuaq; sorores stabant Idaliæ. s. charitas ab Idalio Cypri oppido: qd̄ ab euentu nomen accepit. Nā quō dicto Chalcenori data esset vt illic urbē conderet: vbi primū orientē solem cōspicaretur: vnus e comitib⁹ q; forte astabat ad eū conuersus. οἱ Δουδισσολειν inquit τον αλιον quo dicto monebat: vt Rex solem cerneret. Arrepto Chalcenor omīne: ciuitatē statuit: & ab ea voce Idaliū noīauit. autor Stephanus. ¶ Fibula. Columelle autoritate notissima circulus est ex auro: argento: vel ære. ¶ Sudata. Metalepsis: ex sudore quippe laborē: ex hoc: magno argumēto & arte fabricatā intelligimus ¶ Marito. Vulcano: ad hunc quæcūq; fabrilia opera: admirationi erant vetustas rettulit. ¶ Suspendit ab humeris aut ab imis lateribus

Veneris habitus.

Orbes Cincinni

Idaliūm ciuitas vnde

Fibula

astringit: si cingulū: placet accipere. nā cingulū ps est etiam. fibula
 ¶ A mictus purpureos. Coccineā veneris vestē. sed ab alijs nuda
 fingitur. Auson. Nec bis cincta Diana placet: nec nuda Cythere.
 Post hanc. s. venerē. ¶ Candida. Quā græci ποτνια: candidā no-
 stri vocant. Aratus ποτνια μαία. Verg. Candida Maia. nā quom
 dixit Ouidius. Candida lāpetie græcū puellæ nomen interpreta-
 tus est. ¶ Regina dñā. nā venatus illic exercet: eadēq; sylvarum
 potens est vt ait noster Catul. ¶ Lycaei. montis Arcadiæ Dianæ
 atq; Iuno sacri. De priore Papin. Illase lucis Hecate speculata Ly-
 caeis de Fauno Verg. Panos de monte lycaei. cuius olim tēplū nes-
 minī licebat ingredi. Plutarchus & Hyginus autores. Sed apud
 Plutarchū mendosa dictio est in quæstionibus Bocæum: pro Ly-
 caeo Est & vrbs eiusdē loci Lycaea de qua sexto & quinquagesi-
 mo libro Theopōpus. Sed eandē Menalaus Lycethā: non Lycaea
 noiat. ¶ Parrhasij. nā Lyceus: præter Arcadiæ montē: cuius añ
 meminimus. Atticę locus erat: a Lyco Pandionis. vt autor ē Pau-
 sanias. vbi Pisistratus: si Theopōpo credimus: vel vt Philochoro
 placet Athenienses operis præfeto Pericle Gymnasiū condide-
 runt: qđ inde Lycaei dicebatur: Hic inābulans Aristoteles dispu-
 tabat: vnde peripateticū nomē manauit: vt in Academicis refert
 Cicero meminuit hulus Lycaei Gellius in noctibus Atticis: & me-
 tamorpho. ij. de Mercurio loquens Ouidius. Gratāq; Mineruæ
 despiciebat humū cultiq; arbuta lycei magna eorū hallucinatiōe
 q; Arcadię montē illic exposuerunt. Colebatur & Argis Apollo
 cognomento Lyceus. hac ex causa. Danaus ex Aegypto fugiens
 illuc appulsus forte Taurū in littore conspicatus est q; cū lupo præ-
 liabatur. Omen arripuit. atq; lupi sibi psonā induit: q; peregre de-
 latus veteres incolas ex turbaret. Itaq; pugnae euentu expectato
 quō superior lup⁹ extitisset: aduersus Gelanorē qui tū rerū poties-
 batur inito prælio: victor ex voto Apollinij Lycaeo Aedē erexit
 ac Lupi cōtra Taurū præliantis expressā ære effigie in foro statuit
 historiā narrat in Pyrrho Plutarch. & Pausanias: adiecta victime
 rōne: nā Taurus ex ritu religionis imolabatur. inde vates Argiu⁹
 apud Statiū Theodamas Apollinē ita precatur. Nunc tibi crud⁹
 honos: cruda arma: cruorq; viroꝝ. At patrias siquē domos: optas
 taq; pæan Tēpla Lyciē dabis: tot ditia dona sacratis Postibus: &
 tondē voti memor exige tauros Azanīę vero q; ps est Arcadiæ:
 Parrasij & Trapezuntij contribuuntur. vt legimus apud Stepha

Candida
Lyce⁹ mōs.

Lyce⁹ attis
celocus

Lyceū By-
mnasiū

Ouidij loc⁹
in metamor-
ph.

Lyceus
Apollo cur
apud argis
uos.

Danaus ex
egypto

Gelanor.
Papinij loc⁹
cus ex The-
baide.

Azania

nū: qua decā Papin. Azanas & Parrhasios ēt coniunxit. Venit & Idæis vlulatibus emulus agā Parrhasijq; duces sed illud' apud eū queritur: cur Azanas Idæis vlulatibus emulos dicat id nos ex Callimachi scriptis assequuti videmur ait. n. i. Arcadia iouē natū: qua maxime querquibus densaretur (vt ante rettulimus) & quarū penuria laboraret: Azaniā designauit quā. ΔΙΤΗΥ ΑΖΙΥ .i. a siccitate noiātā scribit Eustathius: & arcades apud senatū Iouē audacter cū Cretenſibus contendebant: vt testatur idē Callimach. in hymno Iouis. ΖΕΥΣ Ε ΜΕΥ ΙΣΤΑΙΟΙ ΣΙΒΕΥΟΥΘΕΟΙ ΦΑΟΙ ΥΕΥΕΘΘΑΙ ΖΥΘΕΥΑ ΕΗΑ ΔΙΥ ΠΟΤΕΘΟΙ ΠΑΤΕΡΕ ΙΥΕΘΑΥΤΟ. i. Iupiter Aerijs quō te sibi vendicet Ide montibus. Arcadięq; vtriq; mendacia iactant: nā quicquid de partu Iouis a cretenſibus fingitur illud idē Cybeles sacerdotes apud azanas vlulatibus & fanatico discursu repræsentabant. ostēso etiā apud se loco qđ Rheæ puerperium dicitabant: vt est apđ Callimachū Redditur & a philone Massiliæ ciuitas Azā: & alia ad Herodiano phrygiæ: sed vtraq; huic loco minus accommodata Quin & Ouidius in. iij. metamorphoseon arcadiam Iouis ex hac historia nominauit. quō ait Arcadiæ tamen est impensior illi cura suæ. quamuis nihil alij suspicantur. Parrhasijs inditū nomen est a parrhasio Martis Philonomiæ filio quē cum fratre Lycasto expositum lupa lactauit is apud Ciliphum pastorem adultus materno auo Nyctimeno in Arcadiæ regnū successit: vt Zopyrus Bizantius historiarum. iij. refert & Plutarchus. Alij Lycaonis filio parrhasio cognomines arbitrantur. Nicanor ait eandē regionem Parnasiam prius appellatā a Lycaonis impietate: & inde mutatis syllabis Parrhasiam.

Id parrhasii
Id apinii
carmē expos
situm

Juppiter in
arcadia nat⁹

Azā cinitas
Id parrhasii
cur

Lycastus
Nyctimeno⁹

Et pandionias quę cuspide protegūt arces:

Vtraq; virgo ruunt: hæc tristibus aspera bellis

Hæc metuenda feris Tritonia casside fulua

¶ Et pand. quæ cusp. prot. arces. Mineruæ periphraſis. ¶ Quæ protegūt. quæ tuetur. Cuspide. hasta que suum palladis telum est Autor obscēri carminis. Ense potens mars est: hasta minerua tua est. ¶ Arces quas antiq; ui Mineruę consecrauerunt

Arces unde
et cur palladi
consecrate.

Pandion

Aegeus
Lycus
His pallas
Theutras.
Theutratia
turba the-
spiadas cur
apud Qui.

Pterelas
rex

Strabon's lo-
cus accurate
pesciculatus.

Cephalus.

quam ipsius mundi mentem atque in summo capite sedem habere credebant. Siue quae ratio quae per eandem designatur: res publica & urbes amplificet. ut ait Capella. dictae vero sunt Arces ab arcadibus qui munitissimos quosque colles: sub Euandro tenuerunt: ut placet Solino. vel ab arcendis hostibus ut grammaticis. ¶ Pandionias. Athenienses a Rege Pandione poetarum carminibus: & graecis annalibus inclito: cuius quatuor tantum filios Sophocles memorat: Aegeum: Lycum: Nisum: & Palladem. Stephanus addit Theutrantem Thespij patrem: a quo Theutantia turba thespiades apud Nasonem Puellas duas sustulit: in quibus infelix fuit: ut refert Pausanias. successit huic Erechtheus cuius ex Procride Cephalus gener fuit: ut canit Ouidius in .vi. metamor. Anceps apud Strabonem locus est: & qui non incuriose legentibus iniciat scrupulum. Nam quom de praecepta illa Petra: quae fertur ad Actij Apollinis promontorium in sinu ambracio: verba fecisset: Menadijque praeterea testimonio docuisset: ut illinc Sappho sese deiecerat. $\alpha\rho\chi\alpha\iota\sigma\ \lambda\omicron\gamma\iota\kappa\omega\ \tau\epsilon\rho\sigma\iota$. inquit. id est qui conquisitus & anxie res antiquas scrutati sunt (id. n. graeca vox proprie significat: non autem antiquiores ut ab alijs conuersa est) non Sappho prima: sed Cephalum saltasse prodiderunt: amore captum Ptercole Deionei filiae: haec ille. Equidem: primum omnium: Pterela Taphiorum regem tradi scio: quem Neptunus ex Hippothem Melloris & Lyfidices filia suscepit: Andromedes & Perseus nepte: ut Herodoti testimonio refert interpretes Apollonij: vel ut alij Neptuni ex Taphio patre nepotem: aiunt. n. Neptunum Taphium genuisse: unde sit Pterelas: eundemque ab Amphitryone Creontis thebarum Regis ope: expugnatum: & ab eo (quod vnus apud nos tradit Plautus) obtruncatum noui Ad Pterela puellam vel (ut mea quidem sententia: a quod Strabonem perpetam scriptum est) Ptarolam nusquam praeterea legi. quae si praefecto fuisset: ab illo praesertim Cephalo vtriusque linguae theatri decantato tam perditae (ut isti volunt) amata: graecorum aut nostrorum monumentis aliquo pacto innotuisset: Ad haec accedit: quod paulo post is idem Strabo. Cephalum Deionei filium fuisse scribit: quo patre Ptarolam iam natam dixerat ut verear ne Strabonis exemplaria mendosa sint & librariorum vitio factum: ut apud eum preposterum legamus historiam. Suffragatur huic nostrae sententiae Demetrius Chalcondyles: ut Atheniensis & graecus homo: doctissimus & quem Gazae discipulum

studiorūq; successorem possis agnoscere: quippe quae graecos etiam Strabonis codices inuersos quottidie depræhendit & hoc imprimis in loco ubi graeca ipsa Strabonis verba pplexa cõfusaq; adeo leguntur: ut nullus integer sensus extet: & facile appareat esse erratum: quod (si liberæ coniecturæ locus detur) ita tollendum censeuerim: ut dicat ab alijs tradit: illinc non Sapho primam se deturbasse: Sed Cephalî Deionei captam amore, Pterelæ filiâ. Nã vir plurimæ lectionis Interpres Lycophrõis: quõ res inter Teleboas Electrioneq; gestas diffuse narrasset. adijcit Cymetho Pterelæ filiâ. Cephalî q; miles Amphitryonis tunc erat: amore inductâ: hostibus patrem prodidisse: Ceteraq; ijs similia quæ de nisi filia traduntur. inde illa Nasonis in Ibin execratio. Filia neue magis capiti sit fida parentis Quã tua vel Pterela: vel tua Nise fuit ubi non ster Domitius maluit historiã configere: quã verã laboriosius apud autores pquirere. Nã nec Pterela Thebarum rex vnq; fuit: nec a Creonte: sed ab Amphitrione: non Polidices: ut ipse dicit: sed Cymethonis filiæ. pditione necat⁹ est. Deioneus at (quod in Suidæ monumentis et legimus) Cephalî p̄ fuit: ut tradit Aristodemus. eundem Pausanias Deionē vocat. Cui. Eionē: sequutus arbitror Pherecydē: cuius antea testimonio docuimus: Eioneū Ixionis insidijs e medio sublatū. Neq; vero te offendat quod idē ab Aristodemo Deioneus: a Pausania Deion: a Pherecyde Eioneus: deniq; Eio ab Ouidio dictus sit. Nã apollonij quoq; p̄ ab alijs Hylæus: a quibusdã et Psylæus appellatur: & satis notū est Iones (quos i plærisq; seqmur) primas verborū cõsonantes nonnunq; detrahere: ex qua disciplina Nasonis amorē. in. viij. metamor. Aspicit Aeolidē Cephalū. Eionidus castigauimus. ut etiã illud. Egbus Eionides Cephalus. & nõ Aeolidem: nã nihil Aeolo cū Cephalo. Eandē cense suram subit & alius eiusdem poetæ versus ex arte amandi. Ecce redit Cephalus proles Cyllenia syluis. Tu scribe ples Deionea v̄ Eionia. nã seruauit hic ω lram recti primitiui poeta: quã cū numeris mutauit in patronymico: quod graeco studio & exēplo nr̄i qnq; faciunt quippe Verg. in Orionis obliquo penultima indifferenti vsus ē quō ait Armatūq; auro circūspicit Oriona: & alibi strictūq; Orionis ensē. Quæ. q̄q; non rudes aut iniquas aures implere confido: monitionis tñ loco non iudicij dicta volumus. ¶ Vtraq; pallas & Diana. ¶ Virgo innupta. Euphorio tñ ait Tityū apud inferos vitiatæ Dianæ poenas dare. Flagrauit & Orionis infamia cu

Cymetho
Pterele fis
lia.

Quid is lo
cus in Ibin
Deiones
Deion.
Eioncus.
Eion.

Quipij. tres
versus ema
culati.

sus cōsuetudine plus nimio delectabatur: vt est apud Higynū. cū
 Homero cōuenit Claudianus q̄ tris tm̄ deas in hymnis memo-
 rat. Palladē: Vestā: & Dianā: q̄ veneri nō succubuerint. ¶ Ruunt.
 puellari studio se proripiūt. ¶ Hæc. i. Minerua. ¶ Aspera cruda.
 ¶ Bellis q̄ cū Marte curat: vt canit Home Ausonius. Præses trito-
 nia bellis. ¶ Tristibus crudelibus: aut luctuosis. ¶ Hæc altera. i.
 Diana. ¶ Metuenda formidolosa feris: quas agit & venatrix i-
 terimit. ¶ Tritonia palas (vt placet Callistheni) q̄ hæc dea τριτωνια
 τριτωνια. i. tertia mēsis die nata ē. q̄ dies vt eiusdē Natal: fest⁹ Athe-
 nis transigebatur. vt Romæ quinquatria. An iō poti⁹ appellata sic
 ē: q̄ e p̄ is vertice p̄siluisse: d̄r: & caput τριτωνια Bœoti vocāt: For-
 sitā in dicta magis sit q̄ eadē luna creditur: q̄ tertio p̄ contū die: ap-
 parere incipit neq̄ nō illud cōuenit. qd̄ aios ipsa nostros modera-
 tur: quorū vis triplex: irasci cupere: & rationi obtēperare. Quid si
 propterea nomē accepit: q̄ aerī prælit. Aeris porro mutatio tri-
 plex ē: vere æstate: hyeme Quippe vetustas autūnū nō nūcrabat q̄
 propriū non esse tps existimabāt: sed ex vtriusq̄ confinio consta-
 re. Democritus græce qd̄ ē sed ad hanc sententiā. Minerua mens
 est inqt cuius munere bene cōsulimus recte iudicamus nihil q̄
 q̄ per iniuriam facimus. Triton præterea Bæotia Thessalia. libye
 q̄ fluuius est: & ibidē palus ex qua Pallas orta traditur ab Hero-
 doto: patre Neptūno sed is quō filia nescio qd̄ aliquando succen-
 sisset: adoptandam se Ioui illa dedit. Superioribus consentanea
 Mnæsæas & Harpocraton tradiderunt nisi q̄ eius matrē: non vt
 ille: Tritonē: sed Polyphen Oceani filiā produnt. Ipsaq̄ deā bla-
 gas (vel vt inter pretari Cic. maluit) quadrigas inuenisse d̄nt inde
 q̄ Hippia græce nominatā: qd̄ in Suidæ monumentis etiā legi-
 mus. Estq̄ frequens Hippia Palladis apud pausaniā mentio. Sed
 quonā piaculo in deorum natura Ciceronis deprauata verba præ-
 teream. Quarta inquit Minerua Ioue nata & Coryphe Oceani fi-
 lia quam arca des Coriā nominant: & quadrigarum inuentricem
 ferunt. Tu meo periculo reponē Polyphē atq̄ Hippian. nominant
 Sed alterius erit instituti Ciceronis opera castigare: eorū imperi-
 tia q̄ Mediolani nuper ipresserunt oī ex parte inuersa præcepta
 & lacinata. Ad hanc historiā papini⁹ & deæ cognomē allusit: ap̄d
 quē Thebatd. ij. Thideus palladē sic adorat. Seu tu libyco Trito-
 ne repexas Lota comas: Qua te biuigo temone frementem inter-
 meratq̄ volucer rapit axis equarum. Triton at̄ (quod scribit Acc

Tritonia
 pallas ynde

Triton am-
 nis & palus

Hippia mi-
 nerua.
 Qu adrigarū
 inuentio

Ciceronis
 locus.

Ciceronis
 opa deprauata.

sander) Neptunno genitus est ex atlantis filia Celeno.

Cælatum Typhona gerit: qui summa peremptus
 Ima parte viget: moriens & parte superstes
 Hastæq; terribili surgens per nubila gyro
 Instar habet sylvæ. tantum stridentia colla
 Gorgonis obtectu Pallæ fulgentis obumbrat.
 At triuix lenis species & multus in ore

¶ Cælatum. sculptū. Casside fulua aurea galea. ¶ Pythona. pytho
 phocidis ad parnasum ciuitas Apollinis oraculo clara cuius in ar
 gonautico meminit Orpheus & Theognis appellata q̄ illic telis
 Apollinis extinctus coluber: tabe cōsumptus est id qđ πυθεοθαί
 græci dicunt quod ozolis præterea nomē dedit ad quos electus
 is serpens etiam traditur vt refert plutarch. eundem Callimachus
 & Elius græcus autor: & e nostris oratione quadam Tertulian⁹
 Delphinē vocant quō latini prope modū: omnes quibus eius no
 minis vsus venit: atq; ex græcis nonnulli vno: codēq; vocabulo
 Serpentem vrbēq; led alteram muliebri: alteræ masculino gene
 re dicant. qđ Ammonius etiam præcipit: vt explodendi sunt ij: q
 delphica pytho. Serpentis apud Tibullum nomen interpretantur
 plura de pythone leges apud Strabonem: Sed hic ego Typhona
 scribendum puto. Nam respexit ad peplū: Claudianus. quo athe
 nis quinto quoq; anno maioribus panathenaicis Mineruæ conse
 crabatur. intexta deorum victoriā de gigantibus: & expressa Ty
 phonis cæde quem pallas in mundi dimicatione dicitur intere
 misse. Ver. ad Messalā Magna gigantæis ornātur peplatropæis.
 Horrida sanguineo plinguntur prælia cocco? Additur aurata deie
 ctus cuspide Typho Qui prius ossæis consternens æthera saxis
 æmathio cellum duplicabat vertice olympum. Tale deæ velum
 solemni tempore portant. Typho præterea Ditis per epitheton no
 men est apud Orpheum quo patre natus Hapyas Valerius Flac
 cus in argonautico cecinit. ¶ Qui. s. Typho. ¶ Peremptus ex
 animis & mortuus. ¶ Summa parte laterum tenus qua
 serpentibus homo committitur: nam serpentum cura gigantes

¶ Apinis lo.
 Triton Ne
 ptūni filius
 pytho ciui
 tas.

¶ Ozole
 Delphine.
 serpens.

pytho Tra
 co.

Tibul. loc⁹
 peplum.

¶ Minerue

Typho.

habuerunt ¶ Viget etiam num spirat. ¶ Ima pedibus serpentis
 nis qui multo difficilius humanis artibus occidunt vt notum est
 ¶ Moriens. extinctus: vt cōueniat cū superiori verbo perēptus nā
 presēs participiū p̄ p̄terito poetas vsurpate Priscianus obserua
 uit & docuit Pap. Et caligātes aduerso sole Mycenae. ¶ Supstes
 viuēs. ¶ Hasta Palladi dat hāc Homer⁹ ad indicādū mentis acu
 men. nā mentē palladis nomine vetustas coluit: vt antediximus.
 ¶ Surgēs. euadēs. ¶ Per nubila per aerē. vidēs vt hic vim mē
 tis expressit? ¶ Terribili gyro. nā Palladis apud athenas hasta. su
 pra quattuor amplitudinē cubitorū effingebatur: vt tradit Pausa
 nias. Gyro ambitu. ¶ Habet instar. habet speciē. Naso. Sed scelus
 hoc meriti pōdus & istar habet. ¶ Sylue arboris ps a toto Verg.
 Quales quō vertice cello aerie querqus: aut Coniferæ Cyparissi
 cōstetāt. sylua alta Iouis. ¶ Tantū. Solūmodo. ¶ Obūbrat. opit
 ¶ Obrectu Pallæ pretēta veste. ¶ Fulgentis. nitidæ nam purior
 ætheris & sūma pars Minerua fingitur. ¶ Colla stridētia gorgo
 nis Medusæ ceruices colubris sibilantibus obsitas. cuius aspectu
 hominis in saxa vetustas obduruisse finxit: vt indicaret imperitū
 vulgus ad ea quę prudēter & dicūtur & fiūt a sapiētib⁹ ita defixo
 vultu inhiare: vt admirationē stupore prodeāt & p̄sētī corpore
 sensibus abesse videātur. Eandē relaxatura pallas animū deponit
 documēto. Sapiētis esse curas interdū remittere: atq; seruata di
 gnitate grauitatē dissimulare. Fabulæ canūt gorgonas fuisse puel
 las & ex iis Medusā a Perseo palladis ope obrūcatā historiā nar
 rat Pherecydes & Diodorus: p̄currit Ouidius & Orpheus in hym
 nis q̄ Medusā non a perseo sed ab ipsa pallade trucidatam scribit
 ¶ At triuie Dianę quæ triuia per epitheton appellatur: a triuis
 hoc est a compitis quibus eandē p̄esse vetustas credidit: & nos
 accepimus vnde triformi specie fingeatur. Ouidius in fastis Ora
 vides hecates ī tris vergētia formas seruet vt ī ternas cōpicta secta
 vias. ¶ Lænis species allusit ad lunę colorē q̄ blād⁹ est: vt scribit
 Plī. ¶ Multus in ore frater erat. multū referebat de forma fratris
 eius Apollinis hoc aut dixit qm̄ solis & lunæ sidera magna simi
 litudine coniunguntur esse putes. credas honesta loquutio Verg.
 Migrantes cernas.

Frater erat: Phœbiq; genas & lumina Phœbi.
 Esse putes. solusq; dabat discrimina sexus.

Hasta qd i
 pallade.

Medusa
 quid & cur
 homines.
 in saxa ver
 tet dicta sit
 Triuia.

Brachia nuda nitent. Leuibus proiecerat auris.
 Indociles errare comas. Arcuq; remisso
 Ocia neruus agit. pendent post terga sagittæ.
 Crispatur gemino vestis Corythia Cinctu.
 Poplite fusa tenus. motoq; in stamine Delos.
 Errat: & aurato trahitur circumflua ponto
 Quas inter Cereris proles: nunc gloria matris
 Mox dolora equali tendit per gramina passu.
 Nec mebris nec honore minor: potuitq; videri
 Pallas: si Clypeum ferret: si spicula: Phœbe.

¶ Genas. malas. ¶ Lumina. per ite cōmuni verbo vsus est. splēdo
 ris & oculorū. ¶ Sexus. a græco qđ est: ἑξίς & habitū notat: aspi-
 ratione in s mutata qđ in aliis etiā pluribus vsurpamus. nā qđ ἑξ
 illi nos sex: qđ ἑπτὰ septē: qđ ἑρπιλλον serpillū dixim⁹: optia rō
 ne: Nā S Messalę Sibilus nō littera visa est: & h. itē plerisq; vt nō
 iniuria. quasi affines notę sibi cedāt. ¶ Dabat discrimina differē-
 tiā nā hoc tm̄ dictabant: q̄ alter mas esset altera vero puella. si-
 mul allusit ad sidera. solis. n̄ sidus virile: lunę foemineū dr̄: ¶ Bra-
 chia nuda nitent. Elegans & concina breuitas: qua decor & orna-
 tus deæ simul ostenditur. Exortus inquit lacertos habebat & cā-
 didos. ¶ Proiecerat auris. inuentos diffuderat. ¶ Leuibus cōe vē-
 torū omniū epitheton. ¶ Indociles errare: quos hactenus in no-
 dū collectos. gestabat neq; vagari per humeros patiebatur. Ouis.
 de comptu. puellarum. Altera succinctæ religetur more Dianæ vt
 solet attonitas quom petit illa feras. ¶ Remisso nō intento. ne ni-
 mia contentione lentesceret. Ouidius arcus & arma tuæ tibi sint
 imitanda Dianæ. Si nūq; cesses tendere mollis erit. ¶ Neruus. in
 arcu chorda. ¶ Agit ocia. cessat. vt supra Claudianus Ocia sopitis
 ageret quō cātibus Orpheus. ¶ Sagittę telorū receptaculū pha-
 rra. ¶ Pēdēt post terga ab humeris. ¶ Vestis corinthia. Nō me
 fugit. Corinthię vestis extare mētione: cuius vsu Atheniēses suas

Sexus.

Sex.

Septem.

S. non lra

Diane cult⁹

olim matronas edicto mutauerunt: ut est apud Herodotum, sed hic non conuenit ac ut maxime quod conueniat: nemo tamen mihi unquam persuasum debet minime licentiosum poetam: uti syllabae uenia praesertim non necessaria: uoluisse: ut contra praescriptos numeros in Corinthia prima produceret. Equidem: ut dicam quod sentio: Cortynia legendum puto, non a tenuissimo tele genere quod uulgo cortyna dicitur: ut nonnulli ridicule suspicantur. Sed ab urbe Cretae Gortyna patria Britomartis: eius quam Diana fertur unice dilexisse: cognomenque Dictynnae ab ea sortita: ex historia Callimachi: quam Vergilius apud nos praecurrat in cirri, nam uidebatur illic opulentum Dianae templum donariis & religione cuius Probus Aemilius etiam meminit. Ipsa ciuitas per N finalem Gortyn ab heroe cognomine dicta est: & Elliotis cum accentu penultima. Nam sic Europa gentili Cretensum lingua vocabatur. Eadem Cremonia demum Gortys appellata est, sic ut quae prima est in sapiente littera nomen excudat ab hac accusandi casum alij duabus syllabis Gortyn: alij tribus Gortyna: plerique Gortynam dixerunt autor Stephanus Memorat & eiusdem nominis alteram Pausanias in Arcadia: cui proximum statuit Plinius Caryum oppidum Laconiae ubi Lacedaemonij Dianam praecipuo cultu prosequerentur: uirginum choro: & premio Musici certaminis instituto, quod Excestides (ut scribit Polemon) Citharae cantu uictor aliquando consequutus est, inde saltandi quando genus: καρπατιζαίω lacones dicebant: eiusque autores Castorem pollucemque profitebantur ut ait Lucianus. Quin & ipsa Diana Caryatis in idem memoratur: cuius honori buccolicum carmen primo datum est ut docet interpretes Theocriti & e nostris Diodorus, etiam si curetis apud eum medose scribitur. Ex hac historia Papinij Carmine ex. iiii. Theba. interpretati sumus. Plaudetique habiles carere telotare Diane: quomodo Nescio quomodo Amiterninum: ad Eleam Dianam ferret eiusque nois ratione: per carices uuluaque palustres rimaretur, uel luto caenoque turpis uix a nobis extrudi potuit Ex his collige Clau. potuisse Cortyniam ueste per Caryatide nam Gortyn Arcadiae propinqua Caryo est: quam Caryam foeminino genere Vitruuius enunciauit unde sint Caryatides columnae: in antiquis substructionibus celebratae: mihi prior sententia magis adulat: & hoc totum Papinio condonamus. ¶ Crispatur: in rugas astringitur. ¶ Gemino cinctu: Diana subducta ad iuram ueste effingebatur: ut expeditior esset in uenatione Oui. Quid iuuat incincte studia exercere Dia-

Britomartes.
Dictina

Gortyn
Ellotis
Europa
Cremonia
Europa
Gortys

Caryum

Diana Caryatis
Buccolicum
carmen.

Pap. locus

Caryatides
columnae

Diana succincta.

ne Planus apud Ausonium. Nec bis cincta Diana placet: nec nuda
 Cythere. ¶ Fusa. demissa. ¶ Tenuis poplite. usque ad imum genu.
 ¶ Delos. insula que itesta illic erat. ¶ Errat vagatur. ¶ Instamine
 moto filis ita compositis ut insula fluctibus pelli videretur. ¶ Cir
 cumflua. undis habita. ¶ Trahitur ponto per æquora ventis agi-
 tur quippe Delos (ut Ver. etiã canit) instabilis oli fuit: sed appropin-
 quate Latone partu. immobilis stetit: quattuor ex adamante colu-
 nis nixa: ut prodit Pindarus. ¶ Aurato. quod ex auro effinxerat
 ¶ Quas inter Anastrophe. ¶ Cereris pl. filia proserpina. ¶ Nunc
 ante raptum. ¶ Gloria decus. ¶ Mox paulopost. Dolor Aegri-
 tudo: ¶ Tendit incedit ¶ Per gramina. prata. ¶ Aequali passu.
 pari gradu. ¶ Nec minor. inferior Papin & minor in leges iret
 gener. ¶ Memb: is corporis indole. ¶ Nec honore oris dignitate
 & forma. ¶ Potuit videri Pallas nihil abesse a specie Mineræ.
 ¶ Si ferret Cly. Scutum gestaret: ut Pallas cui clypeum vetustas
 tribuit: ad indicandum orbem terrarum regi a sapientibus. autor
 Capella. verbũ aut ferret bis intelligẽdũ. ¶ Spicula. sagittas a pte
 totũ. nã Mucro sagitte spiculũ pprie dẽ. Proper. non tot Acheme-
 niis armatur fusa sagittis spicula. ¶ Phœbe. luna potuit. s. videri.
 Colectæ tereti nodantur iaspide vestes.
 Pestinis ingenio nunquã felicior arti
 Contigit euentus: nulli sic consona telæ
 Fila: nec intantum veri duxere figuram
 Hic Hyperionæo Solem de semine nasci
 Fecerat: & Lunam pariter sed dispere forma:
 Auroræ noctisque duces. cunabula Tethys
 Præbet: & infantes gremio solatur anhelos.
 Inualidum dextro portat Titana lacerto
 Nondum luce grauem: nec pubescentibus alte
 Cristatum radiis. primo Clementior æuo
 Fingitur: & tenerum vagitu despuit ignem.

Delos Ers
 ractica.

Clypeus in
 Pallade qd
 Spiculum

Liber

Sol unde

Hyperium
Luna.
Auroza.

Auroza.

Pegasus

Cunabula.
Sidera hu-
more pas-
cuntur.

A qua cur
elementorū,
prima

¶ Collectæ vestes. succinctæ. negotio conueniens habitus ¶ No-
datur iaspide. Cingulo cui Iaspis erat insertus. de Iaspide habes hi-
storiã apud Pliniũ refert & nõnulla Solinus in Polyhistore ¶ Te-
recti. oblonga. ¶ Euentus successus. nã in artibus etiam fortuna
partẽ sibi vendicat: vt in cæteris. ¶ Contigit. ex animi sententia
datus est. ¶ Ingenio pectinis. texendi peritia. ¶ Tælæ. vesti sub-
audi fuerunt. ¶ Consona. nihil discrepantia. ¶ Intantum. adeo.
¶ Duxere figurã veri. ad ipsam naturam propius accesserunt. qđ
in picturis maxime cõmẽdatur. ¶ Hic. hac in veste. ¶ Fecerat nas-
ci. expresserat vt ortus erat. ¶ Solẽ. qui fax cælestis antea diceba-
tur: & mundi oculus: postea sol ab Oceani filio cognomine dict⁹
ẽ: vel ab altero Hyperionis vt placet Diod. Nõnulli cũ Cice. nomẽ
inditũ putant: qđ vnus sit & non plures: quodq; tantam claritatẽ
solus optineat. ¶ De semine Hyperionæo. Diogenes & Hippon
Metapontinus: quos poeta nunc sequitur. Liberos ex solo patris
semine concipi disputabant Hyperion autẽ cæli terræq; filius: vt
Hesio. ex Thia vt vero canit in hymnis Homerus ex Euryan assa
sorore: Solẽ Lunã quæ suscepit & aurorã. Sed & ipse sol hyperiõ
& hyperionides a patre vocatur. Papi. Pronos hyperionis meatus
¶ Dispare forma alio ore. propter ipsius lunæ lumen in quo non
manifestus vt in sole calor: sed occultus quidã potius tepor est vt
vt ait Macrobius. ¶ Duces præsidēs & autores. ¶ Auroræ Diei
græce dixit apud quos ἠὸρ & ὑμεῖρα quandoq; idem significant.
vt quõ Pegasus ὑμεῖρα equus ab alijs dicitur quẽ Lycophron au-
roræ tribuit. ¶ Noctis. hoc ad lunã: quæ noctu lucet: inde noctis
luca in palatio colebatur vt scribit Varro. ¶ Thetis. Cœani con-
iunx solis & lunæ matertera. ¶ Præbet cunabula nutrit. Nã cuna-
bula lectulos infantũ dicimus: & vbi nascuntur loca: a verbo græ-
co κρειν qđ est emittit atq; ita per occasionem fabulæ rem naturalem
percurrit Nam sol & luna: vt omnes alij cælestes ignes: humore
nutriuntur id quod innuit & Homer. qui Iouem per quem Sol
intelligitur: cum cæteris dijs idest sideribus Cœani coniugas eẽ
dicit & Oceanũ deorum patrem: ac matrem Thetym. quæ dulces
& Fontanas aquas representat: vt antiquitas existimauit inde Pi-
datus inter elementa principem statuit aquam qđ eius munere dij
constarent. ¶ Solatur gremio. sinu fouet: & affectum nutricis ex-
pressit. ¶ Anhelos. radijs & luce coruscos. Ceruleus nam Thetis
numẽ est maris qđ proprio epitheto Ceruleũ dicitur. ¶ Radiatur

fulget. ¶ Rosels. a colore luminis. aut pulchris. Verg. Rosea ceruice resulsit: sed hoc epitheton in venere poeta affectate quesitum ab historia. Nam flos rosæ Veneri sacer est: vt exponemus. ¶ Alumnis. sole luna que quos educabat. Sed & quæ nutrit Alumna latine dicitur. Verg. ad Messalam: Non illa quidem communis Alūna omnibus iniecta tellus tumulabit harena. quod exemplum satis est arbitror tuendo Seruio cōtra Vallæcalumnias ¶ Titana solem: cuius pater Hyperion vnus Titanum fuit: vt est dictū ¶ In ualidum nondum suis vitibus. ¶ Grauem luce. radiis. ¶ Cristastū. hoc aut q̄ e solis capite radij profūduntur. instar Cristarū quæ extant a conogalææ. Quid. circum caput omne micantes deposuit radios. ¶ Alte pubescentibus. longe fulgentibus Statius in Thebaid. Ignipedum moderator equorum Ipse tuis alte radiantem crinibus arcū imprimat. ¶ Primo æuo. puerilibus annis. ¶ Fingitur. a pictoribus & poetarum carminibus: aut in veste expressus apparet. ¶ Clemētior. remisso seruore: atq; ita suboscure designat historiam. tradunt enim sparfos ignes a media nocte passim micare: & vt lux appropinquat ita coire ac se coniungere: donec magis magisque collecti: pauciores subinde: & vna ad postremum flamma ardeant: ea quom diu clara ac incendio similis effulsit: cogit se acrotundat & fit ingens globus: diu is quoq; grandis & terris antexus apparet. deinde paulatim decrescens: & quanto decrescit eo clarior: fugat nouissime noctem: & cum die iam sol factus atollitur. Idemq; cotidie fieri dicunt atq; ita speculantibus e sūma Ida videri refert Mella Pomponius. ex hac opinione Speusippus cognominatum scripsit Apollinem ὡσαπρὸ πολλῶν ἄνθρακων q̄ ei substantia constet ex multis ignibus. Percurrit & Lucre. libro quinto Aut quia conueniunt ignes: & semina multa Confluere ardentis consuerunt tempore certo Quæ faciunt solis noua semper lumina gigni. ¶ Læua parte. Sinistro brachio. sed altior in recessu q̄ fronte sensus est. Nam græcus autor Seuerianus pluribus explicare contendit: ab opifice omnium deo: Solem primo factum: deinde lunam & eam quidem in occidentis cōfinio constitutam In aduersa vero cæli regione Solem. quod hic innuere videtur Claudianus quom sinistra Thetyos vna lunam: dextra solem gestari dicit: nam in Siderum ratione (quod docte. Higynus) Cæli dextra pars oriens. Sinistra occidens appellatur.

Rosea Venus.

Alūna etiam qui nutrit

Sol ex multis ignibus cogitur

Apollo cur

Læua parte foror vitrei libamina potat
 Vberis: & paruo signantur tempora cornu
 Tali luxuriat cultu. comitantur euntes
 Naiades: & socia stipant vtrinque corona
 Quæ fontes Crimnise tuos: & saxa rotantem
 Pantagiam. Nomenque Gelan qui præbuit urbi:
 Concelebrant. quas pigra vado Camarina palustris
 Quas Arethusei latices: quas aduena nutrit
 ¶ Soror. luna. ¶ Potat. fugit. ¶ Libamina. lac & humor. ¶ Vberis vitrei. Mame Tethyos æquoreæ deæ quippe maris numina vitrea dicimus: vt ante est dictum. Et hoc etiam perite Nam vt calor solis exciccat: ita sua quadam natura: Lunæ calor humectat vt affirmat Macrobius. quod aer ipse sedit & indicat: qui vt ipsa luna mutatur: modo in pluuiam resoluitur: modo multum toris emit tit. Inde lyrici carminis & græcus autor Alcman: Aeris & lunæ filium rorem dixit. humore terreno pasci sidera hoc argumento Plinius docet: quod orbe dimidio nonnunquam maculoso cernantur: id quod in luna potissimum spectamus. ¶ Paruo signantur tempora cornu: hoc ait quod luna primo post costum tempore corniculâs apparet. ¶ Luxuriat opulentiùs ornatur. ¶ Cultu. ornatu. quid autem proprie sit cultus ostendit Tertullianus: & ab eo nos in Tibullum ¶ Comitantur. officij gratia sequuntur. ¶ Euntes. deas. nam cum sequenti verbo coniungere frigidum est. Naiades. fontium Nymphæ de quibus multa commode. Illud nolim te fugiat Venerem Floram: Proserpinam: & Fontium Nymphas: quas hic conuenisse poeta fingit: studiorum similitudine iunctas esse: quæ propter antiquitas illis omnibus eodem genere: quod Corinthium dicitur: aras constituebat: vt ait Vitruuius. Sed de Flora ne forte quis ambigat: meminere illam pratorum numen habitam: quo deæ sese conferunt ¶ Stipant. premuniunt. inde stipatores laterum custodes: vt scribit Seruius. ¶ Corona. rotundo coetu. ¶ Quæ fon. commemorat omnes amenos secessus & amnes proxima regione Syciliæ quorum genios: & Nymphas proserpinæ comites accessisse dicit. ¶ Erasine

Lunæ calor
humectat

Ros aeris
& lunæ filius

Erasinus
fluvius.

Erasinos fluuios tris accepimus. vnum qui rigat agros argiuos: Alterum qui secat arcadiæ tractus. tertium qui preterfluit Eretrios in Bœotia. cuius Strabo meminit & Papius. Dryopumque trahens Erasinus aristas Dryopes. n. populi sunt ad Parnasum quibus Apollinis & Diæ Lycaonis filius nomen dedit. vt græcus autor scribit Elius ego tamen hic Crimnise legendum puto. Nam Sicilię fluuius Erasinus nusquam extat apud autores. Crimnisus vero Maronis carmine Plutarchi nostrorumque historia celeberrimus est. & Acestes filio quem sustulit ex Egesta Phinodamantis puella: in Siciliam deportata cum sororibus: edito Laomedontis. quibus Hesionem ceto exponere Phinodamantis factione coactus erat Hæc Alicarnasæus Dionysius & Interpres Lycophronis. ¶ Concelebrant colunt & frequentant. ¶ Pantagiam. hunc nonnulli vocant Hippatin Maro tamen & Silius Pantagian: quem Seruius a Sonitu dictum putat: Claudianus ἀπο τοὺς πᾶν τὰ ἄγαια quod obuia queque prosternat ac secum rapiat. Hoc. n. significat saxa rotantem. ¶ Nomenque Gelan qui præb. vrbis cunctas fere Siciliæ ciuitates a præterfluentibus nomen traxisse scribit Duris Syracusas: Himeram Selinunta: Phoenicuntem: Erycum: Camicum: Alycū: Thermū Gaminū: Gelan: Sed ipse fluuius ita dictus est: ab atra nimiaque nebula quam exalat. quippe caliginem barbaro quodam nomine Siculi Gelan vocant. autor Stephanus. Hellanicus & Proxenus appellatam prædunt: ab Hymari filio Gelono ex Aetna suscepto Aristanetus autem de Phaseliide scribens libro primo Ait Laciū & Antiphemum cōsuluisse: Apollinis oraculum: alterumque ex his Antiphemū: vatis pernasia dictione risu persecutum: inde Colontæ quam comunibus auspiciis vterque deduxerunt: mansisse nomen γελα: quod est latine risit. Artemon arbitratur ab amne nomen sortitamque Eutimū per Lacio noiat ex insula Creta cōuenit in Antiphemo: quem & ipse Rhodiū fuisse scribit. ¶ Quas. Nymphas. s. nutrit ¶ Camarina. Syculi palus: vnde proxima regione ciuitas Camarina Syracusanorum Colonia: vt refert Strabo. quom Duris neutro genere Camarinū dixit: vt ante docuimus. eius incolę quam sortem pestissent an conduceret vicinam paludem: vrbis grauem: & que pestilentiam plerumque induceret exicare. Apollo respondit. ΜΗΚΙΒΕΙΛ ΜΑΡΙΩΝ. quo monebat: vt sinerent Camarinam. Sed ij spectata presentis tantum vt illitate exhausserunt qua parte non multo post ingressis hostibus neglecte religionis pœnas dederunt. autor

Driopes qui vnde.

Crimnisus annis Egesta. Acestes.

Pantagias

Sicilie ciuitas a præterfluentibus fl.

Syracuse Gela flu. vrbis vnde

Gelonus

Himerus

Lacius Antiphemus.

Camarina vnde.

Zenobius Camarina præterea pessimi odoris herba est: quæ cō-
 cussa nauseam facit vt legimus apud Suidā inde natū prouerbiū
 caue moueas Camarinā: quod aliis a superiori historia manasse
 placet. ¶ Pígra. nā palustres aque ppetuo sedent. vñ stagna dñr
 aut expressit illud Maronis. Fato nunq̄ concessa moueri ¶ Las-
 tices Arethusei. Fons Arethusæ qui pluribus in locis redditur in
 Eubœa cuius aquas q̄ potant: a virtute bellica cōmēdātur Apol-
 linis oraculo. eiusdem Neptūniq̄ filius Abas fuit. vñ Chalcis: vt
 Aristocrates ait: appellata abātis est Alter Boetiæ ppe Thebas
 vt legimus apud Soli. Deniq̄ Didymus in Homericōmentarijs:
 octo memorat. vt verū putē. qđ interpretatone græci nois Heras-
 cleon Glauci filius scripsit. Arethusam cuiuscunq̄ fontis esse epi-
 theton. ab ἀρεθω frequētatiuo qđ significat irrigo. Arethusam si-
 cilię fontem celebrat Pindarus: in quo etiā facta in Alphæū reddū-
 tur: vt inter naturæ miracula rettulit Aristoteles.

Arethusa
 fons vnde
 Abas

Abatis Eu-
 bea cur

Alpheus. Cyane totum supereminet agmen.

Qualis Amazonidum peltis exultat ademptis

Pulchra cohors. quotiens arcton populata Virago

Hippolyte: niueas ducit post prælia turmas

Seu flauos strauere Getas. seu forte rigentem

Thermodoontiaca Tanaim fregere Securi.

Aut quales referunt Baccho sollennia Nymphæ

Alpheus
 Asea fons
 Strabonis
 menda

¶ Alpheus: is eodē fonte cū Eurota cōcipitur in Arcadia. fōtem
 Dionysius Apher Aseā vocat: in quē demergi Erasimū. cuius añ
 meminimus: Strabo tradit. qđ in latinis eius Cōmentarijs non
 Asea sed Abia corrupte legitur. Eurotas laconiā pterlabitur: Al-
 pheus Olympiā: q̄ peloponeliaco lateri infūdatur: vt scribit Plini⁹
 appellatus a vitiliginibus quas emendat: nā vitiligenes αλφονο
 græci dicūt. ¶ Auena nā caput in Arcadia tollit: vñ cuniculo de-
 pressus in Siciliā fluenta perducit: vt Timeo placet qđ fabulosum
 nō esse: captatis aliquot documentis cōpertū est. plura leges apud
 Strabonē. ¶ Cyane. Siciliæ fōs iuxta Syracusas: q̄ nō virili specie
 vt Anapus: sed mulieris ore colebatur: vt ait Aelianus eiusdem
 Nymphā Anapus amnis amauit q̄ decē stadiis pcul a Syraculis

Cyane.

Anapus

labitur: vt tradit Plutar. fabula extat apud Ouidiū. ¶ Cohors legionis pars. ea constabat ex viris septingentis armatis: vt ait Callisthenes: ducētis vt Ephorus: dimidio paucioribus: vt Plut. dicta vero cohors est a similitudine cohortis villaticæ: nā vt illa plurib⁹ tectis: ita hæc ex instructis manipulis cōiungebatur autor Vatro. ¶ Amazonidū. Amazones (vt Ephorus in nono tradit) reuersos a bello viros: a quibus despiciiebantur: intra moenia nō receperūt obtruncātis etiam ijs qui domi relictī fuerant. Narrat Dionysius easdē Lybiam tenuisse: domitīsq; bello finitimis arma tulisse in Europam: multasq; illic vrbes: monumentū victoriæ: ab eisdem cōditas extare. Quin & ipsos Atlantes bellica virtute clarissimos prelio superatos in potestātē redigisse. Zenothenis in Aethiopia statuit Amazonas: quæ stato quodā anni tēpore: vicinorū cōcubit⁹ appeterēt. nec atq; virili ptu: tm̄ virgines educarēt: non ocio aut lanificio: sed armis. atq; venationibus exercentes. Infātum dextiores māmillas inurebant: ne sagittarū iactus impediretur: vnde nomen: vt Diodoro placet: Alij dictas alunt ab Amazone puella Samorne filia: cuius mater Samornæ Dianæ sacerdos Ephesi fuit & Regina: Neq; diminutiua forma hic est Amazonidum. sed porrectio: qua Rhodius Apollonius: Apherq; Dionysius apud græcos: & nostris Vergilius vsus est. his enim quæ viribus adeo præstiterunt diminutio non conuenit: vt ingeniose scribit Eustathius: hoc argumento Martialis in Cottam locatus est. Bellus homo & magnus vis idem Cotta videri: Sed q; Bellus homo est Cotta pusillus homo est. ¶ Exultat. ouat & leticia gestit. allusitq; ad illud Vergilianum de Camilla: Exultat Amazon. ¶ Adē pris peltis. omissis scutis: quæ breuissima: atq; in modum dimidię Lunæ gestabant Amazones Verg. Ducit Amazonidum lunatis agmīna peltis Penthesilæa furens. ¶ Virago. heroice indolis mulier. ¶ Hippolyte. Hæc Amazonibus imperauit: paulo ante bellum Troianum: quam Theseus vxorem duxit. vt refert Clidemus. Alij cum Philochoro malunt Antiopen. ¶ Populata arcton. debellatis ad Apilonem gentibus. nam diripi nisi captæ vrbes non possunt. aut absolute prædata. Arcton preterea neutro genere. Cyzico mons imminet: vt Apollonius canit a Iouis nutricib⁹ quas illic in ἀρκτοῦ. i. vrsas migrasse tradit. ¶ Ducit. apposite. nam qui cum imperio sunt Duces: & exercitum ductare dicuntur. vsurpauit autem Maronis verbum de Penthesilæa. quod

Cohors

Amazones
que vndeAmazonis
das qua fors
ma poete di
cant.Martialis
iocus enucle
atus.

Hippolyte

Arcton.

Amazones
equos prime
cōscenderūt

Gete populi

Gete seru⁹.
Seduli loc⁹

Thermodō

Tanais am
nis vnde.

Sylis.
Iaxartes
Amelnes

Amazonum
sedes

pauloante retulimus. ¶ Post pręlia. exhaustis armis & parata vi-
ctoria. ¶ Turmas quę certabant ab æquis: & hoc in Amazonib⁹
commode: quę post hominum memoriam primę: sicut Lysia rhe-
torici credimus: equos conscenderunt. ¶ Niueas. candidas & for-
mosas. ¶ Strauere. pręlio fuderunt. ¶ Getas. hos. Apher Diony-
sius ad Aquilonem statuit in Scythia: non procul ab Istro fluuio
Thraciæ contribuit Herodotus vtraq; Danubij ripa prætedi Stra-
bo dicit: vt Mysos & idem Thracas. Geta seruire nomen est apud
Comicos nam inde venales serui mittebantur. Propterea Sedu-
lius quom scœnicis insectaretur fabulas. Comicas actiones ex ea.
persona quę frequens inducebatur designauit. Tragicoue boatu
Ridiculoue Gete. Quis non multo magis ipso Geta ridiculos
ducat: eos qui vegete legendum putant integra dictione: ve-
ges quidem pro vini Cado (quod equidem sciam) ponitur a palladio
sed hic ita cōuenit: vt nihil minus. condonemus tamen hoc istis:
qui non possunt a mero discedere: cui semel addicti sunt. Securi.
Securis Amazonum propria fuit: a Penthesilæa Regina inuenta:
vt scribit Plinius: inde Amazones ipse Securigeræ. Ouid. Prima
securigeras inter virtute puellas ¶ Thermodontiaca. Thermodon
vt de rebus Tigranis primo scribit Metrodorus: Araxes antea di-
cebatur: Cappadociam perfundens quatuor ac. centenis ostiis in
mare se condit vt longo carmine tradit Apollonius ad eius ripas
Amazones consedisse Pherecydes autor est: in campo: quem Dia-
antis appellari supradiximus ¶ Tanaim. Scythiæ fluuium: quem
Caucasi iuga fundunt: vt ait Dionysius per patentes Scythiæ câ-
pos: magno aquarum auctu diffunditur: inde Tanais ab effectu
græci nominis dictus est: vt placet Eustathio. Sylis Iaxartes: &
Amelnes ab indigenis appellatus. Quippe nonnulla locorū bar-
bata nomina: ad græcam rationem reducuntur: vt docet Nicanor
Asiam diuidit ab Europa Rhennius Fannius in orbis ambitu.
Europen Asiæ Tanais disjungit ab oris quaq; meotidi comitti-
tur: eiusdem nominis habet oppidum: quod alio verbo Emporiū
dicitur: vt autor est Alexander Polyhistor: ¶ Rigentem. astrictū
glacie: quod mirum non est: in ea regione vbi vinum concre-
scit: vt scribit Ouidius. duplex Amazonum sedes fuit: altera in S cy-
thia: altera vero in Thracia. Sallu. Dein campi Threicij: quos ha-
buere Amazones a Tanai fluuio. incertum quamobrem digressæ:
vtramq; Tanais & Getarum mentione poeta designauit. ¶ Aut

quales. Comparatio duplex imitatione Maronis & Homeri
 ¶ Nymphæ. Liberi patris ministri. Sileni: Satyri: Bacchæ: Lenæ
 Thyiæ: Mimallones: Naiades: Tytiri: deniq; Nymphæ dicuntur:
 vt scribit Strabo. q; vites representant: vt arbitratur Eustathius.

Liberi patris
 ministri

Mœoniæ. quas Hermus alit: ripasq; paternas
 Percurrunt auro madidæ. Lætatur in antro
 Amnis: & vndantem declinat prodigus vrnæ
 Viderat herbofo sacrum de vertice vulgus
 Aetna parens florum: curuaq; in valle sedentem
 Compellat Sephyrum. Pater o gratissime: veris
 Qui mea lasciua regnas per prata meatu
 Semper: & assiduus irroras flatibus annum:
 Respice Nympharum cœtus: & celsa Tonantis
 Germina: per nostros dignantia ludere campos
 Nunc ad sis faueasq; precor: nunc omnia foetu
 Pubescant virgulta velis: vt fertilis Hybla
 Inuideat: vinciq; suos non abnuat hortos.
 Quicquid Thuriferis spirat Panchaia Syluis:

¶ Mœoniæ. lydæ. nam lydi: quos antiquo nomine Mœonas ap-
 pellari docuimus: præcipuo cultu Bacchum prosequébatur: vt est
 apud Eurypidē is apud eos arcana sacrorū rōne Massares appella-
 batur: a quadā Cybeles famula cui nomē Ma: & Ares q; græce: la-
 tine Mars. Nā quō Ma nutriēdū liberū suscepisset: & lūonē celarē
 cuperet. Martis esse filiū simulauit. inde liber Massares & ab eo

Massares
 Liber apud
 Lydos

Liber

Bacchus vñ

Bacchus co-
rone genus.
Hermus

Amnis.
Annus.

Aetna vel
Enna semp
in floribus

Zephyrus

Fauonius
genitalis

Mastaurēses in Lydia populos exponit Stephanus. ¶ Referunt. instaurant. ¶ Solennia hic tantum festa significat. nam Bacchi sacra: nō quot annis: sed triennio quoq; celebrabantur: vnde Triceterica dicta sunt. ¶ Bacchus lib. ἀπο τοῦ βαχχείου appellatus. i. ab in condito vlulatu: quem Lymphatē mulieres in eius orgiis edebāt adiecta littera. C. quo vastior ille mænadū sonus in ipso dei nomine redderetur: autor Eustathius. Est & coronæ species Bacchus apud Pylidem. Hermus. Smyrne campos intersecat in Ionia. de lapsu a monte Dorylao: Phrygiam scindit a Caria quod Herodotus in Homero tradit: & ¶ Martianus. Eundē Iouis filiū fingit Homerus: Hesiodus Tethyos & oceanī. ¶ Percurrūt nam Mænades incitate capiebantur. ¶ Auro madidæ. hoc ait: quoniam Hermus auratas habuit harenas: autoritate Strabonis & nostrorū notissima. ¶ Lætatur. cōparationis occasione demonstrat: quanto opere liberorum successu parentes afficiuntur. ¶ Amnis: fluuius quā flexuoso meatu labitur. ab Am: quæ particula. si Macrobio credim⁹: idē valet quā circū: inde vocatus est Annus vt placet Atteio. ¶ Prodigus. maiores aquarū auctus effundens. ¶ Declinat. vergit. ¶ Vrnā. Fluuiorum deos ita vetustas effinxit: vt aquæ manalem vræcum tenerent. Vergil. Celataq; amnem fundens pater Inachus urna ¶ Aetna. vel Enna non opidū sed loci genius. ¶ Parēs florū. campus Ennēsis in floribus semper est: & nullo non die verus vt ait Solinus: & Cicero. Sed vtroq; prior Aristoteles inter naturæ miracula flores illic tanta copia tantoq; odore prouenire scribit: vt neq; Canes sagitte: neq; nisi per vim abducī inde possint. ¶ Viderat: vt numen. aut est dura translatio. ¶ De vertice: quia summo incole sita ciuitas est: vt scribit Strabo. ¶ Herbose. florulento. nam flores ab herbis sunt. ¶ Sacrum vulgus: dearū coetū. quanquam proprie vulgus est incondita multitudo. atq; incōtentum fere trahitur. Gellius vulgus loquacium nebulonū. ¶ Cōpellat alloquitur. ¶ Zephyrum Fauonium qui flat ab occasu est fluo: vt refert Strabo. ¶ Sedentem in curua valle Zephyrus in conuallibus propterea sedere fingitur: quoniā flores & herbe: quas: vt canit Hesiodus eius aura producit: vberius illic proueniunt Hesiodi carmen ita Catullus apud nos interpretatus est. Aura parit flores tepidi fœcūda Fauoni. ¶ P̄ o gratissime veris. Prim⁹ anni cōceptus ē flare incipiēte Fauonio. vj. Id⁹ Februarias. Hoc em̄ maritatur vltrescētia. hic ē genital spirit⁹ mūdi: a fouēdo dictus:

vt quidā existimauere. ver inchoās. Catullionem rustici vocant:
gestiente natura semina accipere: ea que aīam in ferente omnib⁹
satis. ¶ Pater veris. nam ver inchoat: vt ex Plinio recitauimus.
¶ Gratissime quia formosissimus tunc annus est: vt ait Maro.
¶ Lasciuo meatu. quo spirante non solū plātis & satis sed cūctis
aīantibus ac ipsīs etiam hoibus veneris rīllatio maior est. Hinc
Alcmæon Cupidinē Chloridos & Zephyri filium dixit. ¶ Irro
ras. apposite. Nā Roscidus hic ventus est. Callimachus in Apollī
nē. Ζεφυρον πνευοντοσ εεσσαν. i. Spirantis rore fauonī. Ros autem
terram fecundat: vt legimus apud Pliniū. ¶ Assiduis flatibus.
nā perpetuū ver est in cāpo Ennensi. ¶ Celsa tonantis germina
nā tres istæ deæ filiaꝝ Iouis maxime censentur: & in dijs sele
ctis. vt Ennij testimonio Capella docet. ¶ Velis. iube. Contra Te
rentius iubeo Chremetem saluere. ¶ Virgulta. Syluas atq; arbo
res. ¶ Pubescant. pullulent & grauentur. ¶ Foetu pomis ac flori
bus. ¶ Hybla. Hyblas in Sicilia tres omnino legimus. Hyblā co
gnomento maiorē. quā Claudianus intelligit. aliā quæ minor di
cta est. cuius incolas Hyblæos Galeotas & Magarenles vocabāt
quom a priore Hyblæi tantū dicerentur. Tertiam quam alio ver
bo appellant Heran oīm minimam. Ex ijs vnā de rebus Siculis
quarto Tyellā dici Philistus refert. Italiæ præterea ciuitas Hybla
fuit. ¶ Siculis Hyblus vt vocat Stephanus: vt Thucydides Hyblo
Rex nomen dedit. ¶ Fertilis. secunda mellis autoritas Hyblæ tri
buta est: vnde licet conijcere eandē floribus abundasse: quos apes
lectantur. ¶ Non abnuat. fateatur. ¶ Suos hortos qui florum co
pia præstabant. ¶ Panchaia: Sabeoꝝ regio Thurifera soli conse
crata. quo rediuuius Phœnix nidum defert. Ouidius in. x. meta
morph. Sit diues amomo Cinnamaq; costūque suū: sudataq; li
gno Thura ferat: floresq; alios Panchaica tellus. Flagrantissimo
solis fideri subest Arabia propterea gignit odoramenta quæ tūc
præstantia multa que proueniunt quom solis ardoribus in terræ
venis humor excoquitur autor Theophrastus repetit & Plutara
chus in Alexandro.

Cupido
Zephyri fili⁹
& Flore

Hybla
oppid.
Hæc a ci
uitas. .

Panchæa

Arabia cur
thurifera

Quicquid odoratus longe blanditur Hydaspes

Quicquid ab extremis ales longæua colonis

Colligit optatī referens exordia seclī:

Liber.

In venas disperge meas & flamine largo

Rura foue: vt merear diuino pollice carpí:

Et nostris cupiant ornari numina fertis:

Dixerat ille nouo madidantes nectare pennas

Concutit & glæbas foecundo rore maritat.

Quaq; volat vernus sequitur color ois in herbas

Turget humus: medioq; patent conuexa sereno.

Sanguineo splendore rosas Vaccinia nigro

Hydaspes.

Phœnix aus

Lactantij
locus.

Iulus quid

Onos.

¶ Hydaspes. Indiæ fluuius influit Acesinem nauium patiens: vt Arrianus: eoq; prior Strabo refert. ¶ Longe blanditur nã fragrans odor Aromatũ quæ nascuntur ad eius ripas etiam ab ijs q; procul absunt summa cū voluptate sentitur & hoc est quod ait blanditur. Blandiuntur enim nobis quæcunq; iuuant. Ales longæua Phœnix: qui sexcentos & sexaginta viuit annos: vt tradit Manilius apud Arabas nascitur: Aquilæ magnitudine capite honorato: in conum plumis extantibus: cristatis faucibus: circa colla fulgore aureo: cætera purpureus absque cauda: in qua roseis pentis cæruleis inscribitur nitor. moriturus rogos sibi struit ex cinnamisi & varijs odoramentis concussuq; alax incenditur. Vermiculus mox nascitur ex cineribus: vnde alter Phœnix crescit qui primũ reddit iusta Phœnici mortuo defertque totũ nidum in Panchæam ad solis vrbem Ibiq; collocat. Autores. Ouid. Plinius: & Solinus. Extat & Lactantij Firmani carmen: argumento Phœnicis & nomine: nõ inuicundum. vbi vox Iulæa quid sibi velit nonnulli quom ambulant: opere precium duximus dubium non relinquere. Iulus bestiole genus est apud Lycophronẽ quam Centipedã vulgo vocant: & Theophrastus ad Phaniã scribens Onon. Significat & hymnum

Cæreris Eratostheni: Græcorum quæ nonnullis pubertatē: quæ nomen dedit Ascanio vt inde forsan Iulæas voces liquidas appellarit: quales in pueris fere sentimus vt a liqui suspicantur quorum sententiã cur non probem facit: Quod primæ Lanuginis adolescentēs: quos per Iulos intelligi voluerunt: liquida voce nō sunt immo tum primum virilitatē suam experti rauescunt. Placet igitur int. Iligas Iulæas voces suanes. Nam Iulis oppidum fuit insulæ Cææ. Simonidis (vt Theocritus canit) patria: qui Melic⁹ a sua uitate cantus dictus est quod in Suidæ monumentis & apud Eustathium legimus. Idem primus cecinisse nenias dicitur: quarum meminit Catullus. & Orat. ¶ Ab extremis colonis ab ijs qui colunt vltimos orbis fines. ¶ Optati seclī. Legitur & optato: ¶ In meas venas spiramenta. ¶ Foue allusit ad ventī nomen: qui Fauonius dictus est a fouendo: vt Plinij testimonio iam docuimus. ¶ Merear digna ducar. Carpi secari Diuino pollice: dearum digitis vt ex agro meo deæ flores colligant. ¶ Cupiant ornari nostris sertis. optent Coronari nostris floribus. ¶ Dixerat hæc Eua. Ille. Zephyrus. ¶ Concutit. agit. Pennas. alas quas fuhulæ ventis tribuunt: vt antediximus. ¶ Madidantes: imbutas. ¶ Nectare diuina potio nectar est. sed hic arcana vbertatis vis intelligitur quã satis & arboribus infundit Fauonius. ¶ Glæbas. humum. ¶ Maritat plinij verbo vltus est. qui de Zephyro scribens hoc inquit virescentia maritantur idest foecunda redduntur ¶ Foecundo rore genitabili succo. ¶ Volat spirat sed ad corpus & pennas allusit: quas paulo ante vento tribuit inde nonnulli superius Carmen Qui mea la. reg. per. pr. meatu legere volatu maluerunt. ¶ Vernus sequitur color succedunt flores quã multi & varij sunt in eunte vere aut certe vernum colorem pro viridi posuit a tempore quo virescunt omnia. Verg. & nunc omnis ager nunc omnis parturit arbor. ¶ Turget. fermente scit a mulieribus sumpta trãstatio: quarum post conceptum tumet vterus. ¶ In herbas ad edēdos flores: qui sunt ab herbis vt dictum est. ¶ Medioq; patent conuexa sereno. nam quom proximæ quæq; regiones per anni tempus idest hyemen nubibus prægrauantur solus Ager Euenensis sereno fruitur Cælo. quod in eodem tractu Syracusis accidit. Solinus. Syracusis inquit etiam quom hyberna conduntur serena nulla non die sol est. ¶ Patent conuexa apertū cælū quã in Serenitate fieri dicitur, Verg. Cæloq; inuect⁹ apto. i. ludo

Iulis

Simonides
melicus.

Vern⁹ color

Syracusarū
amenitas

Liber

Color voca
bulis ex reb⁹

Rosa quare
Purpurea.

¶ Medio sereno. nam quō vndiq; circū loca nubila sūt: vt dixi-
mus mediū cæli spacium quod Ennensibus cāpis imminet se-
re-
num est. Oridiculos quosdā qui cuiusmodi homines sunt: ad poe-
tæ sensum quō non aspirarent: & mutilatū locū suspicarentur: vt
oīa quæcunq; ipsi non percipiunt: contexere sagum purpuræ ten-
tauerunt idest Claudiani versibus ineptissimū suum carmen inse-
rere. ¶ Induit. nonnulli codices habent imbuīt hoc est inficit qđ
non displicet. ¶ Sanguineo splendore. puniceo colore nam plæ-
runq; scriptores ex ipsis rebus coloris vocabulo mutuantur. & flā-
meum croceum: aureum. Ostrinum dicunt: & Sanguineum quod
hic ab historia posuit Claud. alludens ad veneris cruorem quo ro-
sæ flos quom prius esset albus infectus est vt refert Aphthonius.
¶ Vaccinia. Arbor hæc in Italia aucupior; grā tm̄ seritur: in gals-
lia tingendis ēt seruo; vestib⁹ eius tincturæ tōnē tradit Vitruui⁹
¶ Nigra. Maronis epitheton. Alba ligustra cadunt Vaccinia ni-
gra leguntur. ¶ Pingit eadē Inia s; leges tingit vt alij scribunt. .

Induit: & dulci violas ferrugine pingit

Parthica quæ tantis variantur cingula donis

Regales iunctura sinus: quæ vellera tantum

Diribus assyrij spumis fucantur aheni:

Non tales volucris pandit Iunonia pennas

Non sic innumeros arcu mutante colores

Incipiens redimitur hyems quom t ramite flexo

Vaccinium

Ferrugo .

Cingula
Cingulum
Parthi qui
et vnde. .

¶ Ferrugine ex interpretatione Seruij: purpura nigriore. Si-
ue Cæruleo colore: quod Nonio placet. nam ferrugineos hiacy-
thos Verg enā dixit. ¶ Dulci allusit ad illud Maronis suauiter
bens hiacynthus. ¶ Quæ cingula per comparationes amplificat
amenitatē pratorum. Cingula fœminino genere dūtaxat in eqs
dicitur. Ouidius. Cingula lædit equum neutro in hominibus.
¶ Parthica. parthia quanta est a meridie rubrū mare a septentrio-
nehyrcanum solū claudit in ea regna duodeuiginti dissecatur in
duas ptes: vt ait Solinus. aschytis vñ trāsfugerent parthi vocati
sunt ita. n. gentili scy. hæc sermone exules dicuntur: vt scribit Trog⁹

Babylonicas a propinquo Zonas intelligit in modū vernatio-
 nis anguinæ idest exuulatum quibus senectutem coluber ex-
 uit. has illi nouo nomine vocant Henias ita tereti textu: vt Mar-
 sypia putes oblonga. Coccineo sub tegmine: purpureo: & hia-
 cynthino constant. stamine vero ad firmitatem & decorem bissi
 no. sic arte polymitaria distinctæ: vt varios in ijs flores & gem-
 mas artificum manu non textas: sed insertas arbitreris. Hæc ac-
 cepimus ex Hieronymo. Neq; non conuenit: vt simpliciter re-
 gum Parthorum cingula intelligas qui pictis vestibus utebam-
 tur: vt tradit Plinius inde picti dicuntur a Martiale. Pictorū sola
 basiate Regū. ¶ Iunctura legitur & vinctura vtrūq; recte. ¶ Re-
 gales sinus. Exageratio. nā reges luxuriosius vestiuntur. Varian-
 tur. distinguntur. ¶ Quæ vellera. quæ lanæ. negat & hæc interro-
 gatio. ¶ Fuscantur. in fidelioribus & antiquis exemplaribus: fucari
 tur scriptū ē q̄ lectio mihi magis adulatur ab herba fucō marino q̄
 vestes in Creta tinguuntur: vt refert Plinius inde fucare & ab eo
 passiuū fucor quod est color: & fucatæ mulieres. quæ vitia corpo-
 ris inductis coloribus tegūt. ¶ Spumis Ebulliente Muricis cruo-
 re. ¶ Dicitibus opulentis. i. plenis: aut preciosis. nā purpura vela sa-
 turitate coloris vt Dibapha: vela præstantia cōmendatur. ¶ Ahe-
 ni. Cortinæ. ¶ Assyrii. Syrii. Nā Tyros & Sidon. vbi primæ Lau-
 dis purpura tinguebatur. Phœnicia sunt vrbes: assyriæ contribu-
 tæ. Sed Andro qui de rebus ponticis græce scripsit: Phœnicū fi-
 nes Syros appellari non Assyrios autumat inde Cappadoces in-
 quit: ad tollendā vocis ambiguitatē: Leucosyri coniuncto nomi-
 ne memorantur. Philostephanus tñ eosdē: quos Andro vocat As-
 syrios: Syros dici cōtendit a Syro Sinopes & Apollinis filio Phi-
 lostephano Plutarch. accedit. quanuis apud eū: Sinopes Asotidis
 mendose legatur. quō Sinopes Asopidis scribendū fit: ab Asopo
 amne q̄ Sinopes p̄r fuit: vt aphri Dionysij carmē innuit. Nusquā
 maior autōꝝ incōstantia. Est qñ Syros Herodotus accipit quos
 arabicū pelagus alluit. Syriā p̄terea palestina memorat: & in pō-
 to Syros Thermodōtis & Parthenij fluminis accolas prope Ma-
 cronas. Strabo tñ Assyriā in proxima Babyloniæ regione nouit
 in qua Ninus & Nisibus vrbes: & ad orientē solē deuexa Meso-
 potamiæ ps Adiabene. Syriā vero quæ cōplectatur: Aegyptios
 Phœnicas Cilices & aliquot Euxini populos: & ad vsq; Sinopem
 pertendat. In assyrijs cū Strabone conuenit. Arrhianus, additq;

Babylonie
zone

Parthorū
Reges
picti.

Fucare
Fucate.
mulieres

Tyros
Sidon
Phœnicia
Assyrii
Syrii
Leucosyrii
qui r cur

Syros.
Sinope.
Pcutarchi
menda
Cappado
ces ynde

Liber.

Cappadocas ita dictos a Cappadoce Nini filio: quō prius assyrii vocarentur. Oppianus etiam poeta Cilix. cuius ut domestici quidam testis plurimū valere debet autoritas: Tigridis amnis accolas Assyrios nominavit. Zenophō Syros ab Assyrijs ubiq; separat. Herodotus (ut ante dixi) confundit: Eosdēq; Syros a græcis Assirios a barbaris dici putat quē Cateruatim poetæ sequuti sūt & hic Claudianus. ¶ Non tales. non adeo spectanda pulchritudine varias. Volucris Iunonis. Pauo q Iunonia ales ē. Martial. Nūc Iunonis aulis: sed prius Argus erat. ¶ Iuuenalis. de Pauone ut Pueri Iunonis auem. Extat apud Ouidiū fabula sed is tantū tradit Argi. quē Mercurius extinxit: oculos in eius volucris pennas a Iunone translatos: neq; qd Martial. & alij prodiderunt Argū ex homine in auem mutatū. Quin testari potius videtur Ipsum pauonē i tutela Iunonis fuisse priusq; Argus occideret. Qui de luminibus Argi carmen. est hoc. Excipit hos volucrisq; suæ Saturnia pennis Collocat: & gemmis caudam stellantibus implet. ¶ Pandit. explicat. p̄sertim laudatus: ut Naso canit. & aduerso sole q̄ sic fulgentius radiant: omnesq; in a ceruum contrahit pennarum quos spectari gaudet. oculos autor Plinius. ¶ Incipiens hyems: Autumnū periphraſis tradit Aristoteles post Autumnale æquinoctiū: qualibet hora diei arcū fieri. æstate non fieri nisi in ciente & inclinato iam die. ¶ Redimitur coronatur. & allusit ad ipsius Arcus imaginem: quæ dimidium Coronæ orbem representat. ¶ Innumeros Arcu mutante colores ingeniose transposuit illud Vergilianū. Illa viam celerans per mille coloribus arcum lasciuit & in hoc suo: more: noster Ouidius. Qualis ab hymbre solet percussus solibus arcus Inticere iugenti longū curuamine cælū: In quo diuersi niteant quom mille colores Transitus ipse tamē spectantia lumina fallit.

Semita discretis interuaret humida Nymbis

Forma loci superat flores. curuata tumore.

Paruo planicies & mollibus edita cliuis

Creuerat. in collem niuco de pumice fontes

Pauo.
Iunonis
auis.

Arcus qm̄
frequens
uoz.

Ros
Syl
Ter
Apr
Que
Illex p
¶ Sen
imago
fistula
sparsa
Idem
quom
asperg
arcu
ueris.
quæc
rem
in qu
clud
qui
sta
aut
exp
cet
tus
bet
sta
est.
ver
sim
culi
ci de

Roscida mobilibus lambebant gramina riuis.

Syluaq; torrentes ramorum frigore soles

Temperat. & modico brumã si vendicat æstu

Apta fretis Abies, bellis accomoda Cornus

Querquus amica Ioui. t umulos tectura cupressus

Ilex plena fauis Venturi præscia laurus

¶ Semita humida. Dubium non est inquit Seneca: Quin Arcus imago solis sit rosca & caua nube concepta. Videmus enim quomodo fistula aliquo loco rupta est aquam per tenue foramen elidi: quæ sparsa contra solem oblique positum: faciem Arcus representat. Idem videbis accidere si quando volueris obseruare fullonem quom os aqua impleuit: & vestimenta tendiculis diducta leuiter aspergit apparet varios edicolores in illo aere asperso: quales in arcu fulgere solent. Huius rei in humore causam esse non dubitaueris. Quidem esse aiunt aliqua stillicidia que solem transmittant quaedam magis coacta quam vt transluceant. Itaq; ab illis fulgorem reddi: ab ijs vmbra: & sic vtriusq; intercessu effici. Arcum in quo pars fulgeat quæ solem recipit: pars obscurior sit quæ excludit. ¶ Interuiret atqui videmus in eo aliquid flammei: aliquid lutei aliquid cerulei: & alia in picturæ modum subtilibus ducta lineis: vt ante diximus ex Ouidio sed ijs colores aut remissi aut in tenti viridis omnes sunt qui maxime in arcu spectantur: aut exponas interuiret: inter alios colores etiam viret. hoc magis placet. ¶ Discretis Nymbis. sectis nubibus. ¶ Forma loci. Status. Ennensis campi. quam mira carminis energia poeta describet. ¶ Superat. excedit & longe præstat. ¶ Flores quos illic spectatissimos & copiose nasci proposuit. ¶ Curuata tumore. Ordo est. Planicies curuata hoc est assurgens. paruo tumore. modica verruca (vt Cato vocat) & edita mollib; cliuis clemetereducta sensim sese tollentibus iugis creuerat in collem collis autem monticuli nomen est. Neq; vero (si Diodoro credimus) penitus hæc loci descriptio ficta est. ¶ Fotes. perennis aq; scaturigines a sudendo

Arcus celestis quid
& vnd.

Fons vnde
Pumex

Riuus.

Sylua
Lucus.

Soles.

Abies apta
nauigijs.Corn⁹ arborQuerquus
cur Iouis
era.Cupressus,
quare ferat.

¶ Niuo de pumice. legitur & missi. hoc est manantes de pumice quod leuissimum top^{hi} genus est immodū spōgiæ putre in Sicilia maxime reperitur. liquefactis Aetnæ incendio lapidibus inde Catinensis pumex a Iueunale dicitur. Si tenerū attritus Catinensi pumice lumbū quē ceteri masculino genere dicunt vnus Catullus etiā multebri. ¶ Lambebant: leniter alluebant ¶ Gramina herbidū cespitē. Roscida. stillicidijs aspersa. vel ab aquis proximi fontis humida. ¶ Riuis. aquæ canalibus. Est autē riuus: vt ait. Vlpianus depressus per longitudinem locus quo aqua decurrit. ¶ Mobilibus. propriū aquæ labentis epitheton. sed ad loci quoque grām non nihil spectat nam quæ stant aquæ minus iucundę sunt ¶ Sylua. Syluam pro luco posuit quanuis ea propriæ dicatur vnde materia deditur: a græco quod est $\nu\lambda\mu$ Lucus vero sacer ē & inceduus qualis hic ipse de quo Clau. ab Ouidio describitur ¶ Tēperat remittit ac frangit. ¶ Ramorū frigore. Expressit illud Maronis Frigus captabilis opacū .i. vmbra. ¶ Soles torrentes. nimios æstus anni. Soles apud Libaniū dies significat vt quō dicit irā nō esse producendā in multo soles apud Oratium calores. responde solibus aptum. Vendicat sibi quodā quasi iure. ¶ Brumā hyemis algores. ¶ Modico æstu quā minimo calore. nā penitus excludi non potest Quod si medio leges intellige feruentissimū anni tempus illic nō sentiri. ¶ Apta fretis abies quæ fabricandis nauigijs expetitur. in malis antennisq; præsertim propter leuitatem. In Aegypto ac Syria reges inopia abietis cedro ad Classes ferūtur vsq; vt est apud Plinium. ¶ Cornus arbor notissima. ¶ Accommoda utilis atque idonea. ¶ Bellis quod inde fiunt arcus alioqui nō potest videri materies propter exilitatē: sed lignum nō alio pene quā ad radios rotarum vtile. ¶ Querquus amica Ioui. Querqu⁹ in tutela Iouis ac Iunonis erat vt scribit Plut. in quæstionibus vnde qui Ciuē seruasset in prælio: quernā Coronā accipiebat quod vetustas eosdem deos vrbium prestites existimabat. huic arbori accessit honos ex quo parienti Iouē Rheæ latebras in Arcadia dedit vt ex Callimachi carmine recitauimus. ¶ Amica. grata. ¶ Tumulos tectura cupressus. Diti sacra Cupressus est: atq; ideo pro foribus ædiū posita funeris erat indicium: quod tradit Plinius. aliam præterea causā reddit Pōpeius. quod arbor hæc recisa non repululat: sicut ex mortuo iā nihil est sperandū. ¶ Illex plena fauis allusit ad illud Maronis. Et durę querquus sudabunt roscida mella.

Nam robor ferūt vt Hesiodus autor est. constatq; rores melleos
 e cælo cadentes: non alijs magis insidere frondibus. Porro quer-
 quus Ilex & Robur e glandiferarum genere sunt: & inuicem po-
 nūtur apud poetas Ouidius. Flauaq; de viridi stillabant Illice mel-
 la. Tibul. Ipsæ mella dabant querquus. ¶ Venturi præscia laurus.
 Arbor Apollini sacra laurus est & futura præsentit nam nihil eque
 tanto concrepitu flagrat: vt ait Lucretius & eo prior Theocritus.
 vnde futuros antiqui captabant euentus: vt Porphyrius apud græ-
 cos refert. fragosius enim combusta felicitatem portendere crede-
 batur Tibulus Laurus vbi bona signa dedit gaudete Coloni. Cō-
 tra si tacita conflagrasset: triste erat auguriū Propert. Et tacet ex-
 tincto Laurus adusta; foco. Quid si venturi præsciam ppter puel-
 lam Daphnem poeta dixit: ea filia fuit Amyclæ: vt de Amātibus
 scribens ait Parthenius: cui ex homine in laurū mutatæ diuinos
 honores Spartani decreuerunt: & fanū. vnde certissima reddebā-
 tur oracula. quapropter eandē mutato priore nomine Pasiphaen
 vocauerunt: autor Plutarchus in Agide. Promittit insuper An-
 tiphon: & Philochorus: quibus Artemon atq; Serapion Ascalo-
 nites astipulantur. si quis lauri frondes puluillo per noctem subie-
 ctas habuerit: vera somnia visurum: quod repetit etiam Fulgen-
 tius: vt inde Claudianus epitheton dederit.

¶ el in quer-
 quus.

Laurus vē-
 turi præscia
 cur.

Daphne

¶ Pasiphae
 spartanorū
 numen qd

Fluctuat hinc denso crispata cacumine Buxus.

Hic hederæ serpunt. hic Pampinus induit vltimos:

Haud procul inde lacus (Pergū dixere Sicani)

Panditur: & nemorum frondoso margine cinctus

Vicinis pallefcit aquis. admittit in altum

Cernentis oculos: & late peruius humor

Ducit inoffensos liquido sub gurgite visus

Imaq; perspicui prodit secreta profundī.

Huc elapsa cohors gaudet per florea rura

Hortatur Cytheræa legant. Nunc ite sorores

Dum matutinis præsudat solibus aer:

Dum meus humedat flauentes Lucifer agros:

Buxus
Pyxos
Buxentum

Crispata
Crispans

Hedere læte

Pampinus

Vites in vlmis

Aque pallide

¶ Buxus. Arbor quam πύξου græci vocant: vnde quod oppidum græci cū Strabone Pyxunta: nostri Buxentum dicunt in situ Possidonia: e: ab hac arbore quæ copiosa illic prouenit. ¶ Fluctuat. nā leuibus auris impulsa maris vndabundi motus exprimit. Vergilius. Et iuuat vndantem buxo spectare Cythorum. ¶ Crispata: spirante vento vibrata. Maro Bina manu late crispans hastilia ferro. ¶ Denso. quia viridis semper est: & foliis concavis ac nūq̄ p̄fluis. Ouidius. Perpetuoq; virēs Buxus tenuesq; myricæ ¶ Hic ibidem. ¶ Serpunt. hoc ait quoniam lentæ semper humi repunt: nec absque amniculo solæ stant. præter eam quæ inde appellata Cisso ē. Ouidius. Vos quoq; flexipedes hederæ venistis aut hoc ait quoniam tenaciter ad moris hærent: & se spargendo dilatant. inde Persius sequaces appellauit. Quorum imagines lambūt hædere sequaces: & in Maronis Iuuentilibus legitur. Serpentes hædere vix habuere locum. ¶ Pampinus. vitis aperte totum. nā latiora folia vites habent. Naso Pampineæ vites & amictæ vitibus vlmis ¶ Induit. implicat: ac vmbra vestit. ¶ Vlmis. quibus adiungi gaudent vt refert Plinius: & maro Vlmisq; adiungere vites cōueniat. inde Catullus Vlmum vitis maritum dixit. ¶ Haud procul. non longe. ¶ Inde. ab hoc loco. ¶ Panditur. diffunditur & late patet. ¶ Frondoso margine cinctus. cuius ambitum circūdant arbores. de quo paulo post ex Ouidio. ¶ Palescit allusit ad palustris aquæ colorem qui luridus est. sed & quæcunque aquæ pallescere dicuntur. Sedulius Fusas in vinum conuertit aquas: amittere: gaudent Pallorem latices: ¶ Admittit in altum cernētes oculos. ad imum perspicuus est. ¶ Late peruius. vndiq; penetrabilis. ¶ Admittit. non excludit. ¶ Visus. oculos Quintus Serenus in medicamentis Summa boni est alacres homini contingere visus ¶ Inoffensos. quos nihil remoratur: aut impedit: quin acie transmissa interiora laticum deprehendant. ¶ Sub gurgite. quia transitionem significat sub gurgitem dicendum fuit. Sed vergilium sequutus est qui hac eloquutione indifferenter visus deprenditur. Vt est. Conditus in nubem: & nota conduntur in aluo. Item sæua sedens super arma. Et gemina super arbore sidunt. Audacius Ae-

nidos primo. Rapuitq; in fomite flammam. Sed & Cicero Q d
 ille in capite ab hostium duce inquit acceperat: & tertia in verrem
 actione. Et si fortes fueritis in eo quem nemo ausus est defende
 re. ¶ Liquido puro. ¶ Prodit. ondit. ¶ Alma secreta. supremos re
 cessus ¶ Profundi. perspicui vitrei vadi. ¶ Pergu dixere Sicani. Pa
 renthesis. eundem pergusam non pergam Naso dixit Haud pcul
 Aetneis lacus est a moenibus altus Nomine Pergusa. non illo
 plura Cayster carmina clorum labentibus audit in vndis Syl
 ua coronat aquas cingens latus omne suisque Frondibus vt velo
 Phœbeos summoet ignes Frigora dant rami varios humus
 humida flores Perpetuum vere est. nec mirum nam qui prusiadi
 mons imminet a multis Argathone: a quibusdā Argathon etiā
 appellatur. aliaque nonnulla similiter: vt legimus apud Stephanū
 ¶ Cohors virginum coetus. ¶ Per florea ruras Maronis hemisti
 chium. ¶ Cytherea. venus. ¶ Hortatur. acuit & incendit: vt occas
 sionem rapinæ datet. Legant. decerpant flores. ¶ Nunc ite Sor
 rores verba Veneris puellas inflamantis ad stud iūlegēdi flores?
 ¶ Dum aer. donec cælum. ¶ Præsudat. irroratur. Plinius loquēs
 de melle libro. x. siue ille est cæli sudor. ¶ Solibus matutinis. oriē
 te iam sole. Nam Matuta quę diem proferret dea putabatur: a bo
 nitate quasi Matura dicta: vt verrius ait Lucre. Tempore hęc cer
 to roseam matuta per oras Aetheris Auroram defert: & lumina
 pandit. ab hac Matutinum Naso. Radis iuga subdita matutinis.
 ¶ Lucifer. infra solem ambit ingens sidus appellatum Veneris:
 præueniens solem Luciferum nomen accipit: & diem maturat.
 Contra ab occasu refulgens appellatur vesper: vt prorogatis lucem
 quam naturameius Pythagoras samius primus deprehēdit. Vt
 truius & Plinius auctores. ¶ Meus. Optimo iure sidus sibi vendi
 cat: de quo (si credimus Erathosteni) summa contentione cum au
 rora certauit. Nam Cephalī filius & auctore fuisse dicitur: vt Higy
 nus etiam refert. Alij Iunoni: quidam Mercurio tribuerunt quā
 is primus menses instituerit: & siderum cursus præuiderit. Eube
 merus ait primam Venerem Astra constituisse: edoctumq; ab ea
 Mercurium. ¶ Humectat. madefacit: ad decidentibus guttis as
 pergat ¶ Agros flauentes. Vergilius Lyciæ flauentibus aruis. sed
 hoc ideo minus aptum: quoniam per hyemem res geritur quādo
 nondum maturæ sunt segetes: ad quas epitheton Maronis allusit
 aut flauentes hic dixit flor. bus picturatos. quod minus placet.

Pergus.

Pergusa.

Argathone
Argathon

Matuta

Matutinis
Lucifer

Liber

Rorantí prouectus eq̄ ioficfata doloris

Carpit signa sui varios tum cætera saltus

Inuasere cohors. credas examina fundi

Hybleum raptura thymū: quom cærea reges

Castra mouent: fagiq̄ cauo demissus ab aluo

Mellifer electis exercitus obstrepit herbis.

Pratorum spoliatur honos hæc lilia fuscis

Aurore

Jugales.

Carpere.

Adonis et
eius mors

¶ Prouectus equo. Fabulæ solis. Quadrigas: Lunæ bigas: Auro-
 ræ Luciferoq̄ singulos tribuunt equos Lycophron Aurore dat Pe-
 gasū. Tibullus etiam Jugales Hunc præcor hunc illum nobis au-
 rora nitentē Luciferum roseis candida portet equis. ¶ Rorantí
 nā Luciferi ex ortu ros cadit. ¶ Carpit vngue secat & legit. in-
 de carpere cui piā detrahere. Martialis. Carpere vel noli nostra vī
 ede tua. ¶ Signa sui doloris. Cynaræ Cyprioræ Regis & Myrrhæ
 filiæ furtiuo concubitu natus est Adonis vt narrat Ouidius in de-
 cimo metamorphoseon: Theodorū sequutus qui tēporibus Cleo-
 patræ claruit eodēq̄ argumento libros & inscriptione græce cō-
 posuit. Hūc adultū Venus habuit in delicijs & ab apro extinctū:
 vel vt alij tradunt ab ipso Marte rivali sub eius animalis specie lu-
 xit impatientissime: inque sui nominis florē conuertit quē nunci
 telligit Claud. Nonnulli tamen cū Politiano vetustam lectionem
 interpolant: & scribunt Cruoris: atq̄ ad Rosam referunt quæ quō
 prius vnus tm̄ generis esset & alba: sanguine veneris infecta pur-
 pureum colorē traxisse creditur quom ad opē Adonidi ferendā
 accurrens dea vepribus offendisset vt refert Aphthonius. Plus ta-
 men apud me antiquorū codicum fides & autoritas valet: quorū
 habendam rationem doctissimus quisq̄ omni tempore iudicauit
 in quibus doloris vbiq̄ scriptum nec vsquā cruoris adnotauit quō
 præsertim rosas paulopost poeta commemoret: magnumq̄ nece
 ti pueri Veneris dolorem fuisse: contra leuiter accepta plagæ per-
 exiguū indicio illud est quod alterius gratia instituta sunt sacra:
 in quibus matronæ passim per vrbes cadaueribus similes imagi

nes c
 effe
 lige
 qua
 dijs
 dim
 Spa
 Ne
 mor
 facie
 bius
 Sullu
 nre ve
 floren
 gno m
 bus: v
 ¶ Cæ
 mina
 lo cor
 ratus
 dimer
 hanc
 dum
 dixi
 mel
 nase
 ¶ C
 reg
 ind
 no
 Ita
 reti
 ven
 nati
 tum
 exci
 Plin
 phor

nes collocabant: & ad ipsos tumulos instar earum quæ mortuos efferunt profundeabantur. qui dies Adoniorum festus Athenis trā Adonia Sacra. sigebatur: vt est apud Plutarchum. ad representendas lachrymas quas amissus veneri puer excussit. Eundē romanis etiā Cerimodijs inducta Venus in theatro plorabat (Si prudentio nostro credimus) hoc inter proba Deorum cultoribus obijcienti Meretrix Spadonē vulneratum scænica: Libidinoso plangit affectu palam Necte Lupanar Cypridis sanctæ mouet. Quinetiam Veneris in monte Libano simulacrum obnupto capite visebatur: specie tristi faciem manu læua intra amictum sustinens. ac (vt inquit Macrobius lachrymæ spectantium opinione manare creduntur & ex eo Suillum genus semper inuisū Venus habuit vt docet Festus. Spina vero non minus quam debuit notam neglexit adeo vt eius florem receperit in tutelam Veneris & Adonidis etiā festa magno mortalium conuētu. Sesti celebrabātur in Hellesponti faucibus: vt Musæus in Leandro canit: ¶ Tum post Veneris hortat⁹ ¶ Cætera Cohors relique virgines. ¶ Credas putares. ¶ Examina fundi periphraſis Apium. Fundi Fundus est. Quicquid solo continetur. Ager vero fūdi species ad hominum vsum comparatus. autor Modestinus nomen a fundo vasorum cuius similitudinem gerit nam vterq; planus est vt ait Pompeius. ¶ Thymū hanc herbam appetunt apes Verg. Dūq; Thymo pascentur Apes dum rote Cicadæ. ¶ Hybæum ab Hybla Siciliæ ciuitate de qua diximus eius ager floribus & Thymo abundat vnde apes pastæ mel optimum conficiunt. Ouidius Nam neq; quot flores sicula nascuntur in Hybla: Quot ve ferat dicam Spica cil. ssa crocos. ¶ Quom reges. Apium quæ reipublicæ speciem gerunt. habētq; reges qui soli ex apiū genere aculeo carent vt ait: Ammianus : ad indicandum reges ad nocendum paratos esse non oportere Qd non intellexit crudelissimus ille Tyrānus qui pulcherrimā totius Italiæ orā tot affectit cladibus: sed non potuit melius imperium retinere quā arripuit qui fratris sui filium: dominandī cupiditate veneno sustulit. ¶ Mouent. educunt Castra cerea allulit ad apium naturā q̄ quō ad opus exeunt exercitum representant. Est enim tum statio ad portas more castrorū: quies in matutinū donec vna excitet omnes gemino aut triplici bōbo: vt buccino aliquo autor Plin. plura leges apud Maro. Exercitus mellifer. perstat in metaphora ¶ Demissus egressus. ¶ Acauo fagi aluo. a ligneo loculo

Reges ad nocendum paratos esse nō oportere.

Apū natura

Aluus apii quo mella condunt. Pli. de fauis. Aluum nunc contingunt obliq
 nunc rotandi qualiter aluus poscit. vsurpat & faginum pro ligneo
 Tibullus. Faginus astabat quom scyphus ante dapes : vel arboris
 Herbequ as antiquæ cauernas intelligit quas Apes plæruncq; subeunt & mel
 le stipant. ¶ Obstrepit bombitat. ¶ In herbis electis nam quasdã
 Apes ap- petunt non omnes inuolant Thymum Apiastrũ:Rosam:violas:Lilium
 Cylisum:Casiam:Melilothum:Melissophilum:Cerynthã ¶ Hęc
 ex ijs aliqua. ¶ Intexit. plectit ac consuit. ¶ Spoliatur : diripitur
 Honos pratorum flores significat. ¶ Fuscis. ne purpereas accipe
 res quæ græco nomine a cæteris discernuntur appellate hyacyn-
 thi quod scribit Plinius & in sequentibus annumerantur.

Intexit violis hanc mollis Amaracus ornat.

Hęc graditur stellata rosishęc alba ligustris:

Te quoq; flæbilibus mœrens Hiacynthe figuris

Narcissumq; metunt:nunc inclyta gramina veris:

Præstantes olim pueros tu natus Amyclis:

Hunc Helicon genuit te disci perculit error.

Hunc fontis decepit amor. te fronte retusa

Amaracus.

Ephyra ci-
 uitas. .

Lygustrum.

¶ Hanc aliam. Dictyos. Ornat. redimit & coronat. ¶ Amaracus
 Aegyptus & Syria Sampsucum vocat. Siculi (si Diascoridi credi
 mus) Amaracum & Apte verbo Siculæ gentis vsus est: quom res
 in Sicilia geratur. Amaracus item Thesproti filius fuit Ephyri pa-
 ter: a quo Epiri ciuitas Ephyra cuius in Odyslæa meminit ho-
 merus ¶ Mollis plumei tactus. Estque Matonis Epitheton. vbi
 mollis Amaracus illum floribus & dulci spirans complectitur
 vmbra. ¶ Graditur. incedit. ¶ Stellata quibusdã velut stellis or-
 nara. ¶ Alba lygustri candidis lygustris floribus compta Verg.
 Alba lygustra cadunt vaccinia nigra leguntur. Est autem lygustrũ
 arbor oleæ folio semine Coriandri: flore cãdido: & mirum in mo-
 dum odorato: coquitur hoc in oleo premiturq; postea quod Cy-

primum vocatur: ab ipsa planta quæ Cypros alio verbo dicitur: ac
 ius vbertate Carparhijs maris insulæ nomen inditum quibusdam
 placuisse scribit Eustathius. ¶ Hiacynthe. Hiacynthus Amyclæ
 filius fuit eius quo Daphnem puellam Philarcus editam scribit ex
 matre Diomede vt addit interpres Nicandri: quem pro Daphilo
 citat Enarrator Theocriti. Sustulit & Amyclas Leucippum Arsi
 noes puellæ patrem: cui teneræ cognomentum Coronis accessit:
 vt de conditoribus Gnidi scribens ait Aristides hæc Appollini
 peperit Aesculapium. eiusq; dei sagittis extincta est quod Elatifi
 lio cui nomen Ischys erat: furtim cohælisse depræhensa est histo
 riam refert Hesiodus & artemon. Mendæ pertinax indoles inua
 lit apud Higynum in quo duobus in locis Scin calci filius pro Is
 chys Elati filius scriptum est. ¶ Mœrens. qui tuum fatum defles
 ant Apollinis gemitus repræsentas. ¶ Flæbilibus figuris nam no
 tas habet in folijs αι αι: quibus dolentis apud græcos affectus ex
 primitur. Ouidius ipse suos gemitus folijs inscribit: & αι αι Flos
 hz inscriptū: funestaq; lra ducta ē q Salaminē incolunt Aiace mor
 tuo tunc primum apud se florem enatum aiunt quem fabulæ cum
 hiacyntho confundunt: Pausanias vt diuersum memorat de quo
 Maronis in buccolico carmine scriptus est. Dic quibus in terris in
 scripti nomina regum Nascantur flores & Phyllida solus habeto
 ¶ Narcissum Lilijs genus radice carnosâ atque odora flore purpe
 reo: folia ab radice habēs harundineis similia: nisi qd aliquanto
 sunt crassiora: dictus ab eiusdem nominis adulescente. Cephisi fia
 lio ex Liriope Nymphea suscepto quem in eundem florem muta
 tum ex fabulacavit Ouidius. ¶ Inclyta gramina preclaros flores
 Veris. nam per id tempus vbertim flores nascuntur. ¶ Olim quō
 dam. ¶ Præstantes pueros eximia forma adulescentes. ¶ Tu. s.
 Hiacynthe. ¶ Amyclis oppido laconiæ: de quo diximus. Neq;
 nos decipiat Ouidius. ¶ Te quoq; Amyclide posuisset in Aethe
 re Phoebus. Illic enim non gentile nomen est: vt pleriq; arbitran
 tur: sed patronymicum. Nam filius amyclæ fuit Hiacynthus. vt
 pro posuimus. Similiter apud Vergilium Mygdonides non a lo
 co sed a Mygdone patre Corcebus est quem proceri corporis &
 ignaui fuisse tradit Zenobius recordemq; adeo vt maris vndas
 enumeraret suo iure Solopachius noster ex postulat: quod eum
 Corcebi nomine compellarim: qui quom stultitia Corcebo non
 cadat: corporis tamē indole superatur. ¶ Hunc alterū. s. Narcissū.

Cypus vii.

Hiacynth⁹.
Daphne.:

Coronis.:

Aesculap⁹.

Ischys Ela
ti filius.:

Higyni loc⁹

Aiace i flore

Narcissus.

Ouidii loc⁹

Corebus.:

Mygdoni
des apud

Verg. cur.:

Helicon

Heliconiades.

Discus

Narcissi furo.

¶ Genuit: edidit. ¶ Helicon, altissimus Bœotiæ mons ad Aquilonē per nāso proximus: vterq; Musis sacer est: vt scribit Strabo vnde Heliconiades apud Hesiodum Musæ. Lucret. Adde Heliconiadum comites quorum vnus Homerus. ¶ Te. f. Hiacynthum. ¶ Perculit, vulnerauit atq; extinxit. ¶ Error disci, quē tu per imprudentiā tollere festinabas: vt est apud Ouidium, nam qui frustra to dei iactu factum dicunt: expiandi mihi videntur. Est autem Discus concavus & planus lapis: quo non pueri solum (quod qdā scribunt) sed indolis heroicæ viri græce in Gymnasio exercebantur: dictus a Δικω verbo quod est iacio: nā iactabatur a lutæ victus aut solus: in quo referendo & periculum erat: & apparebat ars. Sunt & qui discum orbiculatum fuisse tradant: quibus Ammonius non accedit. Superiora Triphon de proprietate græci sermons libro. v. Pindarus etiā Discos lapideos appellauit. ¶ Hūc Narcissum. ¶ Decepit, fefellit. ¶ Amor fontis: Nam quom labore venationis & æstu languidus ad proximum fontem decubuisse: imaginē suam conspicatus: in proprios amores exarsit. nimio q; sui desiderio contabuit. Stautius in Etrusci balneum. Hic te picipuum malles Narcisse videre. Fabulam narrat Qui. ¶ Te. Hiacynthum. ¶ Luget raptum queritur.

Delius: hunc fracta Cephîsus harundine luget,

Aestuat ante alias auido feruore legendi

Frugiferæ spes vna deæ, nunc vimine textos

Ridentes Calathos foliis agrestibus implet,

Nunc sociat flores: seseq; ignara coronat:

Augurium fatale tori Quippe ipsa tubarum

Armorumq; potens: dextram qua fortia turbat

Agmina: qua stabiles portas: & mœnia vellit

Iam leuibus laxat studiis, hastamq; reponit,

Insolitisq; docet galeam mitescere certis.

Ferratus lasciuit apex: horrorq; recessit

¶ Delius. Apollo ab insula, cuius ante meminimus Delo, vel ab eiusdem nominis monte Laconiae prope Tegyram: ad cuius radices Apollinis olim Fanum: sub Enchetrato ad persicum, usque bellum vaticiniis claruit: duobus iuxta fontibus mira suauitate atque aquarum copia frigoreque manantibus, quorum alterum Palmam: alterum Oliuam Plutarchus ad usque sua tempora vocatum refert. Enixamque illic Latonam obiecta aperi specie se precipitem misisse ex atra specula: quae religionis gratia ab incolis ostentabatur. Pythonis etiam fabula ad se translata, cuiusmodi apud Delphos gesta narratur. Oliuam fontem Catullus intelligit in sacro Dianae carmine. Quam mater prope Deliam deposuit Oliuam, quem locum decimo ab hinc anno primi omnium declarauimus: quomodo caeteri poetam cum Strabone committerent. Neque mentiri me sinet Tiberius deus actianus vir & doctus & integerrimus: quomodo tum praepotere in litteris utebamur: non Aelius Gorgonius: aut Pufius florentinus in studiis nostris eminentissimus: qui nostri tum nascentis ingenij dexteritatem complexus: in margine sui Catulliani codicis adnotauit, possem praeterea sexcentos adlicere: qui rem ita (ut diximus esse) probe tenent: ni vererer Sanctissimis viris iniuriam facere si suam fidem quasi minus per se firmam: noui testimonij autoritate fulcirem: Quid tamen refert? quomodo nonnulli inuenti sint: qui nostrum quaecumque hoc inuentum: pro suo recitent ac ostentent: Sed quo pudorem plagiaris istis imponamus: ecce mutata sententia: ad ipsam etiam arborem referri posse contendimus ex Ouidio: qui. vii. metamorph. ita Latonam circuitione designat. Illa suam vocat hanc cui quondam regia coniunx. Orbe interdicta: quam vix erratica Delos Errantem accepit: tum quomodo Iouis insula nabat. Illic incumbens cum Palladis arbore Palmae Edidit inuita geminos Latona nouerca. Strabo tamen Oliuae arborem & Latonae partem in Ortygiam Ioniae Lucum transfert. quod mirum videri non debet: nam quomodo hominum opinione receptum esset Latonam in nixu Palmae & Oliuae incubuisse: ut meminit etiam Theognis: quicumque Apollinis & Dianae incunabula sibi vendicabant: ad confirmandam vetustatis fidem: easdem arbores apud se quisque demonstrabant. In Ioniae Luco: quem Strabo vocat Ortygiam: natam esse Dianam: canit Orpheus & Homerus in hymnis: Apollinem vero Deli. ¶ Fronte retusa, perfracto cerebro. Sed praestat ad ipsum deum referre: cuius in fronte radios

Delius vsi
Delos mos

Oliua fons
Palma fons

Catuli loc.

Latonae
puerperum.

Ortygia lucus:

Diana ybi
nata.

Liber

amisso puero retulos & hebetatos fuisse poeta vult: qualem fulminato Phæthonte describit Ouidius: vt conueniat cum sequenti hunc fracta Cephisus harundine luget. nam per¹ contentione singula singulis opponuntur. ¶ Hunc. f. Narcissum subaudi luget. ¶ Cephisus. ad. Lilæan fontem concipit: perq; bæotiam lapsus in mare se cõdit. autor post Homerum Strabo: Statius. Propellentẽ q; Lilæan Cephissi glaciale caput. in eiusdem fluuij vadis Argynnus Leuconis ex Pisidice filia nepos: Agamemnonis puer extinctus est: vt scribit Stephanus: a cuius nomine, Veneris Argynnidis ædes in Bœotia visebatur. hic est ille Argynnus quem Propertius intelligit illo carmine. Sunt Agamemnonias testantia litora curas Qua natat Argynni pœna minantis aquæ. Hoc iuvene amisso classem non soluit Atrides. Pro qua mactata est Iphigenia mora. ¶ Fracta arundine. præ dolore. nam fluuioꝝ genios harundinibus ornati poetæ fingunt propterea quoniam Canna palustris est & aquosis gaudet Ouidius. Amnis harundinibus limosas obsite ripas & Maro de Tiberino. Crines ymbrosa tegebat harundo. ¶ Aestuat. Ardet. ¶ Ante alias. imprimis. ¶ Audio feruore. nimia cupidine. ¶ Legendi scilicet flores. ¶ Frugiferae spes vna deæ. pserpinã designat: q; vnica matri erat. ¶ Frugiferae deæ. Cereri quæ prima dedit fruges alimẽtaq; mitia terris vt canit Naso. ¶ Nunc. interdum. ¶ Calathos. Quasillum a nostris & neutro genere Quasillum dicitur: q; græce Calathus. ¶ Tullius in Antonianis. At vero inter Quasilla pendatur aurum Pœpeius Calathos inquit græci: nos dicimus Quasillos. ¶ Vimine. quicunq; vitilis frutex vimen appellatur. a vinciendo. Columella Nec refert cuius generis vimen seras dummodo sit lentissimum. ¶ Ridentes blandos & aspectu iucundos: nam quæ delectant ridere spectantium opinione videtur Oratius. ille mihi præter ois Angulus ridet. ¶ Nunc. aliquando. ¶ Sociat. conserit flores: hoc est fertum textit. ¶ Ignara. rudis: & quæ quid ageret non intelligebat. ¶ Coronat sese. fertum sibi imponit. ¶ Augurium fatale tori. quod fore portendebat: vt Proserpina cito nuberet. nam nouæ nuptæ Romanorum more floribus & verbenis coronabatur. ¶ Quippe. Quinimmo Seuera alioqui dea Pallas & quæ delicias auersatur. ¶ Tubarum Armorumq; potens: quæ bella cum Marte curat: vt recitauimus ex homero. ¶ Laxat. mollit & remittit. ¶ Dextram. manum qua maxime pollet. ¶ Turbat. rumpit &

Cephisus.

Propertii
locus.

Fluuiorum
comptus

Calathus
Quasillum

Quasillus
Vimen.

in fugā vertit. ¶ Agmina fortia. bellica virtute præstantes acies.
 ¶ Qua. scilicet dextra. Vellit. evertit. ¶ Stabiles firmas urbium
 portas. ¶ Moenia ciuitatum muros: aut ipsas vrbes. sed hoc ideo
 palladi veteres tribuerunt: quoniam victoria non minus consilio
 q̄ bellica virtute cōparatur. ¶ Mitescere. læuitiā deponere. ¶ Ser
 tis insolitis. nam militares coronæ quibus illa utebatur: non sunt
 e floribus. ¶ Apex. Galeæ conus. ¶ Lasciuit. indulget & ipse
 genio. ¶ Horror formidolosus aspectus.

Pallas cur
 bella curare
 dicatur.

Martius: & cristæ placato fulgure vernant.

Nec quæ Parthenium canibus scrutatur odoris

Aspernata choros. libertatemq; comarum

Iniecta tandem voluit frænare Corona.

Talia virgineo passim dum more geruntur:

Ecce repens mugire fragor: conflagrare turre:

Pronaq; vibratis radicibus oppida verti

Causa latet: dubios agnouit sola tumultus

Diua Paphi: mixtoq; metu perterrita gaudet.

Iamq; per amfractus animarum rector opacos

Sub terris quærebat iter: grauibusq; gementem

Enceladum calcabat equis. immania scindunt;

Membra rotæ. præssaq; graui ceruice laborat:

Sicaniam cum Dite ferens: tentatq; moueri

Debilis: & fessis serpentibus implicat axem.

Fumida sulfureo prolabitur orbita dorso.

¶ Martius. bellicus & castrensis. ¶ Cristæ coni iubæ. ¶ Vernant.

Vernare

ornantur floribus qui verni diuntur quoniam vere prou. niunt.

¶ Placato remisso & castigato. ¶ Fulgure. ardore. qualem
 Pallas apud Homerum pugnanti Diomedis iniecit. eundem

Palladis
 conus

Liber

Vergilius in Turni conum transtulit: & Aeneae galeam. Nam de Turno carmen est hoc. Tremunt sub vertice cristae Sanguineae: clypeoque micantia fulmina mittunt de Cono Aeneae sic. Ardet apex capitis cristis per ac vertice flamma Funditur: & vastos umbo vomit aureus ignes: & alibi. Cui triplici crinita iuba galea alta chimeram sustinet: Aetnaeose efflantem faucibus ignes. ¶ Nec quae ordo est. Nec est aspernata choros. i. virgineos thyasos & coetus nam sic ex antiquis codicibus legendum est non toros. ¶ Quae scrutatur. indagat. ¶ Canibus odoris. sagacibus: & usurpat Maronis verbum. Et odora canum vis. ¶ Parthenium Archadiae nomen: de quo Strabo eodem nomine Sami fluvius Imbrasus antea dicebatur. Callimachus. ΑΥΤΙΣΑΡ ΕΧΛΗΘΗ ΙΜΒΡΟΑΡΕ ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ idest. Imbrase Parthenij nomine dicte prius. vnde Parthenia Samos & Imbrasia. de monte Claudianus intelligit: & hac periphrasi Dianam asperit. ¶ Libertatem comarum. Solutos crines. ¶ Tandem. post tantum temporis. ¶ Vult frenare. induxit animum: vt coherceret. ¶ Iniecta corona. imposito Serto. ¶ Talia virgineo & caetera transit ad raptum. ¶ Dum. per id tempus quo ¶ Geruntur. fiunt haec. ¶ More virgineo. puellari studio. ¶ Ecce haec particula (quod supra diximus) affert semper aliquid inopinatum: vt hic. ¶ Mugire. pro mugiebat. qua figura reru scriptores: & Livius frequenter vtuntur. ¶ Recens. novus & in auditus antea sonus. Nonnulli codices habent repens. idest improvisus. qd cum superiori particula magis convenit. ¶ Turres. altissima quaeque murorum propugnacula: vel a parte totum muros intelligit. ¶ Confligere. concurrebant: vt supra. ¶ Oppida. munita & in alto posita moenia: quod opem belli periculo laborantibus praebant vt discimus ex Pompeio. ¶ Prona nutantia. ¶ Verti. pro vertebantur. ¶ Vibratis radicibus. conuulsis ab imo fundamentis: ab arboribus ducta Metaphora. ¶ Causa. ratio turbationis. ¶ Latet clam caeteris est. ¶ Sola. tantum. ¶ Diua Paphi. Venus. Assyrij cultum Veneris primum instituerunt: quos Paphij in Cypro imitati sunt: ac Phoenices qui Ascalonem in palestina tenent. a Phoenicibus Cytherij e docti ead sacra susceperunt. in de Paphia Venus & Cytheraea. Superiora tradit Paulanias. ¶ Agnouit. nam ex Ioue didicerat. ¶ Tumultus. Terrae motus. ¶ Dubios. incomperatos & aliis obscuros. seu trepidos ab effectu. vt illud dubiae nutant cum moenibus vrbes. ¶ Mixtoque metu perter. gaudet.

Partheni
mons & am-
nis.
Imbrasis
fluvius.
Samos
Imbrasia.

Oppidum.

Veneris cul-
tus vbi pri-
mum.

Cytheraea.

Lætitia simul & formidine pulsabatur. Nam gratus veneri Proserpinæ raptus erat: quom propagaretur eius imperium: Plutonis tamen aduētum absq̄ horrore expectare non poterat. ¶ Clā p̄ deniq̄. ¶ Rector animarum. Dis pater inferni numen: quo solute corporibus animæ commeant. ¶ Per amfractus opacos. per obscuros cauernarum recessus: & curuis flexibus in se recurrentes: cuiusmodi sunt quæ subterraneo meatu in opertos specus deducūt de quibus Prudentius in Hippolyto. Huius in occultum gradib⁹ via prona re flexis Ire per amfractus Luce latente docet. Veteres amfracta neutro genere declinabant: ab ambitu & frango dictum: quod Varro docet. idem verbum Lucret. in mari etiā usurpat. Quam fluitans circum magnis amfractibus æquor Ionium glaucis aspergit littus ab vndis. ¶ Calcabat. præmebat. ¶ Equis grauib⁹. quia iugales erant & magni. ¶ Enceladum. gigantem q̄ sub Aetna vrgetur: vt sæpe iā diximus. ¶ Rotæ. currus. ¶ Scindunt. lacerant. ¶ Membra immania. enormes gigantis artus. ¶ Laborat. tanto ponderi par non est. ¶ Ferens. sustinens. ¶ Sicaniā cum Dite. Plutonem simul & insulam. cui nomen ex Iberiæ fluuio Sicano profecti coloni dederunt: vt ait Philistus. Sed ab eo dissentiens Timæus longa disputatione contendit indigenas fuisse Sicanos: vñ Sicania dicta sit. ¶ Tētat conatur. ¶ Mouerit onus excutere. ¶ Debilis. impar labori. ¶ Implicat. idem sēsus est si legas impedit. ¶ Axem currum. vel teres illud lignum: circa quod rotæ vertuntur. ¶ Fessis serpentibus. exhaustis serpētum viribus: quos pro pedibus habuisse gigantes fabulæ canunt. causam redit Macrobius: & nos alibi. Orbita. Rota: vel eius vestigiū: nunc tantum Rota. ¶ Prolabitur tractim ruit. ¶ Dorso. gigantis tergo. ¶ Sulfurea. ecce cur fumidam rotam dixit. atq̄ ita obiter conflagrationis Aetnæ causam perstringit: Tertius heres Saturni. Pluto. cui mundū cū fratribus sortienti. Tartarus obtigit: vt fabulosa tradit historia: vt Orphæus in hymnis terra: Callimachus sortitos omnino negat: Quin vltro Ioui cessisse germanos asserit. Veteres neq̄ enim commēta poetæ Vera satis iactāt: Saturni pignora quondam Inter se summam rerum sortita fuisse Et cælum cessisse tibi. Nam quis præcor vnquam? Quis rudis vsq̄ adeo? Res vt discrimine toto Distantes vni stultus commiserit vrnæ: cætera quom voles illic: nam latina nos facimus in gratiā cuiusdā Principis. ¶ Rīmatur. terræ rimas explorat. ¶ Deuīa

Amfractus
Amfractum

Sicania vii.

Mundi
Sortitio

Liber

Chius
Oenopion
Statij loc?

tenebrosa. Cæcos & obscuros specus qui que gressus excludunt
ac exitum negant. sub orbem fraternalium. sub auras ubi Iuppiter
Plutonis frater habet imperium. atq; ita dixit: ut Statius in The
baide. Fama subit portus vectum trans alta Thoanta fraternalia re
gnare Chio. scilicet quam Thoantis germanus Oenopion Regi
am sibi condidit. ut domesticus testis est Ion: qui de sua patria
græce ita cecinit. Hanc olim. Oenopion Theseides condidit urbem
Thoas vero & Oenopion ex Ariadna: patre Baccho Thoas: Oe
nopion Theseo nati sunt: historiam habes apud Diodorum: &
Plutarchum: meminist & Ovidius in Heroidib. Nam qui frater
nā Chium vicinam legunt: indigni sunt de quibus sermo habeatur.

Ac velut occultus securum prodit in hostem

Miles: & effossi subter fundamina campi

Transiit inclusos arcano limite muros:

Turbaq; deceptas victrix erumpit in arces

Terrigenas immitata viros. Sic tertius hæres

Saturni tenebrosa, vagis rimatur habenis

Deuia: fraternalium cupiens exire sub orbem

Ianua nulla patet. prohibebant vndiq; rupes

Oppositæ: duræq; deum compage tenebant

Non tulit ille moras: indignatusq; trabali

Saxa ferit sceptro. Sicalæ sonuere cavernæ.

Turbatur Liparis. stupuit fornate relicta

Mulciber: & trepidus deiecit fulmina Cyclops

¶ Miles occultus. per arcanos ac subterraneos euadens meatus.
 ¶ Prodit. improuisus emergit. ¶ In hostem. aduersus hostium
 munimenta operaq;. ¶ Secutum incautum. ¶ Transilit pene-
 trat: & transmittit. ¶ Fundamina. Supraemas & imas sedes.
 ¶ Campi. terrae spacij. ¶ Effossi. egesto solo cauati. ¶ Moros.
 inclusos. oblecta atque praesidio tuta moenia. ¶ Arcano limite.
 per cuniculum: quod ab eiusdem nominis animali milites didice-
 runt: vt scribit Vegetius. notissimoque carmine Martialis. Gau-
 det in effolis habitare Cuniculus antris Monstrauit tacitas
 hostibus ille vias. ¶ Turba. manus militum. ¶ Vitrix. voti
 compos: & quo cupierat erumpens. ¶ Erumpit. euadit. ¶ De-
 ceptas. elulas. ¶ Terrigenas viros: vt qui prodierunt e dentibus
 illius serpentis: quem Cadmus extinxit: vt Demoleonem
 Seriphumque socios vlcisceretur. quos anguis absuferat. Eoru
 veto: qui satis eius colubri dentibus nati sunt: nomina Lysima-
 chus in Thebaicorum collectaneis: & Hellanicus in primo Pho-
 ronidos ita memorat. Vdaem: Chthonium: Pelorem: Hypere-
 norem: & Echionem: cuius & Ouidius meminuit. Hippas autem
 Delius & Atrometus historiae fidem sequuti tradunt. Spartos
 (quod apud nos Satos significat) gentem fuisse quae sic appella-
 retur. vnde accensa poetarum licentia ad mendacium fabula cons-
 pirarit. Hoc idem inter Iasonis certamina: narrat Apollonius:
 nam obruit & ipse eiusdem Draconis dimidia parte dentes: quos
 Mars & Pallas Aeete dederunt. vt Pherecydes in quinto refert:
 vnde armati prodijisse dicuntur. quod ex graecis nonnulli fictum
 putant: quod ij primicuniculis in expugnandis vrbibus vsi sint.
 ¶ Lanua nulla pater. nullus ad hauriendam lucem datur aditus.
 ¶ Prohibebant. exitum negabant. ¶ Rupes oppositae. lapidum
 moles obiectae. ¶ Tenebant. remorabantur. ¶ Deum. Plu-
 tonem. ¶ Compage. commissura. ¶ Non tulit. non passus est.
 ¶ Moras. obstacula: vel temporis interuallum. ¶ Indignatus.
 iracunde ferens: quod impediretur. ¶ Trabali. vasto. supra de
 Dite Claud. squalent immania foedo scepra situ. ¶ Siculae.
 cauer. specus quae plurimae sunt in hac insula. ¶ Liparis. insu-
 larum: quas Aeoli vocant omnium maxima: quae quanquam suo
 quaeque noie septem sunt: omniu tamen incolae: comuni verbo Lipa-
 rei dicuntur: vt tradit Stephanus: adiecto solu loci vocabulo: vt
 exempli gratia. Liparaeus e phoenicussa. Liparaeus ex Erycussa.

Cuniculum
 animal & op
 pugnationis
 gnis
 Terrigene
 quod & qui

Sparti vel
 Sati qui

Draconis
 dentes

Liparis qui
 & vnde

Melliguis.

Vulcani
officina.

Quaerit feruet
Lipare in
cendium.

Meligunis antea vocabatur: vt discimus ex Callimacho. qui Cyclo-
pas illic Vulcani famulos eorumque statuit officinam postea di-
cta liparis e (vt placet Eustathio) ab Ausonis filio Lipo: cui suc-
cessit Aeolus: vt legimus apud Solinum. ¶ Fornace Camino Pruden-
tius i Simmachu de Vulcano Regnare caminis Fertur: & Aeol-
liae summus faber esset vel Aetnae Callias ite de rebus Agatho-
clis. x. Fabrilium opere quae Vulcanus illic exercet sonitum qui
quaginta circū stadijs audiri tradit: ipsumque montis Hiatum con-
tinuis noctibus ardere: interdum fumū globos: & ingentes pumiz-
cum moles eructare. Proximum vero mare nō aliter quā subiectis
ignibus Olla feruet: vt Pythaeas in orbis ambitu refert. Mirum
quod ait Xenophanes hoc incendium quandoque cessare: sed septi-
mo post anno redintegrari ¶ Cyclops vnus ex ijs quos aetnae me-
morauimus aut posuit vnus numerum plurali sic est Tibul. Nō
valuit coeptos cursus auerte Cyclops.

Audijt & si quem glacies Alpina coercent

Et qui te latis nondum praecincte Tropaeis

Thybrī natat: missamque Pado quae remigat Alnū

Sic quom Thessaliam scopulis inclusa teneret

¶ Audijt & si quem Maronis Aemulatio ¶ Si quem eleganter am-
bigendo dixit nā quis vnquam crederet in illa damnata mundi regio-
ne homines habitare: colunt tamen sed moribus & naturae perui-
cacia niuibuscum nō ab similes: In alpini coniuncto verbo vocan-
tur vt legimus apud Plinium Impudentes me hercule nimis quae
Tibulli carmen quod in antiquis omnibus exemplaribus Testis In al-
pinus legitur Atupius iuerterunt Nam quod is In alpinos intelligat
In sequentia declarant. Quem si quis videat vetus vt non frege-
rit aetas Terna minus Pilia miretur secula famae Quippe Possi-
donius & Plutarchus Alpes & Rhipeos montes eisdem putant
& hyperboreos illic statuunt quos humani seculi modum praeterire
graeorum nostrorumque historia notum est ¶ Coercent hoc ait quae
In alpini phyemem non vagantur sed intra speluncas se tenent quas
aduersus immanitatem frigoris subeunt ¶ Alpina Festus ait Alpes
a niuum candore nominatas: quoniam quod αλφον graeci nosque album
dicimus: Sabini Alphon memorent. ¶ Et quae te natato Thybrī.

In alpini
Tibulli locus

Ron
Cap
Th
land
cum
lij ab
Hyb
quo
dictu
brim
colom
ment
nis R
Iral fi
Albul
dicunt
paeis q
tis post
orbi im
testis es
nomet
inde flur
carmen
mit q gr
missa po
& Cymb
Inter Al
in liguru
rulus ex
Eridanu
& liquet
flumina
alnū p
uis ina
quō ph
hūc am
vel (vt A
tū noia si

Romanorum periphrasis quorum antiqs moribus: Iuuentus in Cāpo Martio armis exercitata sudorem pulveremq; in proximo Thyberis amne abluebat autor Vegetius ¶ Thybri græcus appellandicasus atq; ideo supremā vocalem contrahit Vergil. Tuq; o cum flumines sancto Thybri pater eius noīs rō diuersa traditur Alij ab amne Siciliae q̄ p̄terit Syracusas, quem Thybrim Theocrit⁹ Hybrī Theætetus Asclepiades Myrlean⁹ p̄ Dīram Dybri vocat quo Superior illa nostra sententia cōfirmatur vt Eion ab Ouidio dictus sit quem Deionem Pausanias appellat; Seru ius vero Thybrim nō fluuium Syracularum sed fossas autumat vnde profecti coloni positis in Albulæ ripis sedibus in antiquæ patriæ monumentum Thybridis ei nomen dederunt Ver. Ab eiusdem nominis Rege tuscorum Asperq; immani corpore Thybris a quo post Itali fluuium cognomine Thybrim Diximus amisit verum vetus Albulā nomē quē alij proxima fluuiō loca latrocinijs infestasse dicunt alij illic ex prælio occubuisse ¶ Latis nondū præcincte tropæis qui nondum fines imperij tam latæ propagaras Nam secutis postea temporibus Thybridis accolæ Romani vniuerso fere orbi imperauerunt vt Dionysius Alicarnasæus per operis initia testis est: & apud Tibullum Sibylla fore vaticinatur Roma tuum nomeu terris fatale regēdis Qua sua de cælo prospicit arua ceres inde fluuiorum regem Thybrim Poeta Dionysius appellauit eius carmen Rhennius Fannius ita latinum fecit Regius irriguo dirimit q̄ gurgite Roman Thybris & Ouid. Cuiq; fuit rerum permissa potentia Thybrim ¶ Missamq; Pado q̄ Remigat Alnum & Cymbæ gubernator in pado Venetiæ fluuiō quē mōs Vesul⁹ inter Alpiū iuga superatissim⁹ gremio suo fundit visēdo fonte in ligurum finibus vnde se primū proruit summersusq; cuniculo rursus extollitur nulli annum inferior claritate; a græcis dictus Eridanus Intumescit exortu canis tabefactis anni tēpore niuib⁹ & liquētib⁹ Brumæ pruinis a fuscq; aquatū agminibus triginta flumina defert in Adriaticum Plinius & Solinus autores Sed hic alnū p̄ nauigio Martōis imitatiōe poeta posuit nā ille ait vndā leuis inatat aln⁹ Missa pado vtrūq; ab historia quā narrat Oui. Nā quō phetō ipetratos a patre curr⁹ male regeret fulmine Iouis in hūc amnē delect⁹ ē eundē quō sorores ipatiēter defierēt i populos vel (vt Apolloni⁹ & græci scribūt) in alnos versæ dicuntur: Earū noīa sūt Phaethusa Phoebe: Lāpetie q̄ liberos qnq; genuit ex

Romana
Iuuentus
Thyberis
abluabatur

Thybris
Hybris
Dibus
Eion
Deion

Pados
Genetic flu
uius

Meliades i
populos,
et cicutapij
liberi,

- Machaon podalirius.** Aesculapio. Machaonē: podaliriū: Iaso: panacea. & æglem cognō mento iuniorē qđ in Trimeris Iambo primo tradit Hermippus Sed aristides de Gnidi conditoribus scribēs Aesculapius inquit ex Epione podaliriū & Machaonē filios habuit. Est & Atticæ fluius alter Eridanus in Ilissum imitēs: vt discim⁹ ex pausania quē senem primo metamorph. Ouidius ad padi differentiā vocauit: Eridanusq; senex Lænisq; Amphryus & Aeos vt inerudite fecerint qui illic Apidanū pro Eridano reposuerunt. ¶ Dissiluit in hiatū patuit & auulsus ē. ¶ Vertex. i nostro capite sūma ps vt docet Fabius a flexu capillorū sed hic tm̄ mons: notissima translatione ¶ Ossa. Ossa Thessaliæ mons: vt ante diximus. ¶ Olympo multorū montium nomen Olympus ē. Elidis: arcadiæ Sicilia: Thessaliæ: Macedoniæ: Thessali: quē Claudian⁹ intelligit: meminuit appollodorus: & in eos ludos ēt Olympicos Elæis æmulo celebrari tradit alius in Mysia redditur olympo regi cognominis: a cuius vxore Nepæa (qđ Dionysius Milesius etiā tradit) eiusdem regionis Campus dictus est. Gelido frigido. qđ in summa quoq; serenitate potest accidere nā niuosum itelligere absurdū est quō constet Olympū adeo in altum surgere: vt nubes excedat & vltra tēpestates attolli credatur. Lucanus. Nubes excessit Olympus lege deū. ¶ Palus inclusa scopulis vndiq; septa rupibus aqua. ¶ Teneret. obrutā premeret. ¶ Thessaliā quam stagnasse quondam fama est: quō litus campis altius & coniuncti inter se montes aquis exitū non præberent. Mox ossa ab Olympo terremoto diuisa vt scribit Strabo patefactū iter est: quo peneus in mare effluxit: atq; regionē siccā reliquit. qđ Diodorus Catullus & Tragedie scriptor Seneca inter Herculis opera cōmemorant incolæ (qđ tradit Herodotus) Neptūno tribuunt: in quo causa terremotus est vt disputat Gellius: Quin & ipse Neptunus ab hoc argumento petræus appellatur vt legimus apud pindarū. Quāuis græcorū nonnullis deo nomē hoc inditū placet: ab oppido vel ab historia fabulosa: qua traditur Neptūnū quō saxo quādoq; incubaret: semen emisisse: per quietē: vnde Terra concepit equum mortalibus adhuc ignotū: cui nomē Scyphios. Thessalia vero m̄tis antea noībus dicebatur. a Pyrrha Deucalionis vxore Pyrrhæa ab Aemone Rege Aemonia: demū ab eiusdē filio Thessalo Thessalia. vniuersa regio ab Aleuaco Pyrrhæ filio quatuor in partes diuisa est. Thessaliotē: Pelasgiotē: Phthiotē: & Eiliotē: vt Aristoteles
- Eridan⁹ atrice fluius. Qui. locus.**
- Vertex.**
- Olympus.**
- Olympia.**
- Nepeus. campus vñ.**
- Olympi mōtis altitudo. Thessalia quondam stagnauit.**
- Neptunus vñ petreus.**
- Equus omnium primus.**
- Thessalia vnde.**

les de cōmuni Thessalorū rep. scribēs autor ē. Stagnāte inūdāte

Peneo stagnante palus: & merfa negaret

Arua colī trifida Neptunus cuspide montes

Impulit aduersos Tum forti saucius ictu

Dissiluit gelido vertex Ossæus Olympo.

Carceribus laxantur aquæ: fractoq; meatu

Redduntur fluuij q; mari: tellusq; colonis:

Postq; victa manu duros Trinacria nexus

Soluit: & immenso late discessit hiatu:

Apparet subitus cęlo timor Astra viarum

Mutauere fidem vetito se proluīt Arctos

Aequore: præcipitat pigrum formido Bootem

¶ Peneo fluuius Daphnes puellæ patre: vt nostræ fabulæ canunt
 Is Araxes antea dictus est: quod per abrupta montium se pro-
 ruat: vt scribit Eustathius in Dionysium præter ossan olympūq;
 decurrit: collibus dextra læuaq; molliter curuis: nemorosis cōua-
 libus in Thessalia tacit que Tempe vocant: vndisq; apertioribus
 Magnesium interluens in Thermæum sinum conditur eiusdem
 filius Atrax fuit ex Bora Nympha susceptus a quo Thessaliæ gēs
 Atraces. ¶ Negaret. non pateretur. ¶ Montes aduersos. obstan-
 tes rupes: quas supra scopulos appellauit nam hæc inter se recis
 procam habent significationem. Verg. scopuli de vertice pastor
 id est montis & alibi. Claudii: Illius & duri flæuere silentia mon-
 tes hoc est etiam saxa vt illic exposuimus. ¶ Trifida cuspide peri-
 phrasia fulcinae: que tridens est hoc autem telum Neptunno tri-
 baitur propter tris mediterranei maris sinus: quos refundit Oceas
 nus: vt Apher Dionysius ex interpretatione Eustathij canit aut
 propter aquæ triplicem naturam. Fontium dulcem. Aequoris sal-
 iam. Stagnorum mediam nec amaram neq; gustu gratam.

Peneus.
Araxes.

Tempe

Atrax.
Atraces.

Tridens in
Neptūno qd

Lyte locus.

Enna.
Sicilie vni-
belicus.Proserpine
raptusCephus
amnis.
Orithyie
raptus

Arctos.

Arctos in
occidua.

¶ Laxantur. effunduntur. ¶ Carceribus. vndiq; præcludentium
 rupium claustris. ¶ Fractoque meatu. ruptis obicibus atq; exitu
 patefacto. Adiuuat hanc opinionem Lyte proximus tempe locus
 a λυσι quod est obrūpere nominatus: vt scribit Stephanus. Ma-
 le qui facti legunt ¶ Redduntur mari hoc ait quoniam fluuios a
 mari nonnulli manare disputant & in crementa inde sumere: vt
 refert Seneca. ¶ Tellus. subaudi redditur. ¶ Colonis. incolis ad
 habitandum: vel agricolis ad sementem: vt referas ad id qđ ante
 dixit. Cū mersa negaret arua coli. ¶ Victa manu vi plutonis ab-
 cissa. ¶ Soluit duros nexus. arctas compages laxauit. ¶ Et im-
 mēso late descessit hiatu. A mplissimo & in profūdū demerso ore
 patuit. Enna mediteranea Siciliae ciuitas est: & ab ea non longe
 nemus: quod in media insula situm: vmbilicus Siciliae nominatur
 vbi æquata agri planicies & aquæ perennes. Tota vero omni adi-
 tu circūcisa atq; direpta est: quam circa Lacus lucie sunt plurimi:
 & Lectissimi flores omni tempore anni. Prope est Spelunca que
 dam conuersa ad Aquilonem infinita altitudine: qua Ditem pa-
 trem ferunt repente cum curru exisse: abreptamq; ab eo loco Pro-
 serpinam secum asportasse: & subito non longe a Syracusis pene-
 trasse sub terras. Lacumq; in eo loco repente extisse. Vbi Syra-
 cusani festos dies annuversarios agebāt: celeberrimo virorum mu-
 lierumq; conuentu: Propter huius opinionis vetustatem autor in-
 verrem Cicero: Aristoteles. Diodorus: & Solinus. Orphæus tamē
 & Pausanias in Attica ré gestā volūt: qua Cephus amnis Eleus-
 sin præterit in cuius etiā ripis legere ē flores Orithyia Chærilus a
 Boræa raptā canit: Simōides & Apher Dionysi⁹ ex Ilisso. ¶ Ap-
 paret cubitus Cælo timor. repēte cælū turbatur. qđ inferni numis
 aspectu fieri poetæ fingūt Papinius de Charonte. Qualis si pup-
 pe relicta exolus manes nigri fulcator auerni Exeat ad superos.
 Solēq; & pallida turbet Astra: nec ipse diu fortis patiensq; superni
 Aeris. ¶ Astra. Sidera. ¶ Mutauere fidē viarū. solitos curs⁹ reliq;
 querūt. ¶ Arctos. sidus in quod Lycaonis filia Callisto migravit
 ex vrsa in quā Iunonis indignatione: cuius erat pellex. mutata dē
 aut Dianę qm virginitatē pdidisset. fabulā narrat Ouid. & Hig-
 n⁹: & recte ad Septētrionē posita sidera: formidine capta prius in-
 ducit nā specus vñ Dispr̄ emerlit: ad Aqlonē obuersus ē: vt recit-
 auimus ex Cicerone. ¶ Proluit se. mari mersit. ¶ Aequora ves-
 tito. Tethys Oceani coniunx in Iunonis alumnae suæ gratiam

Arcton vt alias stellas i mare non recipit vt est apud Nasonem. Sed quide Siderum ratione scripserunt inclinationem mundi dicunt eff. cere: cur id sidus nō occidat lege Manilium Formido terror ex aspectu Plutonis. ¶ Præcipitat rapit ad occasū ¶ Bootem Bootes vt in deoz natura scribit Cicero Arcto phylax etiā dicitur quod Manilius affirmat & Aulenus hoc versu Arctophylax siue vt veteres cecinere Bootes Arctophylax appellatur quod adhibitus vt quidam custos vt læ videatur Bootes quod in modum Bubulci plaustrum sequitur. Magnus Sideris ābitus: alijs ad Icarum nonnulli ad Arcadem Iouis ex Calisto filium referētibz vnde Arcadia dicta sit Sed Duris de rebus macedonicis Quinto decimo: tradit Arcadem q̄ nomen Arcadiæ dedit Orchomeni filium fuisse eius a quo Orchomenum ciuitas appellatio nem sortita sit de hoc Higynus fabulosa persequitur: quamuis ex historia videantur ¶ Pigrum Iuuenalis Frigida circumeunt pigri sarraca Bootæ quod epitheton bubulci proprium est Verg. Tardi venere bubulci. Nam Legēdum sic est: non vt Seruius & alij subulci quos in bucolico carmine nunquam Theocritus introducit: & Aelius Donatus tria tantum pastorum genera quæ dignitatem in bucolicis habēt: enumerat: Bucolicos: Opiliones & oīum minimos αἰπόλους .i. Caparios qđ nomen caute consultoq̄ in ijs quæ sumpsit a Theocrito Vergil. omisit: vt obseruauit & docuit Gallius Sed p̄ Theocriti versus: quem noster æmulatur: vbi Subulci mentio nulla fit: a nobis est *ἡνθου τοι βοῦται τοι ποίμενεσ' ὠπόλοι ἡνθου*. Ductores ouium & qui pascunt rure capellas Et venere boū custodes Est & ratio mathematica cur Arctophylax piger appelletur Nam adeo cardini iunctus est vt nunq̄ totus occidat. ac opinione prospectantium in eisdem pene veitigijs stare existimetur

Arctos in
occidua.Bootes
Arctophylax.
Arcas
Arcadia vñOrchome-
num.Bootes pi-
ger.

Verg. loc⁹

Horruit Orion audito palluit Atlas.

Hinnitu. rutilos obscurat anhelitus axes.

Discolor & longa solitos caligine pasci

Terruit orbis equos pressis hæserē lupatis

Attoniti meliore polo rursusq̄ verendum

In Chaos obliquo pugnant temone reuerti,
 Mox ubi pulsato senserunt verbera tergo,
 Et solem didicere pati: torrentius amne

Orion

Qui. locus.

Daphnis

Orion suspē
 sis vestigijs
 p aquas cur
 rebat.

Inphycus
 p infractas
 aristas am-
 bulabat.

Orion. ex deorū vrina natus dicitur vt in fastis canit Ouidius & apud græcos. Pindarus & Aristonicus: Eundem Diana subdolo fratris iuasū sagittis extinxit: vt scribit Ister. nam cum dea viri consuetudine nimium delectaretur: vsq; ad stupri suspicionem idq; Apollo grauissime ferret: nec obiurgationibus quicq; proficeret quod solū caput natantis Orionis extabat: sorori procul indicauit: cum sponione contendens: eam non posse telum mittere: ad id quod in mari nigrū appareret q̄cum vellet in eo se studio artificem maxime probare: misso telo caput Orionis traiecit: defun- & tūq; deflāuit atq; inter sidera statuit. hæc est Orionis Amasia: cuius desiderio pallebat Orion. vt est apud Ouidium. Pallidus in lyncem lyluis errabat Orion. i. quō Dianæ comes Orion venatur Ipsius deæ cura carpebatur Nā qui vel auroram suspicantur. Orionis amicam: vel Lyncē puellæ nomen existimant: nō min⁹ quā sequētis versus historiam nō percipiunt Pallidus in Lenta Naide Daphnis erat Nam Daphnis (cuius a Marone prætermis- sa mentio non est) Mercurij filius fuit eundē Nympha quædam dilexit: quem Sosithus Thaliā vocat quæ suspitione pellicis of- fensa Daphnidis congressus auersata est: at ille amoris desiderio contabuit cuius mortem longo carmine deflæt Theocritus. Nā dem vero lentā dixit Ouidius: quæ moriente Daphnide cessauit nec opem tulit vt illud Propertianum Hostibus eueniat Lenta puella meis. Alibi tamen Naso Daphnim Lapidem obduruisse refert. Vulgatos taceo dixit pastoris amores Daphnidis idæi: quē Nymphæ pellicis ira contulit in saxum tantus dolor vrit aman- tes. Hesiodus ait Neptunnum compressa Euryale Mincis filia Orionē procreasse: qui patris beneficio super fluctus suspensus ve- stigijs: vt in terra curreret sicut Iphyclo datū vī: vt icederet, par- stas nec eas in fingeret Castigā dus obiter est apud Higynū locus in quo dempta priore vocali perperam phycus illegitur: quō Iphy- clus scribendū sit ex interprete Apolloni: qui de Iphyclo phy- laci filio idem quod Higynus recitat ex Hesido ¶ Palluit. Territ⁹

est ab eo quod sequitur: id quod præcedit. ¶ Atlas in extremis Libyæ mons est ad occasum Diris ab incolis appellatus huic proxima gens Atlantū (ōnia nō videtur vt Arrhianus & e nostris Cicero tradit Mōti nomē dedit Iapeti filius Atlas ex Asia susceptus Prometheus frater quē Perseus prolato gorgonis capite in montem cōuertit: quod hospitium sibi negasset fabulam narrat Ouidius. ¶ Anhelitus afflatus equorū. ¶ Discolor niger vt decolor. i. fuscus & ater indus ¶ Obscurat caligine obducit. ¶ Axes. hic tantū polos. i. extremas cæli partes Sed & stipes teres circa quē rota vertitur: & tabula sectilis Axis dicitur vt docet Festus. ¶ Orbis. a rotunda specie sol. aut lux qua nos incolæ terrarū fruimur. ¶ Equos platonis de quibus Naso Diurnum Lumē inassueti non patiuntur equi ¶ Solitos caligine pasci quibus atra nebula pabulum est apud inferos aut qui dēssimis in tenebris habent præsepia quod supra poeta testatur Qui pascua mandunt Coccyti spaciisq; erebi nigrā tibus errāt ¶ Hæserē immoti cōstiterunt. ¶ Præssis lupatis trānis intra dentes ascriptis quā duræ ceruicis equi plerūq; faciunt ¶ Antoniti cōsternati nam quibus vicini fulminis casus aut Tonitruū sonitus iniecit stuporē Antonitos appellamus: vt autor ē Seneca ¶ Meliore polo Clariore cælo quā quā apud inferos maligne lucet. ¶ Pugnant luctantur. ¶ Rursus reuertē redire ¶ In Chaos verendū ad horrendas inferni sedes & hoc ait quā manes solis aspectum non ferunt Inde Anchisæ vmbra apud Vergilium cōqueritur Et me sæuus equis oriens afflauit anhelis sed ipsi quoq; dii superi interdū nō vagantur Papinius. huc & sub nocte silēt Quō superis terrena placent: tua turba relicto Labetur cælo: miscebit que oscula iuxta. vbi meras nugas Domitius effutiuit; Nā quid ineptius quā exciditū Romani imperij illic itelligere quod propter rerum gestarum magnitudinem perpetuum fore vaticinati sunt omnes quom suo Cæsari blandiens poeta dicat flauiae gētis deos quos Domitianus cōsecrauerat: eiusdem Colossum cælitus in seculos suos; quom superis terrena placēt. i. noctu quo tempore dii terras perret ¶ Verso temone reflexo curru ¶ Mox deinde ¶ Vbi postq; ¶ Senferunt passū sūt ¶ Verbera plagas. aut scuticam. Tibul in torto verberere terga seca ¶ Pulsato flagellis cælo Verg. Pulsatusue parens. i. verberatus quamquam pulsare leuioris est incommodi quam verberare ¶ Et solē didicere pati ad solis lumē caligare desierūt ¶ Ruūt ad cursū effūdūt. ¶ Torretur ane hyberno

Atlas mōs

Axis.

Antonit' q

Umbræ noctu vagant' & Superi.

Papi. locus

Pulsare.

Liber

rapidus torrente qui collectis hymbribus incitatissimus fertur
 hymbernus autem ita ab hymbre deducitur: ut a parte paternu
 Tibul Aut gelidas hymbern⁹ aquas quō fuderit hauster. i. pluuia
 Hyberno: torta^q ruunt pernicious hasta.

Quantū nō iaculum Parthi nō ipetus haustri:

Nec leue sollicitæ mentis discurret acumen.

Sanguine fræna calent: corrūpit Spiritus auras:

Lactifer: infedæ spumis vitiantur harenæ

Diffugiunt Nymphæ: rapitur Proserpina curru

Implorat^q deas iam Gorgonis ora reuelat

Pallas: & intentio estinat Delia cornu:!

Nec patruo cædunt stimulat comunis in arma.

Virginitas: crimen^q feri raptoris acerbat.

Ille velut stabuli decus armēt^q: iuuentam:

Quom leo possedit: nudata^q pectora fodit

Vnguibus & rabiem totos exegit in armos

Stat crassa turpis sanie: nodos^q iubarum.

Excudit: & viles pastorum despicit iras.

Ignauū domitor mundi: teterrime fratrum.

Pallas ait: quæ te stimulis facibus^q profanis

Eumenides mouere: tua cur sede relicta:

Parthi iaculandi studio clari.

¶ Pernicius celerius & Catullus Atalantā quæ pedum cursu va-
 luit pernicēdi xii. ¶ Hasta Torta misso iaculo. ¶ Quātum non
 Discurret quantum non euadit & amplifcat Comparationis ex-
 cessu velocitatem. ¶ Iaculum parthi sagitta quam parthus eques
 excussit nam Parthos iaculandi studio claros esse notū est Oul.

in Artibus, Tergaq; Parthorum: Romanaq; pectora dicā: Telaq;
 ab auerso quæ facit hostis equo. ¶ Non impetus effrena vis.
 ¶ Hausti venti species pro genere. ¶ Non leue sollicitæ mentis
 discurret acumem. Mira superlatio Nam summa celeritas mē-
 tis est: vt inquit Homerus. Thales & Macrobius repetūt. ac si præ-
 fertim curis estuat momento tēporis: quantūcūq; distantia pene-
 rat & assequitur. habentq; mēs & saculum similitudinis inter se
 quandā cognationē. nā per hastam mentis acumem in pallade re-
 presentatur: vt placet Capellæ. ¶ Calent sanguine. tepido cruo p-
 funduntur: vt equi generosi consueuerunt: quō frena mādunt. Se-
 dulius. Nec terga frementis. Ardua pressit equi: phaleris q; pictus
 & ostro Ore cruentatum mandenti concutit aurum. Let. fer spiri-
 tus: grauis anhelitus. ¶ Corrupt autas. inficit aerem. ¶ Vitian-
 tur. corrūpantur. ¶ Nymphæ: proserpine comites. ¶ Diffugiunt
 in diuersa elabuntur. ¶ Rapitur. sublimis abducitur. ¶ Curru: se-
 ptimus casus. aut datiuus ex antiqua proportione quam Cæsar. Curru
Datiuus
 probauit. ¶ Lucilius. Quod sumptū atq; epulas victu præponis
 honesto. Affert & alia Gellius exēpla quæ Macrobius etiā mutu-
 atur legas ergo. ¶ Curru. pro currus idest in currum Vergil. ¶ It
 clamor cælo: ¶ Imploratq; Deas a Sororibus opem petuit. ¶ Iā
 gorgonis ora reuclat. Aperit Aegidem quā veste obuexerat. su-
 pra Claud. tantum Stridentia colla gorgonis: obtectu pallē ful-
 gentis obumbrat. & elegāter hoc ait. Nam Verg. appellauit Ae-
 gidē arma iratæ Palladis. & Marti. Accipe Belligeræ crudū Tho-
 raca Mineruæ Ipsa Medusææ quo tumet ira deæ. Mineruæ autē Aegis palle
dis irate ar-
ma
 signum ita effictum Athenis erat. veste ad imos talos demissa:
 eburneo Medusæ capite in eius pectore. in manu hasta quatuor
 cubitis amplior. ad pedes scutum iacebat: Iuxta hastam Draco:
 quem Erichtonium suspicari licet ex fabula. lege Pausaniā. ¶ De
 lia. Diana. ¶ Festinat. properat ad opem ferendam. ¶ Cornu. ar-
 cu. ¶ Intento. nam remisserat: vt ante est dictum. ¶ Nec patrio
 cædunt: nec vllam habent rationem quod Pluto frater esset Iouis
 quo parente vtraq; nata erat. Nam patris mei frater mihi patruus
 est. ¶ Srimulat in arma. excitat ad auxiliādū. ¶ Communis virgi-
 nitas. quod & ipse Virgines erant: & pudiciam raptorum insi-
 dijs expositam esse nolebant. ¶ Acerbat. Atrocius videri facit.
 nam quo pluris ille pudiciam faciebant: eo magis indignitate
 rei mouebantur. ¶ Feri raptoris. Ditis quem deæ rapta Proserpi-

na Sæ uissimū iudicabant aut est certum Plutonis Epitheton
 ferus ¶ Ille .s. Pluto. ita deorum uocibus nō mouebatur ut Leo
 ¶ Quom possedit prædatus est ¶ Iuuecā vitulam ¶ Decus ar-
 mētū eximīā. quæq; sui generis omnibus forma præstaret ¶ Fo-
 dit unguibus. Lacerauit ¶ Nudata detracto corio. ¶ Exegit ra-
 biem. expleuit famem. ¶ In totos Armos. uocato feret toto pe-
 ctore. ¶ Stat crassa turpis Sanie. Cōparationis Ecbasis. nō inso-
 brīa. nā duos versus non excedit. ¶ Crassa turpis sanie. cruore fœ-
 datus ac oblitus tabo. Excutit. Interedendū vibrat. ¶ Nodos iu-
 barū. nodosas & impexas tubas: quod generosi leonis indiciū esse
 iam diximus. ¶ Despiciat. aspernatur: ac negligit. ¶ Viles iras pa-
 storum. uiliū pastorū minas: & est hypallage. ¶ Pallas ait. obiur-
 gatio palladis in Plutonē. ¶ Domitor. illudit: ut apud Maronem
 Neptūnus: Regiq; hæc dicite uestro. Ignauī mundi. inertū vna
 brarū. quod initio dixit. Dij quibus innumerum uacui famulātur
 auerni Vulgus iners. & recte Pallas ignauiam vituperat. quæ sol-
 lers ac stranua semper inducitur: & auersari desidiā. ¶ Teterris-
 me. pexime quippe qui deteriorem mundi partem sortitus est.
 ¶ Eumenides. a contrario dicuntur Furīæ quoniam beniuolæ mi-
 nus sunt: ut ignis Sacer in corporum morbis. i. execrādus. de quo
 nostra traductio. Callimachus. Mētīmurq; sacrum q̄ dicimus
 auget autem plutonis admissum Pallas: quem non amore sed fu-
 rijs: quæ semper ad scelus impellunt: actum ait: ut proserpinam
 raperet. Stimulis. impulsibus. Facibus profanis. togalibus & abo-
 minandis. quibus ad scelera mortales deprauant. ¶ Tua sædere
 licta. tua regia .s. Tartaro. aut præcipitem quendam inferni locum
 significat quæ scelerata sedes uocatur: ut est apud Ouidiū. Tibul.
 At scelerata iacet sedes in nocte profunda Abdita. quam circum
 flumina nigra sonant.

Eumenides
 Ignis sacer

Sedes scele-
 rata.

Audes tartareis Mundum incestare quadrigis:
 Sunt tibi deformes Diræ. sunt altera Lethes
 Flumina. sunt tristes furīæ te coniuge dignæ.
 Fratris linque domos: alienam desere sortem.
 Nocte tua contentus abi. Quid uiua sepultus.

Admifces: noſtrum quid proter is aduena mundū:
 Talia vociferans auídos vmbone minaci
 Cornipedes tranſire ferit: Clypeiꝫ retardat
 Obijce: Gorgoneiꝫ premens aſſibilat hydris.
 Prætentafꝫ aperit criſtas. libratur in ictum
 Fraxinus: & nigros illuminat obuia currus
 Miſſafꝫ pene foret. ni Iuppiter Aethere ſummo
 Pacificas rubri torſiſſet fulminis alas

¶ Audes. tanta animi licētia vteris: vt tibi permittas? ¶ Inceſtā
 re. violare. ¶ Mundū. quod alio nomine cælum dicimus. Nā Mū
 dus & Cælū vnus rei duo vocabula ſunt: vt docet Plinius proin
 de inepta quorundā curiositas eſt. qui Mundū ne ſcribi hic oport
 teat: an Cælū longa diſputatione cōtendunt. ¶ Quadrigis tartar
 teis. infernali curru. ¶ Sunt tibi deformes Diræ. habes apud te tur
 pes Diras & te dignas vltrices deas. Nā Diræ furia ſunt in vita
 dictæ quaſi deorū iræ Vergil. Peſtis & ira deum. i. Diræ: & alibi
 Vltricesq; ſedent in limine Diræ. Diras præterea Romani vocāt
 execrationes quas ſollēni quodā ritu pagebant quibus ob noxtj
 grauiffimas poenas a diuinitate dare cogebantur: autor Plutar
 chus in Crasso. ¶ Altera lethes flumina. Lethe cuius Strabo me
 minit. Hiſpaniæ fluuius eſt. hic inferni. de quo Vergil. & nos alibi
 ¶ Legitur & numina vtrunq; cōmode. ¶ Triftes. Seueræ. crude
 les. ¶ Dignæ te coniuge: quæ merito matrimoniū tuū ſequātur
 ¶ Fratris domos lucem: quæ Iouis ſors eſt & non tua. ¶ Alienā
 fortē. fratris potētatū quæ ſortito Iuppiter aſſequutus ē. ¶ Abi. fa
 ceſſe. ¶ Nocte tua cōtēt. tibi ſatis eē dñt inferni tenebrę q̄s p ſor
 tē tulifti. ¶ Quid vi. ſe. admif. hoc vt ſcel⁹ obijcit. quoniā Ver. ait.
 Corpora viua nefas ſtygia vectare carina. ¶ Quid: cur. ¶ Ad
 uena alterius. cæli. ¶ Proteris. calcas. ¶ Noſtrū. mūdū. ſūmas ter
 ras q̄ ſuperis ad habitādū ceſſerūt. Id qđ totū. ſeſe: cūctaq; cōple
 ctitur: extra qđ nihil eſt: a pulcherrima partium diſpoſitione Mū
 dum Pythagoras primus appellauit. Democritus & Epicurus

Dire.

Mundus

Inane inensū & infinitos in eo mundos statuerunt. Platonicae ve-
 ro familiae philosophi: bifariam mundū diuiserūt: quorū alter facit
 alter patitur: & illud facere dicitur: quod quō sit inmutabile: alteri cau-
 sā: & necessitatē p̄mutationis imponit hoc autē pati: quod p̄ mutatio-
 nes variatur: & mutabile quodē Mūdi p̄tē: a sphaera quae Aplanes ap-
 pellatur: vsq; ad globi lunaris exordiū: in vero ad terrā mutabile
 esse dixerunt: & illic Ditis sedē atq; inferos statuerunt auctor Ma-
 crob. ¶ Vociferans inane clamans. ¶ Ferit vmbone minaci in-
 festo clypeo. a parte totū. ¶ Cornipedes. equos. ¶ Auīdos transi-
 re. redeūdi cupidos ¶ Retardat. remotatur. nec elabi sinit ¶ Obij-
 ce clypei. opposito scuto. ¶ Premēs vrguens. ¶ Attribilat hydri-
 gorgoneis. Stridentibus Medusae crinibus. equos absterret hos i-
 pectore. Pallas gestare dicitur. Prudentius. Et dū Mineruae pectus
 hydri asperat. ¶ Prætētasq; aperit Cristas. prætendit & reuelat
 serpentū iubas inemendati codices Legunt prætētasq; operit. cri-
 sta: nullo conueniente sensu ¶ Fraxinus hasta Nam fraxinus ar-
 bor (vt inquit Plinius) procera ac teres. est pinnata & ipso folio:
 multūq; Homeri praecōnio: & Achillis hasta nobilitata. ¶ Libra-
 tur in ictū. Cōponitur ad inferēdū vulnus. ¶ Obuia. protenta at-
 que infesta. ¶ Illuminat q̄a Caelestis erat & aurea ¶ Currus nigros
 Obscuras ditis Quadrigas. ¶ Pene propemodū ¶ Missa. contor-
 ta Parū inq; absuit q̄n Dite, Pallas hasta transfoderit ¶ Torlisset.
 vibrasset ¶ Sūmo Aethere. ab arce Caeli vnde fulmina mittit Iup-
 piter vt est apud Ouidiū. ¶ Sūmā petit Arduus arcē. Vnde solet
 nubes latis inducere terris: vnde mouet tonitruus vibrataque ful-
 mina iactat. ¶ Fulminis Alas. fulmē ex altera tantū parte pen-
 nas habere dicitur: vt apud Aristophanē veteris comœdię poetā legi-
 mus. An magis ignē significat: quē volucris specie verustas a ioue
 mitti credebat: quō quā monere vellet: aut plectere: quā ad nr̄am
 religionē Prudentius p̄te transtulit in Agne quō scribit. En ales
 ignis fulminis: in modū Vibratur ardens atque oculos ferit ¶ Pa-
 catas prime Manubię fulmen intelligit: quae pacata est & monet
 atque ipsius Iouis consilio mittitur. vt Etrusca disciplina prodidit
 quā ideo solū placabile fingitur: qua Iouē. a Regē solū: non nisi pro-
 desse oportet: vt sentit Seneca. ¶ Sed illi nunquā satis illaudati
 Tyranni: quos iā toties inlectamur surdis & hoc auribus p̄tereūt
 de Iouis etiā Manubijs plura Pompeius. ¶ Rubri. vt illud Oratij.
 Rubenti dextera sacras iaculatus arces.

Ditis impe-
rium.

Fraxinus.

Fulmen
alatum.

Fulmen pa-
catum.

Regis offi-
cium.

Confessus generum Nymbis Hymenæus hiulcis
 Intonat: & testes firmant connubia flammæ
 Inuitæ cessere deę compescuit arcum
 Cum gemitu: talesq; dedit Latonia voces:
 Sis memor o longumq; vale reuerentiã patris
 Oblitit auxilio nec nos defendere contra
 Possumus imperio vinci maiore fatemur:
 In te coniurat Genitor: populoq; silenti
 Traderis: heu cupidus non aspectura sorores:
 Aequalesq; choros. Quæ te fortuna supernis
 Abstulit: & tanto damnauit sidera luctu:
 Iam neq; Parthenijs innectere rætia lustris.
 Nec pharethram gestare libet Securus ubiq;
 Spumet aper: sequiq; fremant impune Leones,
 Te iuga Taygeti posito te Mænala flebunt

¶ Confessus. testatus ¶ Generũ sponte filiã plutoni concedere.
 ¶ Hymenæus hic Apollinis ex Calliope filius Orphei frater fuit
 vt de Tragoedia scribens Alcibiades libro sexto refert. Vrania
 non Calliope matre genitũ Catullus ait. Collis o heliconi; cultor.
 Vrania genus Qui rapis tenerã ad virę virginẽ o Hymenæ Nõ
 nulli veneris filiũ suspicantur mala Capellæ carminis interpreta-
 tione. quoniã is ait: O hymenæ decẽ veneris q; maxima cura es.
 enim curã nõ vt in Ascanio Vergilius accepit sed tm̃ deę carũ vo-
 luit significare: quippe cui perpetuus comes adhæreat: vt alibi tes-
 tatur etiam Claudianus. Hunc Musa genitum legit Cytheræ adu-
 cemque præfecit Thalamis. Quin ipse Capella: cuius autoritate
 nituntur: p̃ initia statim primæ Satyræ. hymenæũ musa editum
 ita canit. Tu quẽ psallentẽ Thalamis: quẽ matre Camena Proge-

Hymeneus.
 Hic use non
 Generis fi-
 lius vt vulgo
 creditur.

nitū perhibent & infra. Seu tibi qđ Bacchus pater est: placuisse cho-
reas Cantate ad Thalamos seu genitricis habes. Nec a veroni-
mis abhorret: qđ apud nos tradit Donatus: & Serui⁹ repetit: Hy-
menæū die nuptiarū Collapsa domo extinctū esse. nā scribit etiā
Orpheus eundem Aesculapij beneficio reuixisse: ideoq; Aescupiū
a Ioue fulminatū. ¶ Intonat nymbis hiulcis misso fulmine toni-
trus edit. nā quō fulget prospectantiū opinione scindi nubes vi-
dentur inde fulmen hiulcum Papinius appellauit: potiusquā qđ hie-
re facit vt Lutatius interpretatus est. Deos q fulmina mittunt ex
Plinio nec in ijs Hymenæū nouimus. Sed ita Claudianus hoc di-
xit: vt Iuno Vergiliana. Tu potes Aeneā manibus subducere gra-
tū. Proque viro nebulā: & ventos obtendere inanes. Et potes in
totidē Classē cōuertere Nymphas: quæ per alios egisse Venerem
constat sed ei culus gratiæ datū est imputatur. Ita nunc tonitrum
quo matrimonium Iuppiter approbavit Hymenæo poeta tribuit
aliter non conueniret. ¶ Flammæ testes fulminis interuentus.
Firmant connubia. Confarrationem matrimonij ratā faciunt. ex
antiqua nuptiarū religione. Nam noua nupta ignem & aquam iu-
bebatur attingere causam refert Plutarchus in problematibus: &
Lactantius: ac vtroque prior. Varro. Sed locū hinc cōmode poeta
trāspofuit: ex illo Ver. Fulsero ignes & conscius Aether cōnubij.
¶ Deæ pallas & Diana nam Venus confectare iam discesserat.
¶ O. suspēde particulam quo mitior affectus exprimatur. vt apđ
Verg. O longū formose vale. vale iqt Iolla lōgū vale Verg. Salue
Aeternū mihi maxime Palla. Aeternūq; vale. nā mortuos hac sa-
lutatione tāquā nō amplius visuri veteres dimittebāt. vt Varro-
nis testimonio tradit Ser. & nos ante diximus. ¶ Reuerētia pa-
tris obstitit auxilio pietas in Iouē nra nō sinit vt opē tibi feram⁹
¶ Nec nos defendere contra possumus Antipophora quod si ma-
xime vellemus: irriti conatus essent in summū deum ¶ Fatemur
Ingevue de nobis dicimus ¶ Vinci maiore imperio impares esse
Iouis numini ¶ Genitor vtriusq; pater Iuppiter ¶ Coniurat in-
te. Conspirat ad hanc rapinam. testatur & Heliodus Iouis per-
missu raptam esse proserpinam ¶ Populo silenti vmbraꝝ peri-
phrasis quæ voce carent Non suspectura quæ post hac non vide-
bis. ¶ Sorores cupiditas studiosas & amantissimas tui ¶ Aequa-
les choros Aequalium virginum cœtum ¶ Quæ fortuna quæ
fors aduersa: ¶ Abstulite superis Eripuit cœlestibus: aut ex hac

Aesculapij
cur a Ioue
fulminatus
iulcum
fulmen
Papinis
locus

Ignis & a-
que in ma-
trimonio

Salue
Vale

luce ¶ Iam re amissa. ¶ Neq; liber non sedet animo: neq; iuuat
 ¶ Innectere rætia lustris Parthenijs Parthenij mōtis saltus in-
 dagine cingere. in hoc frequēter Dianā venari solitā cū virginib⁹
 ante diximus. vnde nomen ἀποτῶν παρθενῶν vt scribit Sertius.
 ¶ Nec pharetram gestare libet Nam Sagittarum Thecam vel
 ociosa Diana non reponit Vergilius Illa pharetram fert humero
 ¶ Aper agrestis Sus ab asperitate setarum: vt Varro sentit: vel
 a græcis qui κᾶπρον dicunt ¶ Spumet. allusit ad aprī naturam:
 qui spumam frendens emittit. inde Vergilius Aut spumantis
 aprī cursum clamore prementem: ¶ Seui feroces. ¶ Fremant.
 rugiant quod nimiae securitatis ind. cium est. nam in periculis.
 & timore tacent ¶ Impune. passim. ¶ Te flebunt. affectum tra-
 xit ad hyperpole ¶ Iuga Taygeti. Montis Laconiae qui Spartae
 & Amyclis imminet. ita quam cæteri montes Dianae gratior:
 vt ex vrbibus Perge: ex insulis Doliche. autor in hymnis Calli-
 machus Est autem Doliche e regione Chimerælycij montis in-
 sula. ¶ Perge vero Pamphiliæ ciuitas: vnde Diana Pergæa Mōti
 Taygete Nympha nomē dedit Eurotæ mater: vt scribit Stepha-
 nus. illic erant densissimi saltus lacænarum venationibus. quas
 hic intelligit ¶ Mænala. mons Arcadiæ Lycaonis filio cogno-
 minis vt ante est dictum ¶ Posito venatu. omisso venandi stu-
 dio nam illic etiam Nymphæ venabantur inde quom venatricem
 vellet designare Vergilius ait aut virginis arma Sparta næ.

Partheni⁹
mons

Aper
Diane gra-
tissima loca

Taygetus
Perge
Doliche
Mænala
Cynthus

Venatu: mœstoq; diu lugebere Cynthio.

Delphica quinetiam fratris delubra tacebunt.

Interea volucris fertur Proserpina curru.

Cæsariem diffusa noto: planctuq; lacertos.

Verberat & quæstus ad nubila fundit innanes.

Cur non torsisti manibus fabricata Cyclopum.

In nos tela Pater: Sic te crudelibus vmbriis.

Tradere: Sic toto placuit depellere mundo:
 Nulla ne te flectit pietas: nullum ne paternæ
 Mentis inest: tantas quo crimine mouimus iras:
 Non ego: te contra qua teret quô phlegra tumultus:
 Signa deis aduersa tuli: Non robore nostro

Agre locus
attice

Oracula te-
tius grece
clarissima.
Delphi vñ

Delphus
Melantho
Deucaliōis
filia
Quid. locus

Verg. car-
mē exponit.

Acacidarū
vna necis
sors.

¶ Cyntho Deli monte. Sed & ipsa quandoq; Delos ita dicta est: a Cyntho Oceani filio. quod tradit Stephanus. Inde primū; Diana profecta in Atticam ad Agras venationem exaruit: vt legimus apud Paulaniam. ¶ Quinetiam. præterea. ¶ Delubra fratris. Apollinis fanum. ¶ Delphica. Callisthenes de rebus græcis i j. Clara græciæ oracula hæc enumerat. Is menium in agro Thebano Trophonū in Lebadæa: & quod phocēse vocant ad Abas: omniumq; præstantissimum Delphis in Bœotia iuxta Parnasiū. de quo Trogus & Strabo plura. Delphis nomen a sededit Neptunni filius Delphus a Melantho susceptus filia Deucalionis: vt scribit interpres Lycophronis. quam Neptunus in Delphinem mutatus compressit. vnde nato puero nomen. fabulam percurrit Ouidius in eiusdem dei mentione quom ait. Te sensit equum Crinita colubris Mater equi volucris: sensit Delphina Melanto. Nā quod alij legunt de Melantho Protei filia: non conuenit. Quæritur & a nonnullis: etiam bene doctis. Cur Neptolemi cædē scribens Vergilius. Delphicas Apollinis aras patrias appellarit. Egedem sicut affirmare non ausim. Vana ne sit historia quam Setui⁹ affert an non. ita omissis ambagibus: absolute patrias illic accipio quoniam Pyrrhus ad aras eiusdem dei obruncatus est: cuius antea pater eius Achilles. quod etiam Pausanias notauit. qui ad hanc sententiam græce loquitur. Subit admiratio cogitantem: omnibus qui Acacidarum cognomine sensebantur: vnam necis sortem diuinitus obtigisse. Siquidem Achillem a Paride Priami filio & Apolline interfectum Homerus autor est. Pyrrhi Achilles filij cædem oraculum Delphicis imperauit. Postremo Pyrrhus Aeacidæ filius Argis diem obiit necis autore Cerere: vt Argiuorum fides asseuerat: & Leucæas carmine complexus est. hæc ille. Maronis ergo Andromache patrias aras dixit: quasi Achilli Pyrrhoq; fatales. ¶ Tacebunt & hoc ab historia. Nam religiosis

quibusdā diebus: Delphis respōsa non reddebantur vt Plutarch⁹
 in Alexandro refert meminit & Aufonius ad Paulinū. ¶ Intez-
 rea dū hęc Diana cōqueritur ¶ Fertur. rapitur ¶ Volucti curru
 citaris dei Quadrigis ¶ Cæsariē diffusa noto passis ad ventū cri-
 nibus ¶ Planctu palmarū plausa Quidtus in Fastis pectore plan-
 git humū idest pulsat ¶ Fundit quæritus inanes. vanas. quere-
 las ¶ Ad nubila. ī aurās quo spiritus oīs comeat & ipsa vox aer
 lectus est vt philosophi disputant aut spargit in ventos. a quibus
 irrita verba dispari dicuntur. Tibullus Hęc mihi fingebā quæ nūc
 Eurusq; Notusq; iactat odoratos vota per Armenios ¶ Pater.
 affectū mouet hoc nomē ¶ Torlisti. iaculatus es ¶ In me licet
 filiā ¶ Manibus fabricata Cyclopū tela fulminis circūlocutio. de
 Cyclopibus qui fulmina Iouī fabricāt: repete quæ supra dixim⁹.
 Est autē Pathos a minore nā quō de cælo tangi per se magnū sit
 minus tamē esse cōtendit quā ita rapit. ¶ Sic me: Sic me: breui-
 bus huiusmodi interrogatiūculis: infinita prope miseratio cōpa-
 ratur ¶ Placuit: visū est: ¶ Umbris manibus ¶ Pietas sāguinis
 caritas ¶ Nullū mētis paternæ Nihil affectus paterni qui nimī
 rū magnus est Vergilius Patrius neque enim cōsistere mentem
 passus amor ¶ Tātas quo crimine mouimus iras. instat interro-
 gādo quontā difficilis est responsio. nā quid aliud a Ioue dici pos-
 set: quā nullo ¶ Non ego Vergilij locus apud quē Dido Non
 ego cum danais troianā excindere gentē Aulide iurauit ¶ Signa
 dei aduersa tūl plus est quā si diceret arma sumpsit. Nā militari
 Romanorū more nō nisi Strenuissimo cuique vexilla cōmittebā-
 tur quos totus exercit⁹ sequebatur: inde tractū vt in quacūque re
 princeps: metaphoricē signifer appellatur Prudētius in Diuo Ro-
 mano Tu causa mortis Tu malorū signifer idest autor ¶ Quate-
 ret quō phlægra tumultus Pallene Tractæ ciuitas cui Pallene Si-
 thonis filia: Cletique (vt Egestippus ait) vxora a se nomē dedit:
 Phlægra dicta prius est ob ea quæ de Gigātibus illic gesta ho-
 minū opinione referuntur Verum de rebus Macedonū scribens
 Theagenes aliter historiæ fidē prodit Pallenē quæ veteri nomi-
 ne Phlægra vocabatur Homines inquit tenuerunt quibus imma-
 nitas & superbia morū Gigantum cognomē peperit in hos ineū-
 te præliū Hercule fulmina de cælo ferri donec se fugæ cōmiserūt
 magnaue victoria superati sūt inde rumor ī vulg⁹ Belli cōtra de-
 os Gigātū manauit Idē scribit Eudoxus Est & altera Cāpaniæ

Delphici
 oraculi vices
 nefasti

Signifer
 Phalulee

Gigantes q
 Phlegra

Phlegre

phlægra: quam per historia cōmitatur vt refert Strabo ab vtracq;
Phlægre⁹ deducitur: & vni Lycophroni phlægr⁹ ¶ Robore. vj.

Ossa pruinofum vexit glacialis Olympum

Quod conata nefas: aut cuius conscia culpæ

Exul ad immanes Erebi detrudor hiatus:

O fortunatas: alij quascunq; tulere

Raptores: Saltem comuni luce feruntur

Sed mihi Virginitas pariter cælumq; negatur

Eripitur cum luce pudor terrisq; relictis

Infelix stygio ducor captiua Tyranno.

O male deiecti flores: despecta q; matris

Consilia: O Veneris deprensæ serius artes

Mater Io: seu te phrygijs sin vallibus Idæ

Mygdonio buxus circumsonat horrida Cantu.

Phlegrus

¶ Ossa Thessaliæ mons: de quo supra ¶ Glacialis niuosa ¶ Ve
xit impositum tulit negata se mōtes cōgestos: vt olim a Gigan
tibus quom iter affectarēt in cælum Vergilius in Aetna Cōstruit
tur magnis ad prælia montibus agger Pelion ossa creat sūmus
premit ossan olympus ¶ Olympū Macedoniæ montē cuius aīe
meminimus ¶ Pruinofum ros idum nam sereno cælo ros cadit
niues non nisi turbato atq; Olympus adeo sublimis ē vt credatur
altius etiam quā vnde hymbres cadunt surgere quia de aris quas
in vertice sustinet non abluitor cinis autor Solinus ¶ Detrudor
ipulsu pellor ¶ Immanes hiatus Barathrū ¶ Erabliferni ¶ Ofor
tunatas exclamatio quæ significationem doloris habet & pathos
excitat vt illud Andromaches apud Maronē Ofelix vna ante ali
as Priameia virgo Hostilē ad tumultum Troiæ sub mœnibus al
tis iussa mori ¶ Raptores quicunq; prædones & nō hic, ¶ Saltē
confirmat sentētiam ¶ Comuni luce feruntur l umē solis vsurpāt.

Olympi al
tudo

quod omnibus æque patet Ouidius. Communemq; prius ceu lumi-
na solis & auræ Cautus humū longo signauit limite fossor ¶ Ne-
gatur aufertur ¶ Pariter vna ¶ Virginitas & cælum pudor ac di-
es quod insequētia declarant ¶ Captiua non vxor aut pellex quæ
voluptatis nomina sunt sed quo pathos augeat: Captiua dixit.
¶ O male delecti flores: quorum gratia rapinā patior. ¶ Male.
mea cū perniciē. Lucanus de Syrtibus. Sic male deseruit. ¶ Des-
pectaq; matris consilia nam filia discēdens Ceres mandauerat:
ne foras euagaretur supra de Proserpina Claudianus Iamq; au-
dax animi fideiq; oblita parentis &c. ¶ Artes. fraudes. vnde illd
Maronis artificis scelus nā quā græci technam. nos artē vocam⁹
& dolum. ¶ Deprensæ. detectæ. ¶ Serius. tardo nā prius oport-
tuerat: quā nocerent. ¶ Io. dolendī particula. Tibullus Vror Io.
remoue sæua puella faces & apud Sophoclē Philoctetes item ti-
dēclamat Io Io. exprimit & læticia gestientis affectū. Naso. Di-
cite Io. pæan & Io. bis dicite pæan. Est & iubilantiū Rusticorum
quos imitatus Aprius ait: Io. Baccho q; me iubilat. ¶ Seu phry-
gijs in vallibus Idæ hypallage ē enim ordo in vallibus idæ phry-
giæ. de qua superius exposuimus. ¶ Canu mygdonio. Lydio.
Nam Carus Iouis & Torrebiæ Nymphæ filius: quom forte va-
gus erraret incidit in paludam quom quom nondū nomen esset
ab eius matre Torrebia vocitauit ibi Nymphæ quas Musas ly-
di appellant auditos cantus edidicit: autorq; lydiæ modulationis
extitit: vt Nicolaus damascenus in quarto refert: & Stephanus.
Martianus præterea Capella tra scribit in nono In lydia Nym-
pharū insulas dicunt quas ēt recentior asserentiū Varro se vidisse
testatur q̄ in mediū stagnū a continentī procedentes: cantu tibia-
rū primo in circulum motæ dehinc ad littora reuertuntur. Eun-
dē sane locum designat Plinius libro naturalis historiæ ij. In ly-
dia quæ vocatur Calaminæ: non ventis solū sed etiam. contis quo
libeat impulsæ: multorū ciuiū bello Mithridarico Salus: Sunt &
in Nymphæo parue saltares dictæ: quoniā: in Symphoniæ cāru
adictus modulantiū pedū mouentur. Fugerunt hæc Hermolaum
qui Calminas castigat Stephani testimonio: quō tñ is nō Calbiti
sed Calbion in lycia fontem memoret quē alij Calemon nōnulli
p. M. Calēmō (vt ait) vsurpent. & illic de fluctuātibus. insulis nō
de fontibus aut aquis omnino Plinius agat quæ vero tanta no-
minis esse pōt affinitas vt tota prouincia diligentissimus locor

ale

Artes

Io.

Torrebia
lydia palus

Muse

Lydia Har-
monia.
Plinij loc⁹
diligenter
examinatus
Calamine
insule que
saltares

Carius viri
nomen &
fontis

Nymphæus

per scrutator aberravit Nos in Lydia contendimus esse non in
lycia neque fontem sed insulas Calaminas appellatas vel a Calamis
a quorum cantum numerosius movebantur ut atheniensi Demetrio
nostro placet vel ut equidem legerim Carias a Cario Iouis filio qui di
vinos honores assequutus in Lydia quoque moti nomen a se dedit
eadem salteres et noiantur quippe Nymphæ a Nymphis illic hitati
b: & Torrebia duo lacus unius nominis sunt insulasque Calaminas seu
Carias non diversas accipimus Quia ipsa Plinii verba ita emenda
da censemus Sunt in Nymphæo parvae saltares etiam dictæ ut
verbum sunt cum superiore simul ac sequente clausula coniungatur:
& quas antea nomine Calaminas in Lydiâ constituerat easdem in
Nymphæo ubi de lacu circumscribat quæ saltares alio verbo memo
retur ex causa quam refert Cæsar verba Nicolai Stephani Varro
nis & Capelle cum Plinianis & nihil ambiges Multorum verocium
Mithridatico bello salus fuerunt quoniam Regis iussu quom quicquid
ciulum Romanorum in Asia fuit trucidatum esset ut narrat etiam
Livius in has insulas complures elapsi sunt a cæde.

Seu tu sanguineis vlulantia Dindyma Gallis

Incolis: & Strictos Curetum despicias enses:

Dindyma
mons unde
Caput per fu
rore iactare
ubi primum.

Aura

Nymphæa

Seu incolis seu te nunc habet Dindyma deum matris sacer
mons imminens Cyzico dictus (ut autumat Philostephanus) quod
illic vbera extiterint gemina quæ Didyma greci vocant Strabo
tantum numero multitudinis Statius unius etiam declinavit Cui ver
tice sacro Dindymon & caesis decrevit motibus Ida Græcus autor
Horus de populis & urbibus scribens ait moti nomen inditum
αἰκ τῆν δὲ κῆρυξ. i. a capillo & rotatione quæ illic Fanatici factita
batur unde mos iactandi per furorem capitis ad alios postea mana
rit alij quoniam Didymis hoc est duobus iugis assurgat Nonul
li ferunt in ponto Dianæ comitem puellam fuisse cui nomen Aura
quæ liberi vim passa quom Dianam vereretur in eum locum confuge
rit enixamque vno partu geminos quos Διδύμοιο greci vocant
appellationis causam dedisset Pocridis apud Ovidium timor non
vanus omnino fuerit quæ tanquam puella nomen accepit Au
ram quam Cephalus a venatione captabat Vlulantia Catullus
de sacris Cybeles ubi sacra facta acutis violantibus agitatur Gallis
Gallus & Aty s adulescentes officij formæ per gratia deum matris
dilecti quom forte numinis offensam contraxissent acti furore

pudenda sibi absciderunt. Quorum Gallus ad Tetian Phrygiæ
 fluuium cōsedit: qui postea Gallus ab eo dictus est. vt polyhi-
 stor Alexander de phrygibus scribens libro tertio refert. Ab
 hoc amne Berecynthiæ. Sacerdotes Galli memorantur: cuius
 aqua epota mentem mouet. Ouidius in Fastis. Inter ait viridē.
 Cybelen altaſque celenas Amnis it: ifana nomine Gallus aqua
 Qui bibit in de furit. Ad hoc Ouidij carmen ex arte amandi nō
 nulli referunt Porrige & ancille quæ luce pependit Lusa marita
 li Callica veste manus Nos autem qua luce legimus ex Aristide
 Mileſio qui de rebus Italicis scribens libro primo sic ait Gallorū
 Dux Atepomorus quom Romanos longa obſidione iam feſſos
 ac fathiſcentes videret: poſtulauit: vt ſi ſaluos ſe vellent matres
 familias & virgines ad ſtuprum dederent Senatus Retanæ ancil-
 læ conſilio ad hoſtes habitu dominarum ſubmiſit ancillas dato-
 que ab eiſdem ſigno eruptione facta Romani ſomno meroq; de-
 poſitos Gallos omnis obruncant paita victoria Ancillariorum
 diem ſollennem perpētuo ſanxerunt hiftoriam repetit etiam Plu-
 tarchus & Macrobius: ſed is alios ſequutus annales ab Ariſti-
 de Paulo deflexit. Ouidius Amanti præcipit: vt Nonis Capro-
 tinis quo die Galli ceſi ſunt aliquid ancillæ largiatur: vt a lacriis
 operam nauans: ad dominam iter affectet. ¶ Sanguineis qui ſua
 membra diſſecant: quem morē noſter Prudentius inſectatur: &
 Papinins expreſſit. Pinigeri rapitur Simoentis ad vndam Dux
 veſana chori: culus dea ſanguine lecto ipſa dedit ferrum. ¶ De-
 ſpicis ſpectas. aliqui dexteris legūt. i. euaginas ac ſtrigis. vñ nud⁹
 gladius exertus dicitur. quippe ex atq; de præpoſitiones: vt nume-
 ris obſequantur: inuicē poetæ ponunt. ¶ Curetum. de his longa
 Strabonis eſt diſceptatio. quos alij in Creta: Alij i Eubœa. Alij
 in Samothracia: Alij in Phrygia Iouem nutriuiſſe ſentiunt: ij ne
 vagitu puer ſeſe proderet: excogitato nouo luſus genere Clypeo
 lis Aeneis inter ſe concurrentes æris Tinnitu: atq; numeroli Pe-
 dis compositione qui Dactylus ab eis dictus eſt: Saturnum cæla
 uerunt Eorum præterea fabuloſam originem Diomedes gram-
 maticus exequitur Alunt inquit opem in Idam Cretenſem ex fu-
 ga delatam quom puerperij tempus inſtaret: primam montis
 partem manibus aprenſiſſe atq; ita partu ſolutam ex impreſſio-
 ne vero palmatum Curetas prodiſſe quos ab effectu græci nomi-
 nis dactylos. i. digitos & Ideos a monte nominauerunt vt a po-

Tertia flu.
 q r Gallus
 Galli sacer-
 dotes vnde
 Quid, locus

Curetes

Curetum fa-
 buloſa ori-
 go.
 Dactyli
 Jaci
 Curetes
 vnde.

Anchiale
Nympha

Defensus
a Calina
Seruius

Quid. 100.

pulis oculorum quas græci κροάο appellant vela galearum cō-
no Cutetes Idem videtur confirmate Lucte. hoc versu Terrificas
capitum quatientes numine cristas Apollonius & eius interpres
ex Stesimbrote non vt Diomedes ab ope sed a Nympha quam
vocant Anchialen id factum narrant Affert Vibius in opusculo
de fluminibus Atacini Varronis super hac ipsa re carmen cuius
etiam testimonio Seruius vtitur idest huiusmodi Quos magno
Anchiale partus adducta dolore Et geminis capiens tellurem
Oaxida palmis .i. Cretæ solum cuius flumi⁹ Oaxes ē vt ipse quoq;
Seruius ex Plisihene græco (vt arbitror) autore recitat Quis ex
go Politianum ferat: qui super Oaxe fluuio & Creta fœde lapsū
Seruium scribit quom is multo quam ipse copiosi⁹ de Oaxe Cre-
tæ amne disseruerit Testantur aliquod eius antiqua exēplaria Te-
statur etiam Boccatus qui nescio quid de hoc ipso Oaxe iamdu-
dum ex interpretatione Seruij suis genealogijs inseruerat Sed
& ipse quoq; deprauatum codicē nactus Antilenā corrupto pu-
ellæ nomine pro Anchiale trāscripsit idē vitium sequuti sunt q;
Maronis opa M^{hi} nup ipresserunt deflexo in deterius (vt solēt)
loco q;ppe qui nūc Antilenā qñq; tutelā scripserit Ex hac hīsto-
ria Nasonis versus ex. iij. metamorphoseon superioribus annis
legimus & interpretati sumus Tactaq; latus curetas ab Ida quā-
uis ab hymbre scriptum sit Nam qui reparatos fungis Curetas
aiunt nullos aut certe malos habent autores Illud autē quod pro
se firmissimū ducunt Corpora vulgarunt; pluuiialibus edita fun-
gis nihil ad curetas facere in nostris originibus disputabimus V-
bet tamen adhuc Ouidij carmen in medio relinquere

Exitio succure me o Compesce furentem

Comprime ferales torui prædonis habenas

Talibus ille ferox dictis fletuq; decoro

Vincitur & primi suspiria sentit amoris

Tunc ferrugineo lacrymas deterfit amictu

Et placida moestum solatur voce dolorem

Desine funestis animum proserpina curis
 Et vano vexare metu maiora dabuntur
 Sceptra nec indigni tedas patiere Mariti
 Ille ego Saturni proles cui machina rerum
 Seruit & immensum tendit per inane potestas
 Admissum ne crede dicta sunt a ltera nobis
 Sidera sunt orbis alij Lumenq; videbis
 Purius: Elisi osq; magis mirabere campos
 Cultoresq; pios illic pretiosior ætas
 Aurea progenies habitat Semperq; tenemus

Exitio succurre meo. meæ nec nam simplici quodã puellaris
 more videbatur sibi mortẽ obire ¶ Comprime stare coge ¶ Has
 benas ferales mortiferũ currũ ¶ Prædonis raptoris ¶ Torul.
 Atrocis quod ex aspectu colligebat ¶ Ferox quãuis ferox ac
 flecti indocilis vt supra dixit. ¶ Fletu decoro pulchro nam quã-
 quã lugẽtium deprauatur ora & gratiam siquã habent amittunt
 nonnullæ tamen formosiores i luctu videtur vt in Tecmessa no-
 tauit Ouidius quæ moerens Aiaci placuit ¶ Primi suspiria sēte
 amoris ducto gemitu testatus est amorĩ tandẽ succubuisse ¶ De
 textis scribe deterisit .i. siccauit ¶ Amictu veste ¶ Ferrugineo p
 prius inferni coloris est Verg. de Charonte & ferruginea subue-
 cta corpora Cymba ¶ Desine noli ¶ Vexare, sollicitate ¶ Ani-
 mum scilicet tuum puellarem ¶ Funestis curis mortis metu nã
 se perditum sri proserpina dubitabat aut certe perniciosas ait quæ
 corpus extenuant & necem plæruncq; maturant ¶ Vano. nam
 nihil est quod timeas ¶ Nec indigni tedas patiere, mariti non
 nubes i glorio ¶ Tedas coniugium ex eo nuptiarum ritu: quem
 supra recitauimus ex Plutarcho ¶ Ille ego Saturni proles Ex-
 tenuat culpam commemoratione suæ dignitatis quam ampli-
 ficat emphasis geminati pronominis Pluto, vero (quod ex Eua-
 hemero scribit Egnius), Saturni fili⁹ fuit & Rheæ Iouis frater.

Ferrugine
 us in ferri
 color

¶ Cui. mihi ¶ Seruit famulatur ¶ Machina rerum mūdi elemē
 ta nam quicquid oritur in terram recidit vt dictū est ¶ Potestas
 imperium ¶ Tendit propagatur. ac se porrigit ¶ Per inane per
 inferos qui vacui sunt: & omnium capaces vt Ouidij carmine iā
 docuimus & Verg Perque domos ditis vacuas & inaniz regna
 de sede Plutonis & potentatu: repete quæ superius ex Macrobio
 copiosius ex posuimus quippe nonnulli ex grauioribus & Plato-
 nice sectæ philosophis disputabant inter Lunam terrasq; locum
 mortis & inferorum vocari Ipsamq; lunam esse vitæ mortisq;
 confinium & animas inde ad terram fluentes mori inde ad supe-
 ra meantes ad vitam reuerti ¶ Immensū. infinitum quod De-
 mocritus Epicurus & Lucretius senserunt ¶ Altera sidera præ-
 terea quæ sunt apud superos aut certe clariora Vergilius in Ely-
 siorum mentiōe Largior hic campos Aether & lumine vestit:
 Purpureo solemq; suum sua sidera norunt nam purior ijs fulget
 Sol qui colunt insulas fortunatas in lunæ corpore quā nobis qui
 longius absumus ¶ Orbes astrorū globi vel terræ spacia ¶ Ma-
 gis mirabere longe suspicies & allusit ad illud Maronis Quam-
 uis Elysios miretur græcia cāpos quos in Bœotia celebrat Lyco-
 phron in agro Thebano: Dion: Plutarchus & Philostratus in in-
 sulis Britanicis ad Oceanū quibus astipulantur Eurypides. He-
 siodus: & Homerus in Arcadia quoq; reddūtur & in Hispania
 quod scribit etiam Strabo Herodotus & Duris Aegipto contri-
 buunt nō procul a ciuitate cui nomen Auasis Eisdem Deiotari
 gener Castor: ille Romanū nominis studiosissimus i lunæ globo
 constituit vnde institutū ait vt qui natalibus apud Romanos præ-
 starent lunulas i calceis ferrent: argumēto quod obita morte rur-
 sus animi subiectā pedibus lunā calcabūt. id qđ Lucanus & Pa-
 pinus affirmauerunt ¶ Pios nā solum qui cū virtute vixerunt
 illuc accedunt Infra Claud. Exultant cū voce pij. ¶ Pretiosior
 ætas præstātius hominum genus allusit autem ad quattuor illas
 ætates quas a metallis Hesiodus appellauit ¶ Aurea progenies
 qualis sub Saturno fuisse dicitur Quæ vindice nullo sponte sua
 sine lege fidem: rectūq; collebat: vt est apud Ouidiū. Prudenti⁹
 in Symmachum de Saturno Hæc causa ē & origo mali. Quod
 secla vetusto Hospite regnāti crudus stupor aurea fluxit. ¶ Sem-
 perq; tenemus quod sup. me. se. Superos quibus opponūtur in-
 feri: deos aut hoies apte possum⁹ hic intelligere sed in dijs altior

Plutonis
imperium

Lunati cal-
cei cur

Aurea
Ætas

erit ratio: quippe tū nos inferos statuimus: q̄ semel aīam celitus
fortiti nō amplius amittimus: nā subinde p̄ corpora migrat. v̄t
Aegyptios sequutus Pythagoras afferebat. Si vero superiorum
nomine mortales accipias: perspicuus sensus est.

Quod superi meruere semel. nec mollia desunt

Prata tibi: Sephyris illic melioribus halant

Perpetui flores: quos nec tua protulit Aetna

Est etiam lucis arbor praediues opacis

Fulgentes viridi ramos curuata metallo

Hec tibi sacra datur fortunatumq̄ tenebis

Autumnū: & fuluissemper ditabere pomis

Parua loquor Quicquid liquidus cōplectitur aer

Quicquid alit tellus: quicquid maris aequora verrunt

Quod fluij voluūt: quod nutriuer e paludes

Cuncta tuis pariter caedent animalia Regnis

Lunari subiecta globo: qui septimus auras

Ambit: & aeternis mortalia separat astris

Sub tua purpurei venient vestigia Reges

Deposito luxu: turba cum paupere mixti.

Omnia Mors aequat Tu damnatura nocente:

Tu requiem latura pijs te iudice fontes

Improba cogentur vitæ commissa fateri

Accipe lethæo famulas cum gurgite Parcas

Sit Fatum quodcunq̄ velis. Hæc fatus ouātes

Exhortatur equos: & Tartara mitior intrat

Liber

¶ Mollia florulenta quæ substratis herbis plumeum torum præ-
 bent contra Tibullus humum cultam pro dura posuit quæ arata tel-
 lus & herbis nuda mollem lacerti confessum non exhibet Et te-
 dum liceat teneris retinere lacertis Mollis & inculta sit mihi som-
 nus humo ¶ Halant spirant ¶ Melioribus Zephyris foecundio-
 ribus & quorum flatu speciosius terra floreat ¶ Perpetu per to-
 tum annum. ¶ Quos idest quales Vergilius Quos ve dabis
 gemitus ¶ Tua Aetna suboritur illa eadem controuersia Aet-
 na scribendū ne sit an Enna Callimachus in hymno Cereris En-
 nam deæ sacram canit sed & Aetna defendi potest vt ante dixi-
 mus ¶ Est etiam arbor Aemulatio Maronis qui primus (vt
 sentit Seruius) comētus hoc est ¶ Prædiues aureo ramo ¶ Lu-
 cis opacis expressit illud Maronis hunc regit omnis Lucus ¶ Ful-
 gentes auteos ab eo Discolor vnde auri p ramos aura refulsit.
 ¶ Viridi fuluo ¶ Sacra datur dicatur Vergi. Iunoni infernæ di-
 ctus sacer Autumnum fortunatum preciosos & aureos fructus ab
 anni tempore proueniunt hinc Autumnus (vt Festus autumnat)
 dictus est quod tum maxime coactis fructibus hominum opes
 augentur ¶ Fuluis pomis Verg. Aurico mos quæ quis decerpserit
 arbore scetus ¶ Lunari subiecta globo Pythagoras existimauit
 a lacteo circulo deiceps incipere Ditis imperium: quia animæ in-
 de lapsæ videntur tam a superis recessisse inde primam nascentia-
 bus alimoniam lactis ait offerri quia primus animis motus a lac-
 teo incipit i corpora terrena labentibus ¶ Qui scilicet globus
 & orbis lunæ Vergil. Lucentemque globum lunæ Sed & Solis
 etiam globus dicitur Prudentius vna virtus condidit Globos die-
 rum noctiumque præsidet Et alibi Cadet rotatus solis in terram
 globus ¶ Septimus in ordine planetarum qui sunt Saturnus Iup-
 piter: Mars: Sol: Venus: Mercurius: & ipsa postremo Luna le-
 ge Maternū ¶ Ambit circuit ¶ Auras cælum ¶ Sæparat disclu-
 dit ¶ Mortalia caduca nam sic appellant nostri ¶ Ab astris æter-
 nis a cælestibus semper māsuris ¶ Purpurei scilicet in vita Ver-
 gilii Illum non populi falses non purpura Regum ¶ Luxu am-
 bitioso cultu ¶ Omnia mors æquat inde Romanus ille vir erum-
 nis & animi robore clarus ita apud Prudentium perorat Hoc
 perdo solum: quod peribit omnibus Regi Clienti pauperique
 & Diuiti. Sic Vernularum: sic Senatorum caro Tabescit: imo
 quom sepulchro condita est Quin apud inferos Diues a pau-

Enna
Arbor au-
rea Ioseph
pine sacra

Autumnus
vnde

Ditis imperium

Globus Solis
et lune

Reges pur-
purei.

Mors om-
nium cōis:

pere nihil interest Propertius Lydus Dulichio nil distat Croesus
 ab Iro Consule cum Mario Capte Iugurtha sedes ¶ Sonies scele
 rum conscij ¶ Improbata commissa delicta ¶ Accipe me largien
 te ¶ Parcas fatorum deas praestites quae tua faceissent imperata
 non secus ac Ancillae solent ¶ Sit fatum quodcunque, velis com
 pone fortunas hominum pro libidine quonec dari maius: nec
 fingi potuit proinde dicendi finem Pluto fecit ¶ Exhortatur,
 calcaribus: aut verbis increpat ¶ Equos ouantes parva victoria
 laetos Quid autem proprie sit ouare longa disputatione docet
 Gellius ¶ Mitior aliquantisper pacatus minusq; solito saeuus.
 Est enim comparatiuum per immutationem: nam quando mi
 tis est Pluto: Sic illud Maronis Tristior & lacrimis oculos / suf
 fusa nitentis in Venere Seruius exponit & in Charonte Iam se
 nior: sed cruda deo viridilq; senectus autoritate Varronis & Pl
 nij. quantum a Valla per calumnias arguatur ¶ Intrat Tartara.
 subit inferas Tartarus aer est sub utroq; cardine crassus: ac perpe
 tuo bitumæ rigore damnatus: & nocte. quam densae nubes effi
 ciunt: ut scribit Crates: vel ut Homerus accipit loc^o in quo Satur
 nus eiusq; Comites sub terra coercetur inde Tartare^o penultima
 frequētius breui: s; etiā longa exēplo Eurypidis qui per dipthon
 gon enupclauit quod si Tænara leges (ut nonnulli codices habēt ¶ Tænara
 ortum simpliciter intellige ut quom dicimus Auernum & ip
 sius Ditis sedem significamus Nam Tænarum Laconiae promon
 torium est aduersum Aphricae & in eo spiraculum quod scribit ¶ Tænarus
 Solinus quippe Tænarus Iouis filius Gerefti frater assumpto al
 tero Germano nomine Calabro Laconiam praeteruectus est &
 occupato loco Templum Neptunno erexit & a se Tænarum nū
 cupauit ut inquit Stephanus Fuit & alter Tænarus Icario patre ¶ Calaber
 natus a quo ciuitas portus & Laconiae promontorium nomen
 accepisse dicitur Superius in ex alijs autoribus diuersa retulim^o

Compara
 tiuū p im
 mutationē

Tartarus
 7. que inde

Tænara

Tænarus

Calaber

Conueniunt animæ quantas truculentior hauster

Decutit arboribus frōdes aut, nubibus hymbres

Colligit: aut frāgit fluctus: aut torquet harenas

Cunctaq; praecipiti stipantur Tartara cursu

Liber

Insignem visura nurum. mox ipse serenus
 Ingreditur: facili passus mollescere risu:
 Dissimilisq; sui Dominis intrantibus ingens
 Assurgit Phlegeton: flagrantibus hispida riuis
 Barba madet: totoq; fluunt incendia vultu.
 Occurrunt propere lecta de plebe ministri.
 Pars altos reuocant currus: frenisq; solutis
 Vertunt emeritos ad pascua nota Iugales.
 Pars aulaea tenent. alij praetexere ramis
 Limina: & in thalamis cultas extollere vestes.
 Reginam casto cinxerunt agmine matres
 Elysiq; tenerosq; leuant sermone dolores:
 Et sparsos religant crines: & vultibus addunt
 Flamea sollicitum praelatura pudorem.

Quanti pro
 quot

Hauriter
 vnde
 Notus

¶ Conueniunt. vndiq; officij gratia coeunt. ¶ Quantas frondes.
 quot folia. comparatio Maronis. ¶ Quantas id est quot supra
 Claudian. Quantasque per horas Sollicito genitrix erraueris
 anxia cursu. ¶ Hauriter. a meridie spirans ventus: vt scribit Vi
 truuus. Ab hauriendis aquis: vt graece Notus ab humore dia
 ctus. ¶ Truculentior. viloentus. ¶ Decutit. quatiendo de
 iicit. Colligit hymbes. inducit pluuias. ¶ Stipantur. com
 plentur a nauium Saburra: vel onere sumpta translatio. ¶ Prae
 cipiti cursu. festinantium vulgo. Serenus. soluta fronte. ¶ Mol
 lescere. mitigati. ¶ Dissimilisque sui. diuersus ab eo de quo di
 xit. Dirae riget inclementia formae. ¶ Dominis. Diti ac Pro
 serpinæ. sic etiam Curtius de matre & xvore Darij Do
 minis ait. sed hic etiam muliebre genus virili figurate concessit.

¶ Assurgit. aduenientibus assurgere honoris est Verg. Vtq; viro
 Phœbi chorus assurrexerit omnis. ¶ Phlegeton inferni fluuius.
 de quo satis multa. ¶ Barba hispida. hirsutū mētum. Prudentius
 in diuo Romano. Hirsuta barbīs soluitur Carptim curis. ¶ Ri-
 uis ardentibus. igneo fluento. ¶ Ministri. famuli. ¶ Lecta de phē-
 be. hyppallage. idest lecti de multitudine ministrorum. Statius de
 Ministris Domitiani. Insignis facie: decora cultu: stat plæbs alte-
 ra non minor se deate. ¶ Pars. eorum. ¶ Reuocant. loco restituunt
 ¶ Altos currus. Emphasis. nam per hoc equorum proceritas in-
 telligitur: vt in illo Maronis Stabāt tercentū nitidi in præsepib⁹
 altis. ¶ Solutis frænis. detractis habentis. ¶ Vertunt agūt. ¶ Lu-
 gales equos qui iunxi currum trahunt. ¶ Emeritos. officio per-
 fūctos Sic etiā Verg. Emeritos boues in georgicis appellauit nā
 milites emeriti dicuntur q̄ cōpletis stipēdijs militiæ sacramēto so-
 luti sunt. Quintil. Emeritis hinc bello stipēdijs. ¶ Pars. famulo-
 rum. ¶ Aulæa. vela & ornamenta quibus parietes & aulæ tegū-
 tur. dicta quod in aula Atali Regis Asiæ primū inuenta sūt: quō-
 is populum Romanū scripsisset hæc edem. autor Seruius. ¶ Limi-
 na. ianuam. ¶ Ramis. antiquo Romanorum more diebus festis:
 aut publica priuataue lætitiā arborum rami pro foribus affigie-
 bantur: & imprimis e lauro: Iuuenalis. Orientur postes & grandī
 lanua lauro. meminit huius consuetudinis Septimus etiā Ter-
 tullianus: & Apuleius in historia Milesiaca. ¶ In thalamis: in le-
 cto iugali. qui Genio medijs in Aedibus sternebatur. vel ornādo
 cubiculo: quod magis placet. ¶ Vestes. ex interpretatione Iuriscō-
 sulti: qua quicquid induitur aut tegitur vestis appellatur. Catullus
 Hic vestis præcis hominum variata figuris. i. aulæum. ¶ Reginā
 Proserpinam Matres Elysiæ. heroice indolis mulieres: quas illic
 esse canit Homerus: & Maro. ¶ Cinxerunt. Circumfusæ texerūt
 Papinius de puellis Adraſti nubentibus. Casta matres cinxere co-
 rona Argolides. ¶ Leuant sermone. solantur. ¶ Teneros. puella-
 res: & hoc a Papinio. Virginibus circum vndiq; fusæ Fœdera cō-
 ciliāt noua: solanturq; timorem. ¶ Et sparsos religant crines. nā
 dixerat Cæsariem diffusa noto. ¶ Addunt. opponunt. ¶ Flamea
 Lutei coloris tegmina quibus puellæ nubentes amiciebātur boni
 ominis causa: quod id velum erat in assiduo vsu Flaminia. i. Fla-
 minis vxoris: cui diuertere per leges a matrimonio non licebat.
 Hæc ex Plinio accepimus & Pōpeio. ¶ Præuelatura: vt teget.

Emeriti qui

Aulea

Vestis

Nubēdi rit⁹

Flamea

¶ Pudorem. verecūdiā qua nuptura virgo suffundebatur. Tibul.
 vt iuueni primū virgo deducta marito Inficitur teneras ore rubē
 te genas. ¶ Sollicitū. qui Proserpinæ pectus angebat. ab effectu.
 Nubentes. n. puellas: vt inquit Staius. Subit ille (supremus. vira
 ginitatis amor tacitæq; modestia culpæ.

Pallida lætatur regio: gentesq; sepultæ

Luxuriant: epulisq; vacant genialibus vmbrae.

Grata coronati peragunt conuiuia manes;

Rumpunt inscliti tenebrosa silentia cantus

Sedantur gemitus Erebi. (e sponte relaxat

Squallor: & æternam patitur rarefcere noctem

Vrta nec incertas versat Minoia sortes.

Verbera nulla sonant: nulloq; frementia iustu

Impia dilatis respirant Tartara poenis.

Non rota suspensum præceps Ixiona torquet.

Non aqua Tantalici subducitur inuida labris.

Soluitur Ixion: inuenit Tantalus vndas.

¶ Pallida lætatur regio. Orcus ab vmbrearū colore. de qbus Lu
 cretius. Simulachra modis pallentia miris. ¶ Sepultæ. conditæ

Genius q

¶ Vmbrae. manes ¶ Vacant. indulgent & operā dant. ¶ Epulis
 genialibus. festis dapibus. Genius (vt Aufattius ait) Deorū fili⁹

est & parens hominū ex quo homines gignūtur. inde cuiusq; ge
 nius appellatur q; eū genuit. eūdē Geniū esse & larē. C. Flaccus

in ijs qbus indigitamēta cōplexus est: multis argumētis probare
 contēdit. Nōnulli binos genios in ijs tantū domibusq; mari

tæ forēt colēdos esse putauerūt: vt memorat Cēforinus. Is. n. de⁹
 ad cōnubiū gignendorū liberū causa institutū: non nihil pertinet:

Corone in
 conuiujs

¶ Coronati. veteri more. q; festis ornatī conuiuia agitabāt: vt. dis
 cimus ex Aethenēo. Tibul. lā dudū syrio perfusus tēpora Nardo

Debuerā fertis implicuisse comas. Antiquissimū præterea corona
 eū genus ex lana fuit: autore Festo. Inde Papinius in patris Epice
 dio Fulgure meos pernatia crines vellera, i. lauri ferta. ¶ Cantus.
 nā musicos in nuptiis exhibebāt Oui. v. metamorpho. In nuptiis
 Andromedes. Tibiaq; & cātus animi felicitā læti Argumenta so-
 nant. ¶ Sedantur gemitus Erebi Sontiū poene differuntur: &
 ita luctus etiā disinunt. ¶ Squallor. aer q; crassus & immotus hæ-
 ret: vt inquit Seneca aut certe situs. ¶ Se sponte relaxat. vltro re-
 mittitur. ¶ Rarefcere. tenuari. ¶ Aeternā noctē. perpetuas tene-
 bras. ¶ Vrna Minoia. Minos ab Hesiodo regno dignissimus: ab
 Homero discipulus & Iouis necessarius appellatur. peruicit tamē
 Tragicorum consensus: qui eum crudelitatis in gratiam Atheniē-
 siū (vt ait Plutarchus) insimulant. Ex quorū sententia Verg. Mi-
 noem iudicē apud inferos. tanq; si prætor sit rerū capitaliū. Que-
 sitorem vocat ex interpretatione Pediani. dat illi sortitionē. vbi
 vrnā nominat. dat reiectionem iudicum. quom dicit Consiliū
 vocat. dat cognitionē quom subdit. vitaq; & crimina discit. inde
 hæc Claud. ¶ Versat. agit. ¶ Incertas sortes. hoc ex antiquo iu-
 dicio more. Nam Romani sortito causas audiebant: vt refert
 Seruius. ¶ Verbera Furiarū flagella. qbus vmbrae sontiū vapula-
 bāt Verg. Cōtinuo fontes vltrix accincta flagello Tisiphone qua-
 tit insultās. Toruosq; sinistra Intētās angues vocat agmīa seu a so-
 roꝝ ¶ Impia. vbi scelesti crutiantur. ¶ Respirāt parūper qescūt.
 ab ijs sūpta metaphora q; sub onere cursuue subsistūt donec spi-
 ritū recipiāt. ¶ Rota. qd Cicero tradit in Tusculanis. tormētū ge-
 nus ē. ¶ Præceps volubilis. ¶ Torquet cruciat assiduo circūactu
 ¶ Ixionia. Phlegyē vel Aethonis filiū q; locerū eius Etoneū p in-
 sidias necauit. historiā recitauim⁹ ex Pherecyde. quōq; puocasset
 ad stuprū Iunonē. dānatus apud inferos assidua rotæ vertigine
 rapitur Tibullus. Illic Iunonē tētare Ixionis ausi. Versatur celeri
 noxia mēbra rota. ¶ Non subducitur. nō subtrahitur. ¶ Inuida q;
 Tātali iā iā poturi stitim deserit: vt ait Tibull⁹. ¶ Labris Tātalicis.
 Tātalus (vt Xāthus Lydius in illi. scribit) Hymenēi filius & Asca-
 li frater: vt alij Smyrnā Phrygię: q; tum Naulobos dicebatur: vt
 alij Syphilū tenuit. is apd inferos: vt cāit Hōer⁹: aq; ori a labētib⁹:
 ppetua siti laborat. supplicij causā nō oēs eādē tradūt. Nā qdā di-
 cūt eū poenas luere: qd Pelopē filiū. dijs hospitib⁹ epulādū appo-
 suerit. Nōnli referūt Canē tēpli Iouis i; Creta custodē a Pādareq;

Papin. ep
ponitur

Minos.

Quæsitōr

Rota

Ixion

Tantal
fabula

Liber

Mileſſo ſurreptum: ad Tantalum perueniſſe: quem quom repetē
 ti Mercurio negaſſet hac aſſe ctum poena Ouidius quoniam deo
 rñ ſecreta mortalibus reuelarit. Quærit aquas in aquis: & poma
 fugatia captat. Tantalus: hoc illi garula lingua dedit. Eurypides
 ait in aere ſuſpenſum impendenti ſaxo torqueri. Sunt qui ſubie
 ctum Syphlo monti tradant in Lydia. Petronius in Tantalō repre
 ſentari auaros autumat: quibus opes uſui non ſunt: & ſiccis fauci
 bus conditis pecunijs incubant. Huius filius Pelops acceptis eqs
 pennatis ab amatore Neptunno Piſam delatus eſt: ut ſcribit Pin
 darus. atq; Oenomaō curuli certamine ſuperato. Hippodamiam
 victoriæ præmium duxit. Ineuntibus. n. certamen prociſ Hippo
 damiam concedebat Oenomaus: ut eodem curru ſedentem vehe
 rent ac intra currendi ſpactum: a carceribus ad metas ſecum rape
 rent. Quod Lycophronis & Pindari narrat. Interpres & Apolloni
 carmen indicat. ΕΥΔΕΙ ΝΩ ΔΙΦΡΟΙ ΠΕΠΟΝΙΑ ΤΟ ΣΗΡΙΩΝ ΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ
 ΜΕΝ ΠΡΟΠΑΡΙΟ ΕΠΕΛΟΙ ΙΟΥΝΕΤΙΝΑ ΠΩΝ ΗΝΙΑ ΟΥΝΣ Ε ΟΙΕΟ ΚΕΡΑ ΡΑΒΙΑ ΤΙ Ο
 ΙΠΠΟ ΑΜΕΙΑ. id eſt Stant gemini curruſ. pendetq; in verbera Pro
 nus Hinc ſocer: inde Pelops: fugit hic: præmit ille: nec ullum Dat
 ſpactum. Pelopi comes aſſidet Hippodamia. inde poetæ conſpi
 rant. ut alienis quadrigis Hippodamiam per epitheton vectam
 dicant. q; non ſuo neq; paterno ſed procorum curru rapiēbatur.
 Ouidius in Heroïdibus. Qua duo porrectus longe freta detinet
 Iſthmos vecta peregrinis Hippodamia rotis: & Propertius. Nec
 phrygium fallo traxit candore maritum Aucta externis Hippo
 damia rotis. Ad hoc & Naſonis illud referri debet. O q̄ pene Pe
 lops curru cecidiſſet eburno. Dum ſpectat, vultus Hippodamia
 tuos. ſpectabat Hippodamiam Pelops quam ſecū vehebat ebur
 neo curru. quem Neptunus ei largitus eſt: ut in Tuſculanis refert
 etiam Cicero. Meminit & Papinius in Thebaïde: quom ait Nep
 tunnia tendit lora Pelops. Ex Hippodamia liberos quidem ſuſ
 cepit multos. ex Danyde vero puella Chryſippum furtiuo concu
 bitu: quem Laius Thebanus amauit & rapuit. is poſtea captus a
 Thyeſte & Atreo benigne a Pelope tractatus eſt: qd̄ amoris cau
 ſa puerum abſportaret: ut græcus autor Doſitheus de pelopidis
 ſcribens tradit: ut grammaticus Ariſtophanes: qui Tragoediarū
 Sophoclis argumenta composuit. Mox eundem Chryſippum:
 Thyeſte & Atreo non audentibus. Nouerca Hippodamia clam
 noctu extinxit. Laio cui tum puer accubabat cædis inſimulato:

Auarus in
 Tantalō
 Pelops
 amatus a
 Neptunno
 Oenomaō
 curule certa
 men

Qui. locus:
 Propertii
 verſus enu
 cleatus
 Ouidii car
 mē expoſitū

Papinii ſu
 ſus enuclea
 tus
 Chryſippus
 puer Laii
 mores.

vt legim⁹ apud Plutarchū quō argumēto Euripides tragœdiā quo
q̄ dedit ide. M. Tulli⁹ ait i Thulculāis Qui aut de Ganymedis ra
ptu dnbitat qd̄ poete velint aut nō itelligit apud Euripidē qd̄ &
loquatur & cupiat Lat⁹: hęc ideo scripsimus qm̄ Cicerois Ouidij:
Propertij & Papi. quos diximus locos alij non attingerunt.

Ciceronis
verba ex hīs
storia declarata.

Et Tityus tandem spaciosos erigit artus:
Squallentisq̄ nouem detexit iugera campi.
Tantus erat. laterisq̄ piger sulcator opaci
Inuitus trahitur lasso de pectore vultur:
Abreptasq̄ dolet: iam non sibi crescere fibras.
Oblitæ scelerum: formidatisq̄ furoris
Eumenides cratera parant: & vina feroci
Crine bibunt: flexisq̄ minas iam læne canentes
Extendunt socios ad pocula plena Cerastras
Ac festas alio succendunt lumine tædas.
Tunc & pestiferi pacatum limen Auerni
Innocuæ transistis aues: flatumq̄ repressit.

¶ Et Tityus tādē Tity⁹ (vt ait Phereci d) Iouis & Elare fili⁹ fuit
ei⁹ quā genuit Orchomen⁹ Telluris tñ dict⁹ ē qd̄ eo grauida m̄
Elara Iunonis metu terrā subies, illic puerū pepit Indicat in Bœ
otia Strabo specū Elarā a re gesta dēominatā alij sētūt ideo Ter
rē filiū dici qd̄. Iæuos & immanes homines cuiusmodi Tityus fuit
fabulæ Terra pgnatos fingūt & Calimach⁹ Atrocissimas qualq̄
bestias terrē gen⁹ appellat in nouē iugera distētur apud inferos
pascit vultures vt autor est Homerus: qm̄ vim Latoniæ inferre tē
tauit vel vt canit Euphorion. Dianę vitiū intulit quā ppter Apol
linis & Dianæ telis extinctū refert Pindarus. ¶ Erigit attollit.

Tityus
Elara;

Terre filij q̄

Diana a Ti
tyo vitiata.

¶ Artus spaciosos vastissima mēbra vt quæ tñ agri occuparent.
¶ Nouē iugera nā tot iacēs p̄mebat Tibullus Porrectusq̄ noues
Tityus p̄ iugera terræ Iugeri, mēsurā ducētos & quadraginta pe
des habet in longitudine dimidiū i latitudine ex dimēsiōe Quin
tiliani Homerus nouem plethra dixit q̄ cingula cētū pedes habēt
vt Mathematicus Hero. docet Sed nostri p̄ iugero t̄m accipiūt
¶ Vultur Homer⁹ geminos vultures admotos Tityo canit Oui
dius vnū Iugeribusq̄ nouē sūmus q̄ distat ab imo Vicerasq̄ assi

Iugerum
Plethrum

dure debita p̄bet aui. ¶ Sulcator ales q̄ Tityo quasi Carnifex ad
 ditus erat & quoq̄ lector artus dissecat Sulcare dicitur Prudētis
 Milites teterrimi sulcant per artus longa tractim vulnera Estq̄
 metaphora iumpta ab oratoribus. ¶ Opaci. liuentis. Tibul. Assi
 duas atro viscere pascit aues aut vmbrosi: vt inde per Metalepsi
 magnitudinem corporis exprimeret. ¶ Piger assiduus & q̄ nusq̄
 auolat sed affixus iecori sēper hāret aut Inerti corpore. ¶ Fibras
 iecur quod subinde reparatur vt canit etiam Verg. ¶ Eumenides
 furia. ¶ Scelerū ad quæ mortaliū mētes deprauāt. ¶ Formidati
 Timendi. ¶ Feroci. angulneo. ¶ Flexis minis remisso furore.
 ¶ Læne aduerbium est. ¶ Cæraſtas e serpentum genere quæ qua
 trigemina præferunt cornicula quorum ostentatione veluti esca
 sollicites aues perimunt nam reliqua corporis de indultia harea
 nis tegunt nec vliū indicium sui præbent nisi ex ea parte qua inu
 tatis dolo partibus: necem autē aucupantur autor Solinus Homi
 nes præterea Cæraſtas cornibus insignes olim tenuisse Cyptū scri
 bit Androclides vñ insula quoq̄ Cæraſtia dicta ē Oenagoras tū
 ita denominatā a situ putat q̄ procurrentibus p̄ montonjs: velut
 infestis cornibus assurgat cum Antroclide Nalo conuenit in. x.
 metamorphoseon. ¶ Festas tedas. Nuptiales faces. ¶ Alio non
 rogali. ¶ Tunc Per id tempus quo celebrate sunt nuptiæ. ¶ Limē
 spiraculum fauces ac ostium. ¶ Auerni Campaniæ lacus de quo
 ante est dictum. ¶ Pestiferi Nam superuolantes alites necat: vt
 Lucretij sententia recitauimus. ¶ Pacatū nō infestū. ¶ Trāſiſtis.
 innocuę Supuolantis absq̄ noxa: & damno. ¶ Aues apostrophe:

Ceraste

Cæraſte ho
 mines
 Cæraſtia cy
 pros

Amſanctus tacuit fixo torrente vorago
 Tunc Acherontæos mutato gurgite fontes
 Lacte nouo tumuisse ferunt hederisq̄ virentem
 Coccyton dulci perhibent stagnasse lyæo
 Stamina non rumpit Lachesis ne turbida sacris
 Ostrepitent lamenta choris Mors nulla vagatur
 In terris nulliq̄ rogum planxere parentes
 Nauita non moritur fluētū non cuspide miles
 Oppida funerei pollent immunia læti
 Impexosq̄ senex velauit harundine crines
 Portitor: & vacuo segit cum carmine remos

am suus inferno processerat Hesperus orbi

Ducitur in Thalamum Virgo stat pronubia iuxta

¶ Amfractus Ita quidem legitur in omnibus fere codicibus nos
 Amfractus emendauimus ex Vibio sequestri qui Lacum in Hir-
 pinis Amfractum reddit: ad manes (vt hominum fert opinio)
 peruium de quo longum Vergilij carmen extat Est locus Italiae
 in medio sub montibus altis Nobilis: & fama multis memoratur
 in oris Amfracti valles & paulopost Hic specus horrendum &
 saeui spiracula Ditis Monstratur ruptoque ingens Acheronte vo-
 rago Praestiferas aperit fauces Addit & nois rone Ser. Amfractu
 dici: quasi vndique sanctum Locum nos quandoque spectauimus
 cum Daunos & Salentinos quibus tum ius dicebamus Neapoli
 peteremus Indigenae Mephytim vocant a Fregento non procul
 Nec abest a vero Donatus qui statuit ad Calorem Nam qui Sam-
 nitas interfecat Calor amnis illac preterfluit: vt vero Canusio
 proximum diceret vrbis illius nobilitas effecit quom caetera pro-
 xima regione oppida obscura sint nec eius generis vnde locorum
 notitia peti debeat. ¶ Fixo torrente Verg. Medioque fragosus
 Dat sonitum saxi: & torto vertice torrens. ¶ Acherontaeos
 fontes In thesprotide paulus est Acherusia: & amnis Acheron
 ibi Coccyus quoque labitur aqua in suauissima Pausanias arbitra-
 tur Homerum quom haec loca vidisset commentum inferorum
 aggressum & in poema suum transtulisse. ¶ Lyæo. mero. quod
 liber immunus est: qui Lyæus appellatur quoniam soluit animi
 curas id quod Vticensis Cato in se quandoque periclitatus est: vt
 ait Plutarchus & Tibul. tēranit Adde merum vinoque nouos com-
 pesce dolores: Occupet vt fessi lumina victa sopor inde liberum
 quoque dictum plerisque placet sed Alexander ait ita vocatum quod
 pro comuni Boeotiae libertate pugnavit. ¶ Lachesis parca. ¶ Nō
 rupit staminade colo fatali superius exposuimus Sed Atropos
 filium truncat non Lachesis vt iactato etiam incondito illo car-
 mine notum est Sed Lachesis Claud. absolute pro quacunque par-
 caposuit. aut sororem pro sorore: vt Maro Pollucem pro Casto-
 re. Propertius Androgeum pro Glaucō Et deus extinctum cice-
 sis Epidaurius herbis restituit patrijs Androgeona focis. ¶ Nec
 mea quideque sententia scribe ne reddat enim causam cur a suo mu-
 nere Mors & parca cessaret: ne .i. morentium gemitus festa tur-
 barēt. ¶ Mors Necis dea noctis: vt Hesio. ait filia quontā fatales

Amfractus

Defensus a
calumnia

Donatus

Acherusia
palus
Acheron
amnisInferorum
comenta vñ
Leins vnde
Coto curas
vino solue-
bat
Liber quareMors cur
noctis filia.

sibi diez nemo nouit ex hoc & atra dicitur: a Tibullo. Abstineas
 Mors atra precor non hic mihi mater. ¶ Rogum mortem liber
 rorum. Nam vetustas cadauera comburebat vt in legibus scribit
 Cicero Romæ Corneliorum primus Sylla cremari voluit vt au
 tor est Plynus apud græcos bustū primus instituit Hercules a tea
 ignotum Sed hoc in Tibullū copiosius. ¶ Fluctu maris aduersa
 tempestate. ¶ Miles Bellator & qui castra sequitur appellatus a
 sensu contrario q̄ minime molli sit vt sentit Elius vel a nume
 ro Nā legio triū miliū primo fuit & a singulis tribubus Tatiens
 sium Rhamniū Lucerūq̄ milia multum mittebantur Eutropius
 ait quō Romulus initio mille delectos ex populo armasset: a nu
 mero milites dici placuisse. ¶ Cuspide telo aut hasta aperte totuz
 ¶ Oppida ciuitates. ¶ Pollēt. florēt. ¶ Immūia Mun^o on^o q̄nq̄
 significat id quō remittitur immunitas p̄stari dicitur vt iuris in
 terpres Paulus ait. ¶ Leti funerei mortis & exequiaz. ¶ Senex.
 Charon magister Cymbæ q̄ mortuos p̄ Acherusiā paludē traicere
 re putabatur vt in secūdo Bibliothecæ scribit Diodorus ex repræ
 sētatione Aegyptiorū. ¶ Portitor Portitores appellātur vt scribit
 Nonius qui portum obsident atq̄ excutiunt oīa vt vestigal. acci
 piant qua ratione Charon portitor dici pōt quippe q̄ ab vmbri sil
 luc appulis obolū quasi portorium exigat vt narrat Apuleius in
 historia Melisiaca meminit & Propertius Vota mouent superos
 vbi portitor æta recepit Obserat vmbrosos lurida porta togos.
 Quin & vectorē cū Seruio hic itelligere nihil phibet nā quē græ
 ci πορθηα nos ēt portitorē recte dicim⁹ & si nescio q̄ male scioli
 refragrātur Martial. de ariete quo traiecta ē Helle Quid meruit
 Nemees terror qd portitor Helles vbi nihil dici pōt quin vectorē
 significet. ¶ Impexos crines Verg. de Charonte cui plurima mē
 to canicies inculta iacet. ¶ Remos vacuos inanem cymbam: nec
 vmbri vt pri^o onustā. ¶ Cātat nautico⁹ more de quo noster Na
 so Cantat & innitens limosæ pronus harenæ Aduerso tardā q̄
 trahit amne ratem. ¶ Suus Hesperus Nam sua sidera manes ha
 bent vt diximus Hesperus Atlātis filius quom in vertice montis
 a patre dicti siderum curs⁹ obseruaret: extinctus est & a suis ob
 insignē pletatem telatus in cælum sideri nomen dedit autor Dio
 dorus. ¶ Processerat apparebat Obseruatum est a maioribus: vt
 vespertino eius ortu Noua nupta eūdem torum cum viro iniret
 qd testatur etiam Catullus inductis puellis & adolescentibus hoc
 argumento certare notum carmen. ¶ Nox. dea parēs (vt Orphe⁹

Bustū pri
num.

Miles vñ.

Munus
Immune.

Portitor: q̄

Defensus
calumnia.

Seruus

Hesperus

Nox eadem
cum Venere

inquit) oim q̄ Cypris hoc est Venus: eadē memoratur inde vete-
ris comœdiæ poeta Aristophanes Amotē nocte genitum dicit
visebatur & Athenis quadrangulari figura Venus quali sunt Her-
mæ addito epigramate quod legimus apud Pausaniam Venerē
cælestem maximū esse parcarū Hoc adiecimus vt (qđ vetustas in-
dicare voluit) intelligeres Nihil æque ad secundam fortunam cō-
ferre quam beniuolentiam: ac cælesti cā pfectā. i. ad quā sidus im-
pellat An aliunde factum putas vt Vitus ille Pisanellus homo se-
uissimus & qualem pudet fateri Lupiusq; Leonatus pratus ex in-
purissimo sacerdote pyrara sæuissimus qui nouo exemplo sūmū
scelus cum summa stulticia coniunxit: ex amicitia regia (si iure
queat Rex ille vocari Qui pietate caret propriam qui non regio-
trā vt Sedulius noster ait ad summas opes peruenerint: ide nem-
pe sunt ij quicūq; criminibus debent honores ad quos indignissi-
me prouecti tacito bonorum omnium consensu indicantur.

Venus par-
carū maximaFortune exē-
plum

¶ Pronuba quæ celebrandis nuptiis præerat ex parte vxoris vt
Aspex ex parte viri inde Iuno pronuba quæ Matrimonia cura
de Auspice Iuuenalis Veniet cum signatoribus auspex.

Pronuba

Stellantes Nox picta sinus tangensq; cubile

Omnia perpetuo genitalia foedere sancit

Exultant cum voce pij Ditisq; sub Aula

Talia peruigili ducunt exordia plausu

Nostra parens Iuno tuq; o germane Tonantis

Et gener vnanimis consortia ducite somni

Mutuaq; alternis innectite colla lacertis

Iam felix oritur proles Iam læta futuros

Expectat natura deos: noua numina rebus

Addite. & optatos Cererī proferre Nepotes

Auspex

¶ Tangens precantium more qui tenebant aras vt discimus ex
Macrobio ¶ Sancitratīs optat votis ¶ Omina genitalia nume-
rosam felicemq; sobolem ¶ Perpetuo foere: indissolubili cō-
nubio: Pij cultore. Elysijs. ¶ Exultant. plaudunt: & motu cor-
q̄ iij

poris gestiunt ¶ Cum voce. cum cantu vel eodem linguæ fauore.
 Plutoni bene precantes. ¶ Exordia verba. ¶ Peruigili nam totā
 noctem per cantū vniūq; duxerunt ¶ Nostra patens Iuno applau-
 sus & p̄iorū cōgrotulatio visce carminis fescenini Iuno vero Pro-
 serpina quoq; dicitur vt initio docuimus ¶ Germanæ frater eius
 demq; stirpis & germinis vt Festo placet aliter Servius ex Vata-
 rone ¶ Gener Nā Proserpinā Iouis & Cereris filiam duxerat.
 Consortia ducite sonni Nocturnos complexus intelligit nam cō-
 sortes culuscūq; rei participes appellamus Consortem patriæ con-
 sortem lyrae: consortem tori dicit Ouid. & pro simili Propertius
 vlarpauit Tu qui consortem properas euadere casum .i. qualem
 subiit Gallus Vnanimis Concordis & recte nam possunt etiam
 qui simul accubant non conuenire Sed nemo lites vxorias se da-
 speret quas lectus non dirimit vt ad poltanū scribens ait Plutar.
 Mutuaq; alternis. inn. col. lacer. nō dissimilis Galieni Cæsaris ad
 nepotes extat Hortatio non murmura vestra Columbæ Brachia
 non hederæ non vincant oscula Conchæ Rebus mundo Nepo-
 tes ominatur eis prolem Orpheus in hymnis canit Eumenidas
 Proserpinæ filias ex Dite susceptas: quas possumus hic intelligere
 re nam vt nepotes potiusq; neptes dicerent: optandi ratio polce-
 bat quoniam deterioris sexus libro nemo non deprecatur.

Consortis

Eumenides

¶ In. iij. Claud. De Raptu Proser. Argumentum. |

¶ Iuppiter vt superum iam concedisse Senatum
 Conspicit accitu Thaumantidos, orsus ab alto
 Exponit folio cur vitæ larga prioris
 Commoda substulerit regnataq; secula patri
 Scilicet vt curis acuat mortalia corda
 Nunc (ne se toties questu Natuta fatiget)
 Chaonio statuisset homines auertere victu
 Atq; ideo Cererem longo discurrere luctu
 Decretum donec natæ lætata reperte
 Indicio tribuat fruges poenascq; minatur
 Si quisquam Cereri raptorem prodere diuum
 Audeat illa diu phrygijs bacchata sub antris:
 Nocturno tandem monitu sua tecta reuisit
 Agnoscat que domus cladem petit illicet amens
 Aethera quomque nihil miseram lamenta iuuarent

Cællolum patuere doli tum faucibus Aetnæ
 Succensas quatens pinus erroribus aptas
 Noctiuagis oras siculas accincta peragrat

¶ Theophilus Chalcoyles Atheniensis Demetrii .F. apposuit
 ¶ Omnia quæ sensu. voluntur vota diurno &c. Hos Elegos
 alienissimo loco inseruit imperitia librariorum qui dum putant
 Superiorum exemplo tertium quoque librum carere præfatione
 non oportere qualencumque adiecerunt In antiquis vero exem-
 plaribus Panegyrico Sexti consulatus Honorij præludit & illic
 maxime conuenire tunc indicabimus quò nostras lucubrationes
 in cætera Claudiani Poemata emitemus Nam qui bello Gigan-
 teo: quod idem poeta cecinit ascribendam statuunt parum mihi
 videntur eius carminis argumentum colligere.

¶ Libri Tertij Periocha.

¶ Rapta iam Proserpina Iuppiter Deorum concilium cogit edi-
 citque nequis Cereri raptorem prodat ad hoc ut eo tandem com-
 perto gaussa dea Triptolemum mittat qui fruges antea mortali-
 bus ignotas ostendat & annonam per orbem terrarum dissemi-
 net Sed ea per quietam de raptu filia monita Phrygiam relinquit
 reuersaque in Siciliam somnij fides successit quoniam acceptam cla-
 dem ab Electra Proserpinæ nutrice dedicisset cursu rapit in cæ-
 lum ubi quom neque conuictis neque precibus aut quereli quicquam pro-
 ficeret faces ab Aetnæ caminis accedit atque ita auspica tur errore.

¶ CA. IANI PARRHASII IN CL.

Claudiani De Raptu Proserpinæ

commentarius Tertius.:

¶ CCL. CLAUDIANI De Raptu

Proserpinæ Liber Tertius,



IUPPITER interea cinctam thau-
 mantida Nymbis

Ire iubet: totoque deos accersere mundo

Illa colorato Sephyros transgressa
 volatu